

**HAMMERFEST
KOMMUNE**

Kommuneplanens handlingsdel 2018-2021

Økonomiplan 2018-2021 - Budsjett 2018

Hammerfest kommune Kommunestyrets vedtak

Sammen for Hammerfest!

Visjonen **Sammen for Hammerfest** er vår felles drivkraft til å skape et godt samfunn for alle i kommunen. Visjonen er samlende for innbyggerne, næringsaktører, frivillige lag, organisasjoner og alle i kommuneorganisasjonen.

Fire utvalgte verdier skal bidra til at vi har god adferd på vei mot felles mål i kommunesamfunnet. Felles verdier motiverer og forplikter oss i møte med hverandre.

Lagånd innebærer samhold og medansvar for felles oppgaver. Vi skal stå sammen og være lojal overfor hverandre og det vi arbeider for. Vi stiller opp for hverandre og har fokus på samarbeid i hverdagen.

Vi er **stolt** av i Hammerfest, og vi ønsker å være stolt av hverandre både som arbeidskollegaer, naboer, samarbeidspartnere og innbyggere i samme kommune. Vi fremhever det vi er gode på, og fremhever hverandre og kommunen vi bor i.

Vi er **åpen** og inkluderende i møtet med hverandre, nye innbyggere og gjester. Kommunens innbyggere fremstår som rause og tolerante, og vi er opptatt av å ha gode relasjoner med aktører utenfor kommunens grenser. Vi er nysgjerrige og deler av vår kunnskap både i arbeidssammenheng og på fritiden.

Å **ha trua** på fremtiden er viktig, og gjennom langsiktige planlegging og innsats legger vi det beste grunnlaget for kommende generasjoner. Vi har grunn til optimisme, ser muligheter og viser pågangsmot. I Hammerfest har vi trua på oss selv, hverandre og at vi sammen skaper forandring og forbedringer til beste for alle.

RÅDMANNENS INNLEDNING OG PRIORITERINGER	3
FORMANNSKAPETS ENDRINGER	FEIL! BOKMERKE ER IKKE DEFINERT.
STATUS OG UTFORDRINGER.....	6
ØKONOMISKE PRIORITERINGER	6
NØKKELTALL FINANSIERING	7
EIENDOMSFORVALTNING	8
SENTRALADMINISTRASJON	10
NAV	12
BARN OG UNGE	14
HELSE OG OMSORG	19
KULTUR OG SAMFUNN.....	23
MÅLEINDIKATORER	27
RISIKO OG SÅRBARHETSANALYSE.....	32
SATSNINGSOMRÅDER MED MÅL, STRATEGIER OG FORSLAG TIL TILTAK.....	33
LIVSKVALITET OG FOLKEHELSE	34
KUNNSKAP OG KOMPETANSE	42
VERDISKAPNING OG NÆRINGSUTVIKLING.....	45
KLIMA, ENERGI OG MILJØ	49
TJENESTER OG DEMOKRATI.....	51
SAMLET OVERSIKT OVER TILTAK INVESTERING.....	57
SAMLET OVERSIKT OVER TILTAK DRIFT.....	58
TIDLIGERE POLITISKE VEDTAK DRIFT.....	59
ØKONOMI	60
FINANSANALYSE	62

Rådmannens innledning og prioriteringer

Samfunnsplanen og økonomi

Visjonen «Sammen for Hammerfest» er vår felles drivkraft til å skape et godt samfunn for alle i kommunen. Hammerfest har tradisjon i å utvikle seg ved egen kraft. Vi inkluderer kunnskap om verden omkring oss og griper fatt i muligheter til ny utvikling. Med ambisjoner om å bli et stadig bedre kommunesamfunn, vil vi også gjøre dette i fremtiden. Hammerfest har mange muligheter og ønsker en retning hvor det er fokus på kvalitet like mye som vekst.

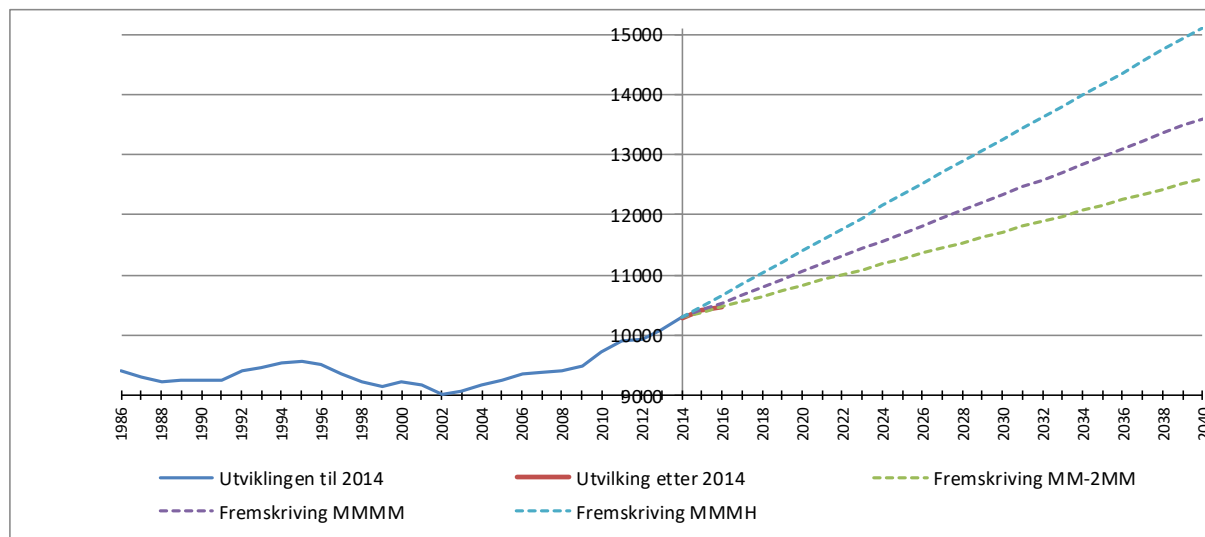
Kommuneplanens samfunnsdel er Hammerfest kommunes overordnede styringsdokument for perioden 2015-2027. Kommuneplanen skal gi mål og strategier for en bærekraftig og langsiktig utvikling av Hammerfest kommune de kommende årene. Samfunnsdelen har to hovedfokus: kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Etter plan- og bygningsloven skal kommuneplanens samfunnsdel legge føringer for all kommunal aktivitet og skal derigjennom være et viktig beslutningsgrunnlag for virksomheten.

Økonomidokumentet i Hammerfest kommune er videreutviklet og er knyttet opp mot «Kommuneplanens samfunnsdel 2015-2027 – mål og strategier». Foreslåtte tiltak er knyttet opp mot og bygger på de fem satsingsområdene livskvalitet og folkehelse, kunnskap og kompetanse, verdiskapning og næringsutvikling, klima, energi og miljø og tjenester og demokrati.

Befolkningsvekst

I forbindelse med økonomiplanarbeidet er det sentralt å vurdere befolkningsprognosen. For Hammerfest kommune vurderes befolkningen til omlag 12.200 innbyggere i 2027, det vil si en økning på nærmere 1900 i samfunnsplanperioden (MMM-vurdering). Sentralt spørsmål i denne sammenheng er om vi har planlagt for denne utviklingen. Rådmannen mener at kommunen på kjerneområdene har nødvendige planer.

Befolkningsframskrivingen (Norut Alta, rapport 2014:9) for Hammerfest viser at alle framskrivingsalternativene gir vekst, men veksttakten er ulik i de tre alternativene.

Folketallsutvikling i Hammerfest til 2014, befolkning framskrivning 2014-2040 i 3 framskrivingsalternativer.

Med større innenlandsk utflytting enn innflytting (MM-2MM), som i dag, og betydelig lavere innvandringsnivå, vil folketallet stige med 1300 i perioden frem til 2027. I alternativet med flyttebalanse innenlands (MMMM) vil veksten bli 1900 mennesker, og i alternativer med flyttebalanse innenlands og høy innvandring (MMM) vil folketallet øke med 2400.

Befolkningsutvikling	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-69 år	70-79 år	80-89 år	90 + år
Januar 2014	807	1 189	505	6 857	582	296	51
Januar 2016	787	1 262	500	6 917	653	287	52
Januar 2017	773	1 271	507	6 974	658	286	58
Januar 2027	865	1 358	579	7 987	937	410	61
Endring 2014 - 2027	58	169	74	1 130	355	114	10

Det er verdt å merke seg økningen i antall grunnskoleelever de tre siste år med 82. I gruppen 70-79 år er økningen på 76 stykker, noe som indikerer at «eldrebølgen» kommer.

Økonomi

Økonomisk har vi fortsatt utfordringer. Vi har store investeringer som skal forsvares økonomisk både når det gjelder investeringer og drift. Gjeldsbelastningen er for høy. Rådmannen ser for seg følgende føringer i økonomiplanen for 2018-2021; det skal i planperioden budsjetteres med et netto årlig driftsresultat på minimum kr. 50 000 000. Dette er oppnådd i det framlagte dokument. Disse midlene er overført investeringer. Det er et viktig prinsipp.

Det er fortsatt uavklart om staten vil endre på kommunens mulighet til å skattlegge verk og bruk. Forslaget som finansdepartementet har sendt ut vil bety reduserte inntekter på om lag kr 180 mill. Kommunene Kvalsund og Hammerfest har vedtatt å slå seg sammen. Fylkesmannen har innstilt på det samme. Kommunene vil være sammenslått det siste året i denne perioden. Det er ikke tatt høyde for økonomiske konsekvenser i forbindelse med kommunesammenslåingen.

Driftsendringer.

Det er budsjettert med følgende større endringer i 2018 (se bak i dokumentet for komplette endringer):

• Læringer 25 stk, økning 850 000 kr. • Kommunikasjonsrådgiver – ½ stilling • Lisenskostnader – 2 mill kr • Helse og omsorg – flere store tiltak 17 mill kr.	• Nav – økt sosialhjelp 1 500 000 kr. • Økning i refusjoner ressursbrukere • Renholdutgifter – effektiviseres, men driftskostnadene økes • Økt vedlikehold 2 mill kr
---	---

Kommunale avgifter.

Selvkost: Avløp er økt med 6 %, mens vann, feiing og renovasjon ikke økes. Satsene i gebyr- og avgiftsregulativet har en normaløkning.

Investeringer.

Det vises til oversikt bak i dokumentet. Det er foretatt endringer i perioden og forslag om nye tiltak. Følgende kan nevnes:

- Barnehage i Baksalen forskjøvet til 2019
- Ren Havn, miljøtiltak, forskjøvet til 2019
- Ren Havn, nytt tiltak, sentrumtiltak, 11 mill i 2020 og 2021.
- Kollektivplan, nytt tiltak 0,9 mill kr hvert år i perioden.
- Fortau/gatelys, nytt tiltak, 1,5 mill hvert år i perioden.
- Reindalen skole, nytt tiltak, 40 mill kr 2019-2020.
- Flere kontorarbeidsplasser bibliotek, økt kostnad med 2 mill kr.
- Flytting av byggdift, nytt tiltak, 2 mill kr.
- Brann, høyderedskap, nytt tiltak 6 mill kr.

Det foreslåtte investeringsbudsjettet betyr en tilnærmet uendret gjeldssituasjon i 2018 og 2019. (1.1.2017 hadde vi lånegjeld på 2380 mill.)

Kommunestyrets vedtak

INVESTERINGSBUDSJETT

12.H.03 AKS; Lydbord

Det settes av kr 600 000 i 2018 til anskaffelse av nytt lydbord på Arktisk kultursenter. Dagens lydbord er ustabilt og skaper problemer for driften.

11.B.03 Paviljong

Musikkpaviljongen som i 1989 ble gitt som en gave til Hammerfest fra Round Table i forbindelse med jubileet har råteskader. Det er behov for midler til å sette denne i stand. Det avsettes i 2018 kr 500 000,- til dette formålet.

04.D.03 Asfaltering kommunale veier i distriktet

Det har over flere år vært gjort forsøk fra politisk hold om å samkjøre asfaltering i distriktet på fylkeskommunale veier med asfaltering på kommunale veistrekninger. Så langt har en ikke lyktes med å få dette til. Det er behov for asfaltering på kommunal veistrekning i Høneby (blant annet veien til skolen). Videre er det behov for asfaltering på kommunal vei i Akkarfjord. Etter planene skal det være asfaltering av deler av fylkesveien på Seiland/Høneby i 2018. Det arbeides med å få gjort noe også på fylkesveien i Akkarfjord på Sørøya. Det settes av 1 mill kr i 2018 til asfaltering av kommunale veier i distriktet, fortrinnsvis samkjørt med Statens vegvesen i Høneby og Akkarfjord.

Arbeiderpartiets forslag til finansiering/ inndekning av nye investeringstiltak:

25600009 Bruk av disposisjonsfond. Det tas 2,1 mill. kr. av fondet til investeringstiltakene for budsjettåret 2018.

DRIFTSBUDSJETT

12.H.07 Hammerfestdagene

Det er behov for å øke tilskuddet til Hammerfestdagene utover dagens tilskuddsnivå. Det settes av ett tilskudd på kr 300 000,- utover dagens tilskuddsnivå i hele økonomiplanperioden.

12.G.01 Dansefestival Barents

Tilskuddet til Dansefestival Barents økes med kr 100 000,- fra og med 2018 slik at det totale tilskuddet blir kr 400 000,- hvert år i økonomiplanperioden.

01.A.32 Demenskoordinator

Det settes av kr 450 000,- hvert år i hele økonomiplanperioden fra og med 2018 slik av demenskoordinatorstillingen kan økes til hel fast stilling.

01.A.35 Dementsteam

Økte ressurser til dementsteamet fases gradvis inn slik at det i 2018 avsettes kr 200 000,- til formålet og beløpet økes til kr 350 000,- fra 2019 og utover i resten av økonomiplanperioden.

01.B.02 Velferdsteknologi

Det settes av et beløp på kr 200 000,- hvert år i hele økonomiplanperioden for å ha større fokus på digitalisering og velferdsteknologi spesielt rettet inn mot helse- og omsorgssektoren både i hjemmebaserte tjenester og institusjonshelsetjenesten.

Arbeiderpartiets forslag til finansiering/ inndekning av nye driftstiltak:

	2018	2019	2020	2021
1450.10100 Res.lønn	850 000	850 000	850 000	850 000
1450.10900 Res.pensjon	100 000	250 000	250 000	250 000
9000.15000 Renter	300 000	450 000	450 000	450 000

Status og utfordringer

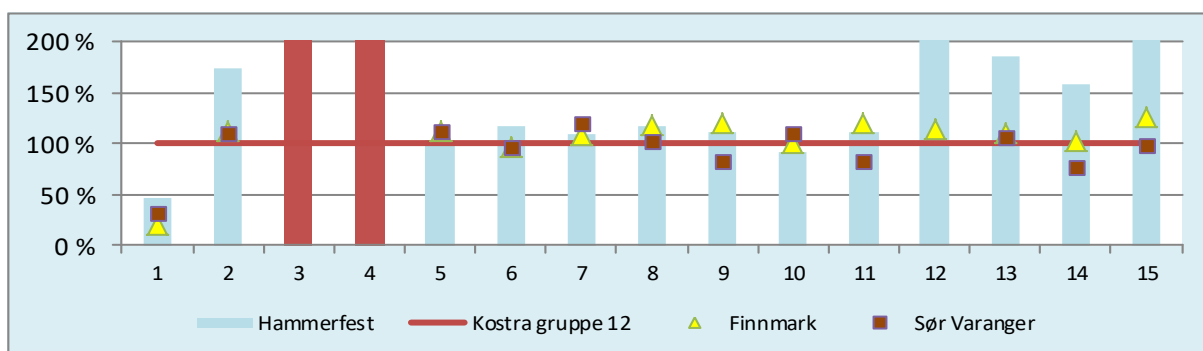
Tabellen skal vise hvordan Hammerfest kommune kommer ut på en del sentrale områder sammenlignet med andre kommuner i KOSTRA gruppe 12

I tabellen er det også tatt med gjennomsnittstall for kommunene i Finnmark og Sør Varanger kommune. De enkelte tallene kommenteres for øvrig nærmere under hver enkelt sektor. Som det framgår av tabellen er kostnadene stort sett høyere i Hammerfest kommune enn sammenligningskommunene, med unntak av netto driftsutgifter pr. innbygger innen pleie og omsorg.

Tallene her kommenteres nærmere under de enkelte tjenesteområder.

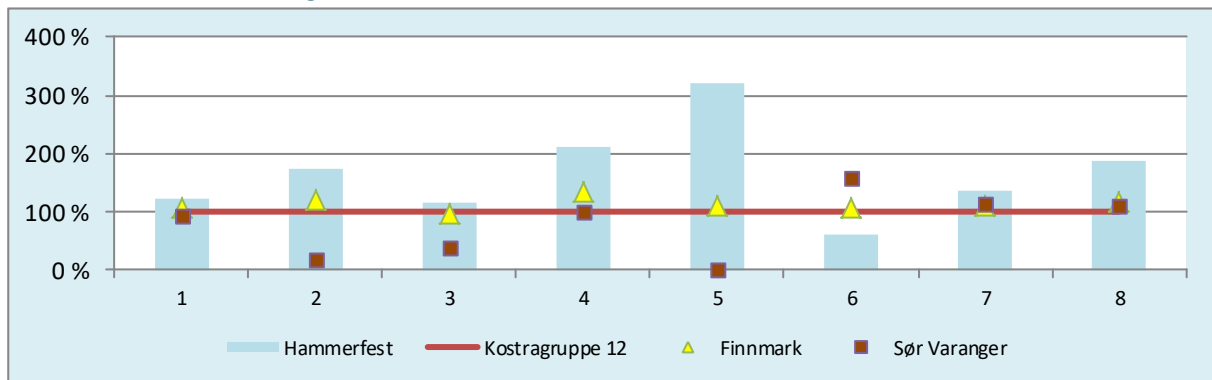
Søyle 3 og 4 under er markert i en annen **farge**, da det prosentvise avviket er svært høyt, og ikke vises rett i grafen.

Økonomiske prioriteringer

Prioritering	Hammerfest			S-Var. K.gr.12 Finnmark		
	2014	2015	2016	2016	2016	2016
Sentraladministrasjon						
1 Netto driftsutgifter til kommunal forvaltning av eiendommer (F121) per innb.	298	297	212	145	459	91
2 Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per. innb.	9482	9434	11123	7064	6405	7250
3 Netto driftsutgifter til boligformål per innbygger	246	526	24	-344	6	-52
4 Netto driftsutgifter til tilrettelegging og bistand til næringslivet per innbygg	326	237	270	-142	63	304
NAV						
5 Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger	2957	3519	2408	2636	2346	2642
Barn og unge						
6 Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (hele tusen)	147	162	164	136	140	136
7 Netto driftsutgifter til grunnskolesektor, per innb. 6-15 år (hele tusen)	133	135	138	151	126	136
8 Netto driftsutgifter per innbygger, barnevern	1977	2981	2564	2268	2205	2588
9 Netto driftsutgifter per innbygger, kommunehelsetjenesten	3574	3551	3908	2872	3492	4186
Helse og omsorg						
10 Netto driftsutgifter per. innbygger i kr., pleie- og omsorg.	14049	14233	19110	23149	21023	21210
11 Netto driftsutg til diagnose, behandling og rehabilitering per. innbygger	2934	2857	3908	2872	3492	4186
12 Brutto driftsutgifter til personer med rusproblemer per innbygger 18-66 år	705	1158	1681	1453	589	677
Kultur og samfunn						
13 Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner	4954	4939	5245	2968	2812	3116
14 Netto driftsutgifter i kr per. innbygger, komm. veier og gater	1496	2515	2575	1251	1629	1658
15 Brann - Netto driftsutgifter per. innbygger i kr.	2034	2028	2398	1141	1155	1466

Nøkkeltall finansiering

Finansiering		Hammerfest			S-Var.	K.gr.12	Finnm.
		2014	2015	2016	2016	2016	2016
Finansielle nøkkeltall							
1	Brutto inntekt per innbygger (hele tusen)	104	107	121	94	100	107
2	Brutto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	10,0 %	9,1 %	6,4 %	0,7 %	3,7 %	4,4 %
3	Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	5,6 %	8,6 %	4,2 %	1,4 %	3,6 %	3,5 %
4	Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter	10,6 %	7,2 %	8,9 %	4,2 %	4,2 %	5,6 %
5	Overføring fra driftsregnskapet i % av brutto investeringsutgifter	19,7 %	13,4 %	18,2 %	0,0 %	5,7 %	6,3 %
6	Tilskudd, refusjoner, salgsinntekter m.v. i % av brutto investeringskostnader	20,5 %	47,0 %	17,5 %	45,4 %	28,5 %	30,6 %
7	Langsiktig gjeld i prosent av brutto inntekter	324,2	321,0	311	260	227	252
8	Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	159,3	161,0	166	113	89	104

Merinntekt i forhold til kostragruppe 12	221 067 000
--	-------------

Kommentarer til analysen

Som det framgår av tabellen ovenfor har Hammerfest kommune samlede merinntekter på ca. kr. 221 millioner (188 millioner i 2015) mer enn sammenlignbare kommuner i KOSTRA – gruppe 12. Den viktigste årsaken til dette er inntektene fra eiendomsskatt på verker og bruk generelt, og prosessanlegget til Statoil på Melkøya spesielt. I og med et slikt gunstig utgangspunkt når det gjelder merinntekter, gir det seg også utslag i et bedre driftsresultat enn sammenlignbare kommuner. Til gjengjeld er lånegjelda betydelig høyere i Hammerfest, noe som medfører at rente – og avdragskostnadene er vesentlig høyere i Hammerfest enn kommuner i KOSTRA – gruppe 12. Tar man hensyn til merinntekten i tillegg er forskjellen enda større. En tilsvarende sammenligning er gjort for netto lånegjeld. Den er i Hammerfest kommune ca. 86 % større (82 % i 2015) enn sammenligningskommunene når den måles i forhold til brutto driftsinntekter.

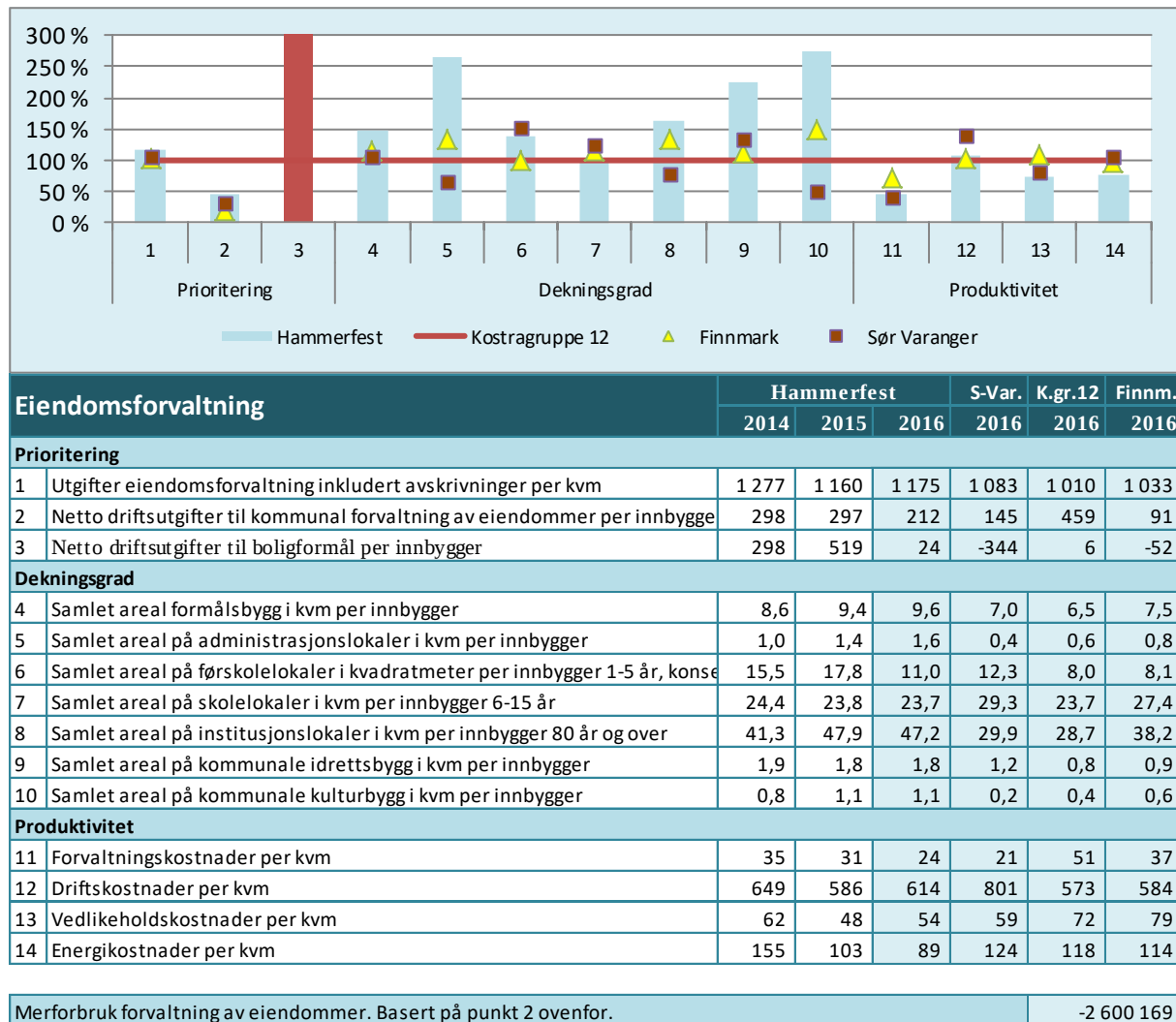
Eiendomsforvaltning

Tjenesteområde

Dette området omfatter bolig og eiendomsforvaltningen i kommune og ivaretar boliger, skoler, barnehager, institusjonsbygg og administrasjonslokaler.

Søyle 3 under er markert i en annen **farge**, da det prosentvis avviker er svært høyt, og ikke vises rett i grafen.

STATUS

Kommentarer til analysen

Prioriteringsindikatorene sier noe om hvor mye av egne penger kommunen "velger" å bruke til de enkelte tjenesteområdene. En tjeneste kan sies å være høyt prioritert når en kommune bruker en relativt stor andel av sine ressurser på en bestemt tjeneste.

Produktivitetsindikatorene viser bruk av ressurser i forhold til tjenesteproduksjonen og sier noe om hva det koster å produsere en enhet av tjenesten. Det kan også indikere om nivå på kvaliteten, dvs. at brukerne mottar relativt gode tjenester. Kommunen har etter hvert en del nye store formålsbygg, som gir lavere kostnader pr kvm

Hammerfest kommune har en relativt desentralisert tjenesteproduksjon med et høyt antall skoler, idrettsanlegg, barnehager etc. som medfører et høyere arealbehov og større driftskostnader enn sentraliserte løsninger. Kommunen ligger derfor høyt på alle tabeller knyttet til dekningsgrad og utgifter knyttet til eiendomsforvaltning. Høyt totalt areal, både på bolig og formålsbygg, henger også sammen med høy eierandel på de byggene kommunen disponerer. Vi har primært valgt å eie fremfor å leie.

Kommunen har også satser for leie av boliger, elevhybler etc som ligger relativt lavt, noe som medfører at kommunen kommer ut med høyt beløp på netto driftsutgifter (3). Lave leiepriser må sees i sammenheng med tilstand på kommunal boligmasse. Det kan også bemerkes at en generelt dårlig tilstand på mange boliger, fører til høy drifts- og vedlikeholdskostnader.

Drifts og energikostnader må vurderes i forhold til bygningsmassens alder og tilstand.

Tallene tilsier likefullt at kommunen kan ha stort innsparingspotensial ved å satse på god eiendomsforvaltning. Det planlegges for tiden en rekke strategier og tiltak som er tenkt å gi innsparing. Ofte vil dette være som en positiv bieffekt av en målsetning om å tilby gode tjenester til våre brukere.

Sentrale utfordringer og innsatsområder

Hammerfest kommune skal foretar for tiden analysearbeid, kartlegging, valg av strategier og tiltak i forbindelse med utarbeidelse av boligpolitisk handlingsplan. I den forbindelse skal det utarbeides en helhetlig eierskapsstrategi som inkluderer en samlet plan for fremskaffelse av boliger, vurdering av kjøp, nybygg og ombygging, og en plan for avhending - eller endret disponering - av kommunale boliger. Målet for selve bygningsmassen er å effektivisere arealbruken, energiforbruk og heve standarden. Dette henger sterkt sammen med boligsosiale målsetninger. Kommunen er også i oppstartsfasen av et energisparingsprosjekt for den kommunale eiendommassen, noe som forventes å gi stor effekt.

En sentral utfordring er kommunens idrettshaller, hvor en egen plan for rehabilitering legges frem. Dette gjenspeiles også i tiltaksdelen for denne handlingsplanen.

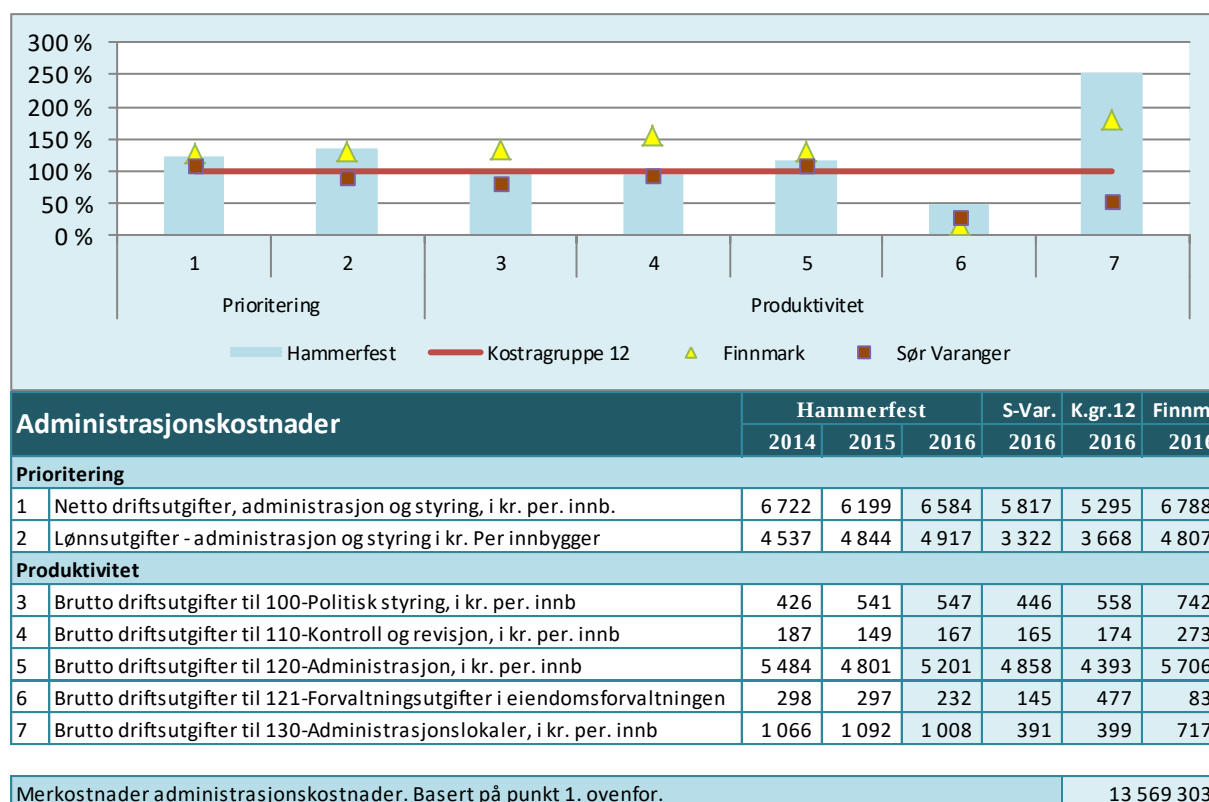
Sentraladministrasjon

Tjenesteområder

Sentraladministrasjonen ivaretar sektorovergrepene funksjoner og har service, - rådgivnings- og informasjonsoppgaver rettet både mot innbyggere, næringsliv, politiske organer, politisk ledelse og kommuneorganisasjonens virksomheter og medarbeidere.

Sentraladministrasjonen består av avdelingene service og intern utvikling, prosjektavdelingen, økonomiavdelingen, IT-avdelingen, lønn- og personalavdelingen, bolig- og eiendomsavdelingen, og plan- og utviklingsavdelingen.

STATUS

Kommentarer til analysen

Administrasjonskostnadene omfatter godtgjørelse til folkevalgte, møte- og valgkostnader til styrer, råd og utvalg, administrasjon på overordnet nivå, stabs- og støttefunksjoner som økonomi og personalforvaltning, eiendomsadministrasjon og administrasjonslokaler. Kostnadene til revisjon og kontrollutvalg inngår også i dette.

KOSTRA viser at vi ligger høyt på administrasjon sammenlignet med Kostragruppen 12 som består av mellomstore kommuner med høye frie disponible inntekter

Sentrale utfordringer og innsatsområder

Hammerfest kommune har mål om å være en attraktiv arbeidsplass, og mangel på arbeidskraft spesielt i helse- og omsorgssektoren, og skolesektorens ser fortsatt ut til å skape utfordringer i årene som kommer. Det å rekruttere og beholde kompetente medarbeidere er derfor et område som vi må ha sterkt fokus fremover. I denne sammenhengen er arbeidet med kompetanseheving gjennom etter- og videreutdanning på alle nivå i hele organisasjonen og videreføring av arbeidet med å redusere sykefraværet svært viktige innsatsområder. Et annet viktig innsatsområde er å sikre rekruttering av fagkompetanse ved å ta inn flere lærlinger tilpasset kommunens behov. Det å være med å utvikle dyktige fagarbeidere vil også gi ungdom en forståelse av kommunesektoren som en attraktiv, offensiv og fremtidig arbeidsgiver.

Omstillingsarbeidet innenfor kommunens eiendomsforvaltning vil fortsatt være en sentral utfordring for sentraladministrasjonen fremover. Kommunen har som mål at vi skal ha boligstruktur for alle, tilstrekkelig antall boliger og differensierte botilbud med gode nærmiljøer. God og effektiv drift og vedlikehold av kommunens eiendommer er en viktig del av dette. Utarbeidelse av en overordnet boligpolitisk handlingsplan for kommunen blir svært viktig, og vil når den er ferdig vil den gi retning på hvordan kommunen skal løse dette fremover.

Et annet viktig innsatsområde i årene fremover vil bli arbeidet med kommunesammenslåingen. Jobben med å få på plass en hensiktsmessig kommuneorganisasjon som ivaretar de gode kommunale tjenestene i den «nye» kommunen vil kreve stor ressursinnsats for sentraladministrasjonen i årene som kommer. Her blir det viktig å sikre gode prosesser som inkluderer politisk nivå, medarbeidere og brukere.

Hammerfest skal ha fokus på kvalitet i tjenestene og effektiv ressursbruk og for å få til må vi ta i bruk nye metoder, teknologi og hjelpemidler. Som et bidrag til dette arbeidet blir et særskilt innsatsområde å utarbeide en digitaliseringsstrategi for kommunen. Innovasjon og digitalisering er viktige virkemidler for bedre og mer effektive tjenester. Strategien skal vurdere digitalisering av tjenester med mål om å effektivisere og forenkle. Dette vil også øke kvaliteten og tilgjengeligheten på velferdsoppgavene vi leverer.

Hammerfest ønsker å oppnå større deltakelse, interesse og engasjement i utviklingen av lokalsamfunnet og vil jobbe for å legge til rette for å få til en bedre kommunikasjon og samhandling med innbyggerne. Ikke minst blir dette viktig i prosessen med kommunesammenslåing. Gjennom engasjement og dialog blir innbyggere, politikere og administrasjon informert om utfordringer, problemstillinger og alternative løsninger. Målet er at kommunen aktivt skal benytte arenaer og metoder for medvirkning fra brukere og innbyggerne gjennom undersøkelser, folkemøter, offentlige samtaler og debatt.

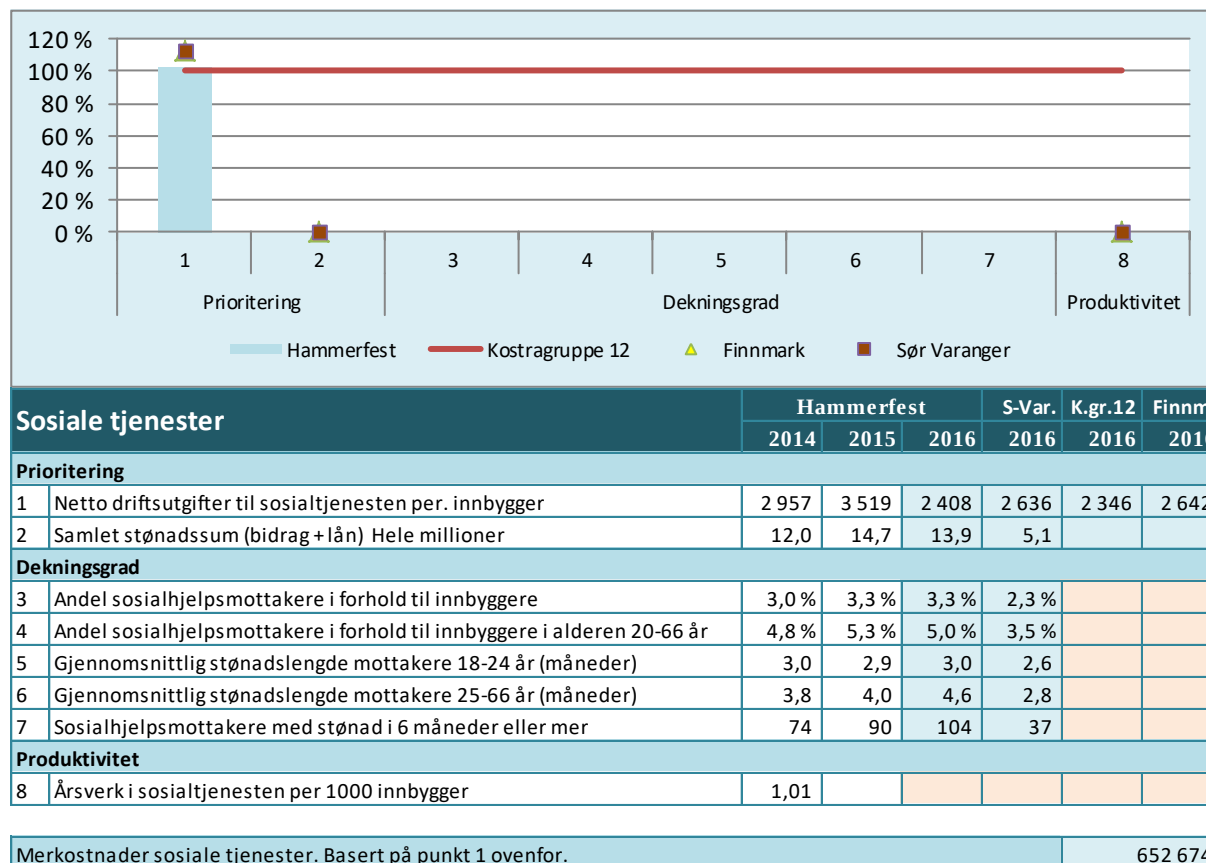
Utviklingsarbeid krever kontinuerlig fokus og kommunen har behov for stadig forbedring av sin egen organisasjon i tillegg til fokus på framtidige utbyggingsbehov i samfunnet. Sentraladministrasjonen må gjennom planverk og arbeid med utvikling av verktøy, system og rutiner være med å legge til rette for at kommunen som helhet skal lykkes i dette arbeidet.

NAV

Tjenesteområder

Generell forebyggende virksomhet og oppfølging av personer med behov for individuell tiltak. Individuell opplysning, råd og veiledning, sosialstønad, midlertidig bolig og kvalifiseringsprogrammet.

STATUS

Kommentarer til analysen

Andel mottakere som har sosialhjelp som hovedinntektskilde er høy sammenlignet med andre kommuner og det er flere innbyggere som trenger sosialhjelp over lengre tid. Kommunen har redusert netto driftsutgifter til sosialtjenesten per innbygger og ligger i 2016 lavere enn Sør-Varanger kommune og nærmer seg gjennomsnittet i K.gr. 12.

Sentrale utfordringer og innsatsområder

St.m. 22 (2015-2016) Nye folkevalgte regioner- rolle, struktur og oppgaver og St.m 33 (2015-2016) NAV i ny tid – for arbeid og aktivitet, legger rammene for den videre utviklingen av NAV-kontorene framover.

Regjeringen legger vekt på videreutvikling av arbeids- og velferdsforvaltningen partnerskapet i NAV kontorene blant annet ved:

- Å gi NAV-kontorene økt myndighet og handlefrihet.
- Utvikle digitale tjenester for brukerne og frigjøre mest mulig ressurser til å drive arbeidsrettet oppfølging i NAV-kontorene.
- Utvikle en mer felles styringslogikk mellom stat og kommune gjennom å gi mer lokal frihet.
- Stimulere til større NAV-kontor både gjennom kommunesammenslåing og interkommunalt samarbeid for å bygge bredere fagmiljøer og bedre ivareta rettsikkerheten ved NAV-kontorene.
- Øke ungdomssatsingen

I perioden 2018-2020 vil NAV måtte bruke ressurser til å etablere ett nytt sammenslått NAV-kontor som følge av kommunesammenslåingen. Det er nødvendig å etablere helelektronisk saksbehandlingssystem, elektronisk kommunikasjonsplattform med brukere med kommunale tjenester i NAV (DIGISYS), og etablere elektronisk arkiv innenfor kommunale tjenester i NAV

Samarbeidet mellom NAV og andre kommunale- og fylkeskommunale tjenester i kommunen blir stadig bedre. Det gir innbyggerne bedre tverrfaglig oppfølging og tjenesteyting.

Hammerfest kommune har 3 sentrale utfordringer og innsatsområder innenfor sosiale tjenester;

- Boligososiale utfordringer – tilgjengelige og rimelige boliger
- Levekårsproblematikk for barn og unge
- Skaffe arbeid til brukere som har vært avhengig av sosialhjelp over lang tid.

NAV deltar aktivt i det **boligososiale arbeidet** i kommunen og har fast medlem i boligtildelingsutvalget. Sosialtjenesten har ansvaret for å skaffe midlertidige boliger, det vil si bolig for inntil 3 måneder. Bedre samarbeidsrutiner mellom aktørene i kommunen vil ventelig føre til redusert behov for nødboliger.

Sosialtjenesten skal spesielt **ivareta utsatte barn og unge og deres familier**. Kommunen legger vekt på å utvikle tverrfaglig oppfølging av barn og unge i alder 0-24 år. Målsetningen er å gi gode oppvekstvilkår for alle barn, og at barn og unge klarer å gjennomføre både grunnskolen og videregående skole. NAV Hammerfest har en familieveileder innenfor økonomi i prosjektstilling ut år 2018. Intensjonen er å videreføre stillingen som økonomisk rådgiverstilling tilknyttet NAV-kontoret som ett supplement til gjeldsrådgiverstillingen i sentraladministrasjonen.

Erfaringene med prosjektet «NAV veiledere i videregående skole» er positive. NAV og Hammerfest videregående skole søker om finansiering av et fjerde prosjektår - skoleåret 2018/2019. Foreløpig rapport viser at ungdommen har motivasjonsproblematikk, sosiale utfordringer og helseproblematikk. De tiltakene som er iverksatt har sammen med nye fraværsregler i skolen, ført til reduksjon i drop-out.

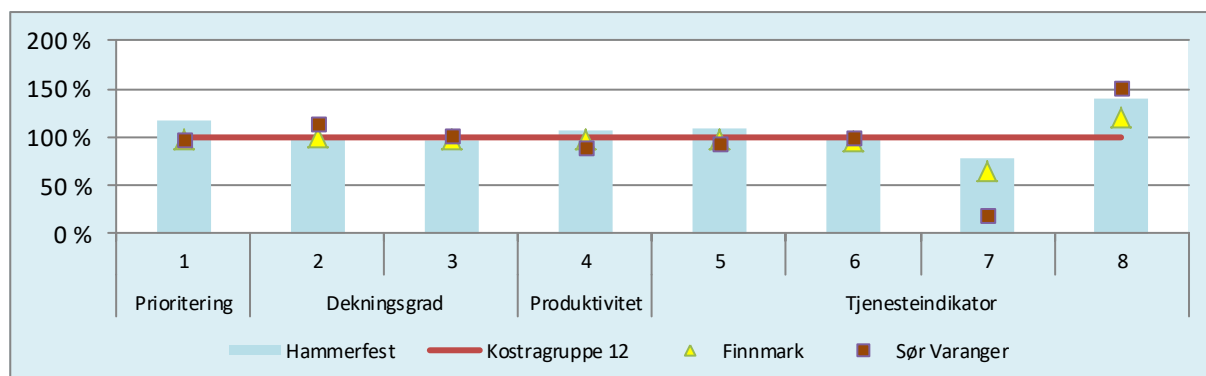
Andelen enslige personer som har **sosialhjelp som hovedinntekt** er høyere i Hammerfest enn i sammenlignbare kommuner. NAV og Hammerfest kommunes utfordring er å kvalifisere folk til yrker som det er behov for på dagens- og det fremtidige arbeidsmarked. Det finnes tiltaksplasser som er innrettet mot brukergrupper som står langt fra arbeidslivet, men erfaringene fra NAV viser at arbeidspraksis i liten grad gir varig tilknytning til arbeidslivet. Kompetansegivende kurs, utdanning og lønnstilskudd til arbeidsgiver kombinert med tett og målrettet oppfølging gir best effekt når det gjelder overgang til arbeid. Kvalifiseringsprogrammet er et viktig virkemiddel i så måte.

Barn og unge

Tjenesteområde Barnehage

Hammerfest kommune driver 8 kommunale barnehager og følger opp 5 private barnehager.

STATUS

Barnehage		Hammerfest			S-Var.	K.gr.12	Finnm.
		2014	2015	2016	2016	2016	2016
Prioritering							
1	Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (hele 1000)	147	162	164	136	140	136
Dekningsgrad							
2	Andel barn 1-2 år med barnehageplass	80 %	85 %	83 %	95 %	83 %	82 %
3	Andel barn 3-5 år med barnehageplass	97 %	95 %	94 %	100 %	98 %	96 %
Produktivitet							
4	Driftsutgifter per oppholdstime i kommunale barnehager	64	66	54	46	51	50
Tjenesteindikatorer							
5	Andel ansatte med barnehagelærerutdanning	38 %	41 %	40 %	34 %	36 %	35 %
6	Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirk. i kom. barnehager	5,3	5,1	5,7	5,5	5,8	5,5
7	Brutto driftsutg. Til styrket tilbud førskolebarn per barn (hele tusen)	39,0	58	59	15	76	49
8	Andel barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud til førskolebarn	21 %	23 %	24 %	26 %	17 %	21 %

Merforbruk netto driftsutgifter barnehage. Basert på punkt 1. ovenfor	15 411 528
---	------------

Kommentarer til analysen

Hammerfestbarnehagene har høyere driftsutgifter enn snittet i Finnmark. Det forklares med høyere andel ansatte i barnehagene med høyskoleutdanning. Bemanningsplan for Hammerfestbarnehagene viser at vi har styrerassistenter i de store barnehagene, servicemedarbeidere og fastvikarer i alle barnehager. I tillegg har enkelte barnehager noe overkapasitet for å ta imot barn gjennom hele barnehageåret (øke til 12/24 plasser). Merkostnader i kommunale barnehager gir utslag også for de private barnehagene.

Antall barn, mange med store særskilt behov, har fortsatt å øke i perioden, og det brukes mer ressurser pr barn jf. satsingsområdet Tidlig innsats.

Sentrale utfordringer og innsatsområder

Implementering av handlingsplaner for det nasjonale satsingsområdet Tidlig innsats, som må forstås som innsats på et tidlig tidspunkt i barns liv, og tidlig inngripen når problemer oppstår eller avdekkes i førskolealder, fortsetter. For budsjettperioden vil det i hovedsak dreie seg om språk og lesing, samt sosial kompetanse og læringsmiljø.

Ny rammeplan for barnehage skal implementeres, hvor digitalisering er et sentralt satsingsområde.

Per dags dato ligger det inne forslag til endringer i barnehageloven om minimumsnorm for grunnbemanning og skjerpet norm for pedagogisk bemanning, noe som vil føre til økt behov for barnehagelærere og

fagarbeidere/assistenter til barnehagene, og fordrer et kontinuerlig arbeid i forhold til rekruttering og stabilisering gjennom ulike virkemidler.

Kompetanse står sentralt, og det satses bredt gjennom videreutdanning av barnehagelærere innen språkutvikling, arbeidsplassert barnehagelærerutdanning, ABLU og RSK-Vest Finnmarks program.

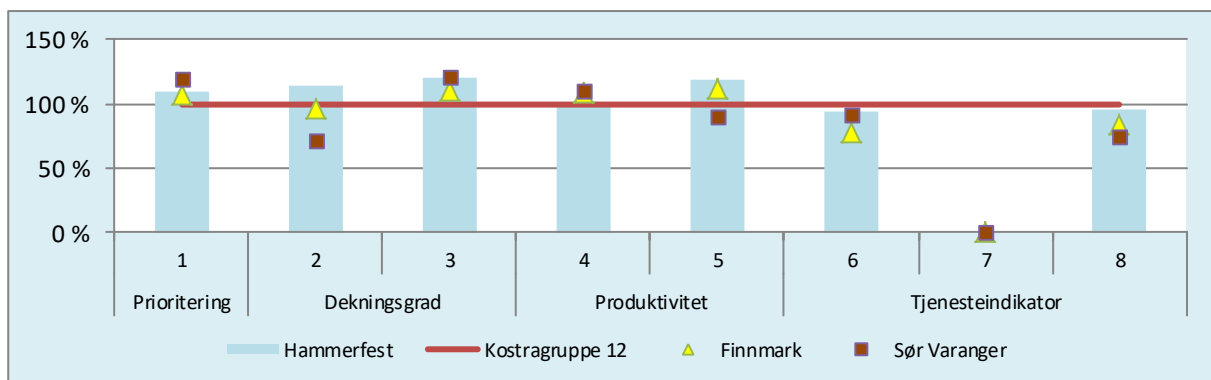
Fødselstallene varierer fortsatt, og med dette behovet for barnehageplasser. Utfordringen er å sikre barnehageplass til alle som ønsker det, men med noe overkapasitet og fleksibilitet på bemanningssiden, sikres dette innenfor gitte budsjettrammer.

Sykefraværet er fortsatt for høyt i flere virksomheter, og det jobbes kontinuerlig med å få det ned.

Tjenesteområde Grunnskole

Hammerfest har 8 grunnskoler fordelt på Hammerfest by, Forsøl, Nordre Seiland og Akkarfjord.

STATUS

Grunnskole		Hammerfest			S-Var.	K.gr.12	Finnm.
		2014	2015	2016	2016	2016	2016
Prioritering							
1	Netto driftsutgifter til grunnskolesektor, per innb. 6-15 år (hele tusen)	133	135	138	151	126	136
Dekningsgrad							
2	Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring	3,9 %	5,1 %	5,7 %	3,6 %	5,0 %	4,8 %
3	Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	9,5 %	10,3 %	11,0 %	11,2 %	9,2 %	10,2 %
Produktivitet							
4	Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202), per elev (hele tusen)	102	105	106	117	106	116
5	Korrigerte brutto driftsutgifter til skolefr. (215), per .bruker (hele tusen)	35	37	38	29	32	36
Tjenesteindikatorer							
6	Elever per kommunal skole	136	138	140	105	149	115
7	Gjennomsnittlige grunnskolepoeng	38,1	38,5	39,7	40,1		40,1
8	Gjennomsnittlig gruppestørrelse 1-10 trinn	10,7	10,3	10,5	8,3	11,0	9,3

Merforbruk netto driftsutgifter grunnskole. Basert på punkt 1 ovenfor.

15 285 204

Kommentarer til analysen

Netto driftsutgifter grunnskole er noe over snittet i Finnmark, mens korrigerte brutto driftsutgifter pr elev er lavere. Sfo-tjenesten drives litt dyrere. Analysen viser at flere barn får særskilt norskundervisning og flere får spesialundervisning enn tidligere. Andelen flerspråklige elever i Hammerfest er høyt sammenlignet med Finnmark. Elevtallet pr skole er høyere enn snittet noe som er naturlig med konsentrert bosetning og større skoler.

Sentrale utfordringer og innsatsområder

Det er viktig for Hammerfestskolen å være en skole i utvikling og vekst. IKT satsingen i barnehage og skole er et godt bilde på dette. Pilotprosjektene har gitt oss gode erfaringer og ikke minst gode resultater for elevenes læringsmiljø og læring, og lærernes undervisning. Sentralt i satsingen står elevenes digitale ferdigheter for læring og lærerens muligheter til å legge til rette for at elevene lærer på best mulig måte med ulike verktøy.

I tillegg til digitale verktøy spiller alle komponentene i Tidlig innsats en rolle for at vi kan gi et godt, variert, utfordrende og motiverende skoleinnhold hvor elevene opplever mestring. Gjennom en slik satsing på tidlig innsats, språk, lesing og digitale verktøy og systemisk arbeid med vurdering, gjennom utveksling av erfaringer skolene imellom og å skape en god kultur for læring gjennom et godt og gjensidig skole-hjem samarbeid til beste for elevens utvikling, læring og dannelse.

Det er også viktig å nevne grunnlaget for at elevene i det hele tatt skal kunne lære, må vi ta ansvar for å skape gode fysiske og psykososiale miljøer som fremmer helse, trivsel og læring. Vi vet fra det arbeidet skolene legger ned og de tilbakemeldingene elevene gir at mobbing forekommer. Dette tar vi på alvor.

Vårt fokus i årene framover må være knyttet til tidlig innsats. Vi må sørge for at:

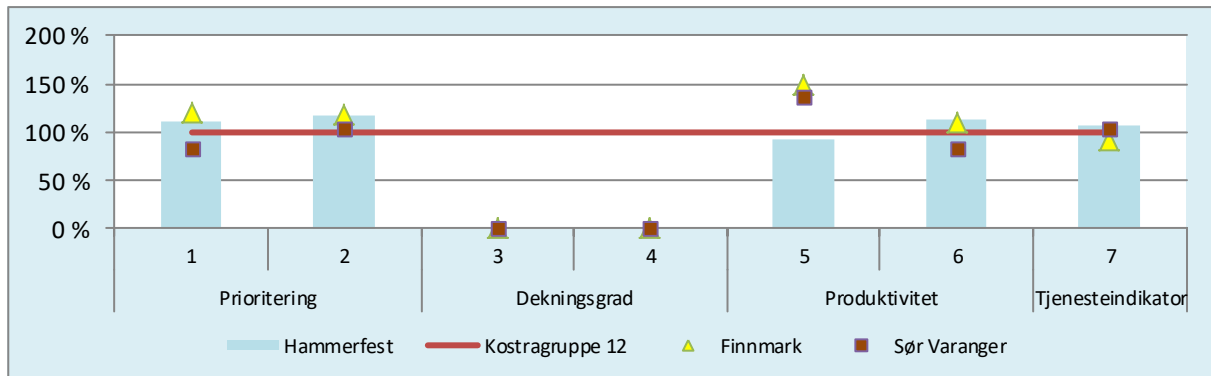
- flere elever gjennomfører videregående opplæring
- færre elever har leseferdigheter under kritisk grense
- alle 6.åringer har gode språkferdigheter når de begynner på skolen
- færre henvises til PPT
- færre elever har behov for spesialundervisning
- ansatte i skole og barnehage får økt kompetanse innenfor satsningsområdene
- tilpasset opplæring inngår som en del av skolehverdagen
- elevene har tilgang på gode digitale verktøy
- vi har en tilpasset organisering og nødvendig kompetanse for å møte utfordringene

Tjenesteområde Forebyggende tjenester

Forebyggende tjeneste består av PPT, helsesøstertjeneste, barnevernstjeneste og utekontakt.

STATUS

Forebyggende tjeneste		Hammerfest			S-Var.	K.gr.12	Finnm.
		2014	2015	2016	2016	2016	2016
Prioritering							
1	Netto driftsutgifter per innbygger, kommunehelsetjenesten	3 574	3 551	3 908	2 872	3 492	4 186
2	Netto driftsutgifter per innbygger, barnevern	1 977	2 981	2 564	2 268	2 205	2 588
Dekningsgrad							
3	Barn med melding ift. antall innbyggere 0 - 17 år	5,1 %	4,9 %	5,7 %	7,3 %		
4	Andel barn med barnevernstiltak 0-17 år	6,0 %	5,6 %	6,0 %	6,9 %		
Produktivitet							
5	Andel undersøkelser med behandlingstid over 3 mnd, barnevern	39 %	28 %	26 %	38 %	28 %	42 %
6	Stillinger med fagutdannelse per 1000 barn 0-17 år, barnevern	4,8	5,4	5,8	4,7	5,1	5,6
Tjenesteindikatorer							
7	Andel nyfødte med hjemmebesøk innen 2 uker etter hjemkomst	77 %	99 %	96 %	93 %	89 %	82 %

Merforbruk netto driftsutgifter kommunehelsetjenesten	4 379 232
Merforbruk netto driftsutgifter barnevern	3 779 193

Kommentarer til analysen

Analysen viser at kommunehelsetjenesten bruker litt mindre ressurser enn snittet i Finnmark, mens barnevernstjenesten nå er kommet ned under snittet etter høye kostnader i 2015.

Barnevernstjenesten har vært gjennom en solid Organisasjons utviklingsprosess og fremstår nå som mer stabil med tanke på blant annet fravær og arbeidspress. Behandlingstiden på undersøkelser i barnevernet har fortsatt å gå ned, og antall stillinger har økt noe, hvilket er positivt. Analysen viser at tilnærmet alle nyfødte får hjemmebesøk fra helsesøstertjenesten innen 2 uker etter hjemkomst.

Sentrale utfordringer og innsatsområder

Tett samarbeid og god samordning av forebyggende tjenester er avgjørende for å utvikle kvalitet i tiltakene til barn og unge. Det jobbes kontinuerlig med å utvikle mer samordnede tjenester. Det er også et økt fokus på samarbeid for de barn og unge med behov for både barneverntjenester og psykiske helsetjenester skal få nødvendig helsehjelp. Et styrket samarbeid på tvers av kommunens sektorer vil kunne bidra til at barn og unge får de tjenestene de har behov for. Begrepet psykisk helsehjelp innebærer både kommunale helse- og omsorgstjenester og spesialisthelsetjenestens psykiske helsevern.

Pr 3.kvartal 2017 ser man at barneverntjenesten i 2017 har hatt en økning på 17 % nye meldinger. Samtidig er det bekymringsfullt at bekymringsmeldinger mottas seint og at situasjoner omkring barn og unge er kritiske. Dette gjelder barn og unge i familier som ulike deler av kommunens tjenester har hatt kjennskap til over tid.

Det er økt satsing på bruk av familieråd og det er fortløpende fokus på dette. På denne måten benyttes familie og nettverk for å forebygge og å unngå mere inngripende tiltak. Gjennom tidligere meldinger til barneverntjenesten kan alle bidra til at barn, unge og familier mottar tidlig hjelp.

Det er økt pågang til tjenestene, og flere nasjonale krav skal innlemmes i tjenestene. I tillegg til å styrke deltjenestene med økte ressurser, er det behov for å utvikle et ressursteam på tvers. Det er behov for tiltak til foreldrestøtte som PMTO og det er viktig å få fram at Hammerfest kommune har en undertegnet avtale om PMTO(parent management training)/TIBIR(tidlig innsats for barn og unge i risiko). Drøfting i ledermøte i forebyggende tjenester viser at det er behov for foreldrestøttende tiltak i kommunen. Per i dag er behovet til stede, samtidig som det er for lite ressurser satt av til å arbeide utelukkende med dette. Det vil være behov for å drøfte etablering av et tiltaksteam der blant annet tiltak som PMTO inngår. Det foreligger et krav om beredskap i barnverntjenesten og dette skal være etablert og oppgaven ivaretatt innen utgangen av 2018.

Det er et mål å sikre at barnevernstjenesten blir en robust, kvalitativ god tjeneste. Pågående innsats med ulike tiltak vil fortsette også i 2018. Det forventes overføring av flere statlige oppgaver til kommunalt nivå i årene som kommer. Det er allerede kommet nye oppgaver til kommunene og det forventes at framover vil kommunen få tilført ytterligere oppgaver og ansvarsområder jf. barnevernreformen. Ved at kommunene får et økt faglig og økonomisk ansvar vil man gi kommunene mulighet til å forebygge mere og også tenke helhetlig om sårbare barn og familiers livssituasjon.

PPT har ventelister på barn og unge som trenger sakkyndig vurdering, og det jobbes med tiltak som skal møte denne utfordringen, deriblant styrking på bemanningssiden. For å sikre en kvalitativ god tjeneste arbeides det med å rekruttere psykolog til PP tjenesten i løpet av kommende år. Ventelisten er gjennom innsats noe kortere enn tidligere, men det er fortsatt venteliste og det er stort fokus på å få ned ventetiden. Det er blant annet etablert et støtteteam som skal arbeide med mobbeproblematikk og disse arbeider tett sammen med trivselskontakt. Utekontakten vil også kunne inneha en viktig rolle i arbeidet mot mobbing.

Det er en nasjonal satsning på kommunal helsesøstertjeneste med nye oppgaver som blant annet lovkrav som pålegger økt oppfølging i forbindelse med fødsel. Tjenesten er tilførte økte ressurser for å møte nye oppgaver. Det vurderes fortsatt nye tiltak som kan bidra til at tjenesten kan imøtekomme flere oppgaver. Skolehelsetjenesten må sikres og sees i sammenheng med andre tiltak som settes inn for å sikre gode og trygge skolemiljø for alle. Det er kommet en ny retningslinje for barsel der familier skal ha mulighet for hjemmebesøk av jordmor innen noen dager etter fødsel. Dette er ikke etablert og det har ikke vært mulig å rekruttere jordmor til en slik tjeneste. Der er også tydelige føringer i skolehelsetjenesten som krever ressurser.

Støtteteam mot seksuelle overgrep er reetablert for å bidra i vanskelige saker samt kompetanseheving blant medarbeidere. Disse deltar fortløpende på aktuelle konferanser der ulike områder innenfor seksuelle overgrep er sentrale og inngår i et nasjonalt nettverk.

Det må fortsatt jobbes kontinuerlig med rekruttering og stabilisering av fagfolk, og gis rom for kompetanseheving med etter- og videreutdanning. Både i PPT, helsesøstertjeneste og barnevernstjeneste er det utfordringer med å skaffe bemanning med rett kompetanse. De ulike tjenestene, mulig spesielt barneverntjenesten får stadig nye oppgaver og barnevernet vil oppleve større kostnader der ordninger man i dag kan søke refusjoner på blir rene kommunale ansvarsområder.

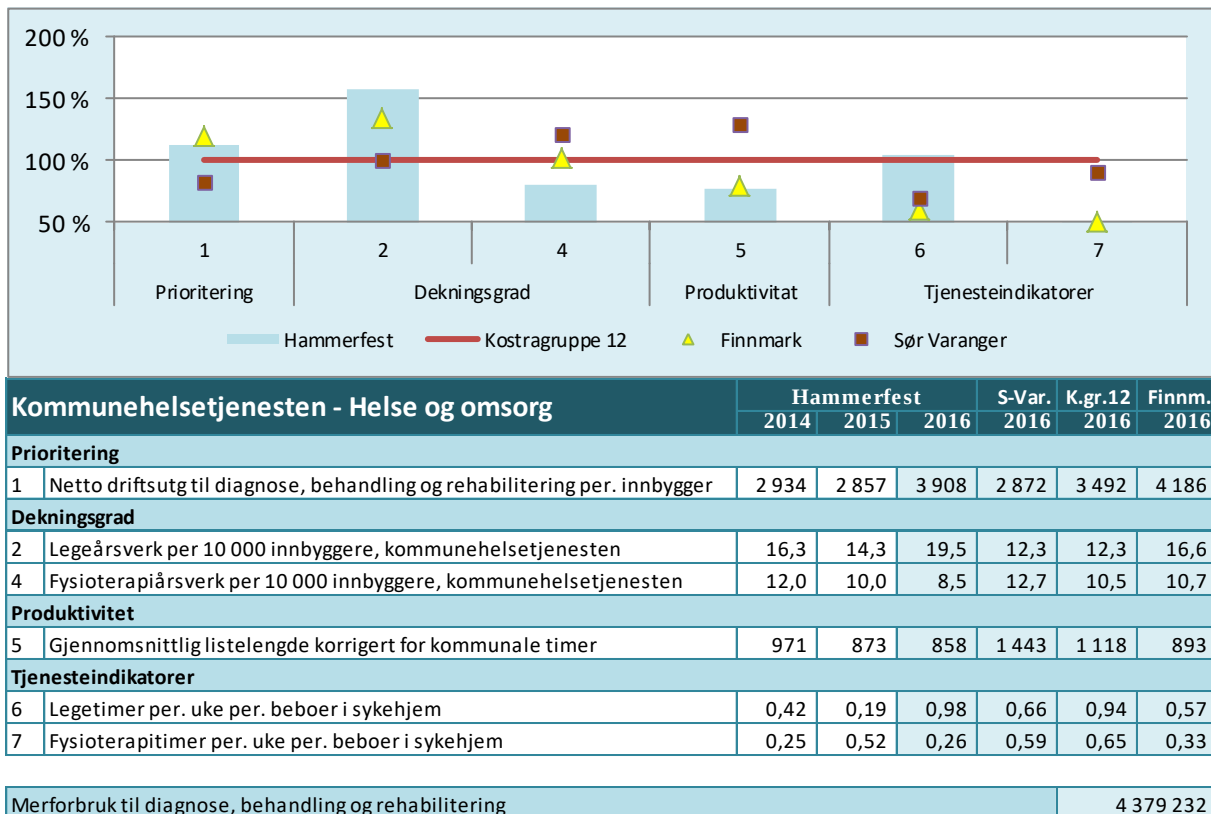
Det er i dag en utfordring mht. rekruttering av helsesøstre, og tjenesten opplever at det også er utfordringer knyttet til utdanning av flere.

Helse og omsorg

Tjenesteområder innen Helse og omsorg

Tjenestene består av Ergo- og fysioterapitjenester, Rus og psykiatritjenester, Hjemmesykepleie, praktisk bistand i hjem, BPA, omsorgslønn, støttekontakt, treningskompis, tjenester for personer med funksjonshemming og utviklingshemming, avlastningstjenester 0-18 år, kjøkkentjeneste, legetjenester, avlastning i hjem, korttidsopphold, rehabiliteringsopphold, etterbehandlings plasser, lindrende plasser, langtidsplasser, hverdagsmestring, matombringing, trygghetsalarm, Lærings og mestringstilbud, frisklivsentrar, fag og forvaltningsenheten.

STATUS

Kommentarer til analysen

Tabellen viser at Hammerfest har større netto driftsutgifter til diagnose, behandling og rehabilitering pr innbygger enn Kostragruppe 12 og Sør-Varanger, men ligger under Finnmark for øvrig. Vi har 19,5 legeårsverk. Dette er fordelt på 14 årsverk fastlegehjemler, 1,5 årsverk kommuneoverlege, 2 årsverk tilsynslege i institusjon og 2 årsverk turnuslege.

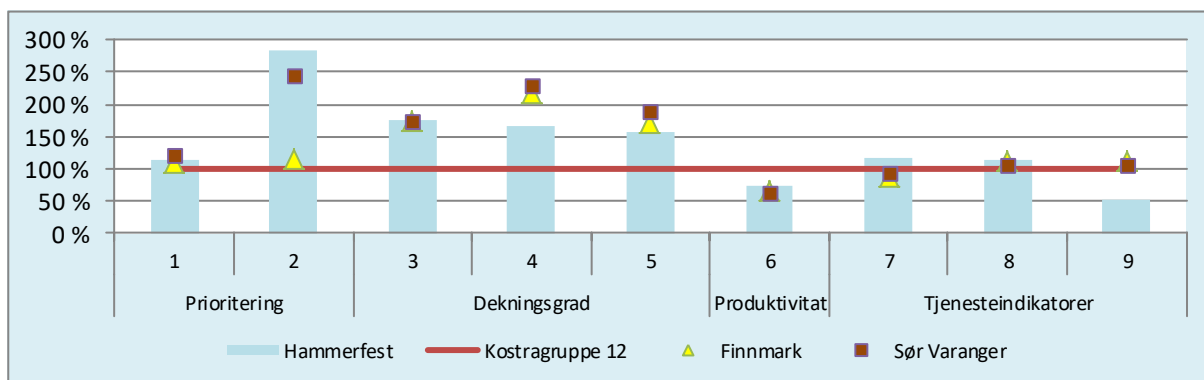
Ergo- og fysioterapitjenesten drifter med 8,5 årsverk og dette er lavere enn alle de grupper vi sammenligner oss med. Når det gjelder produktivitet og listelengde så har legene i Hammerfest gjennomsnittlig 858 pasienter på sin fastlegeliste, de vi sammenligner oss med har høyere listelengde.

Tilsynslegefunksjonen med antall legetimer pr beboer i sykehjem er nå tilfredsstillende. Beboere i sykehjem har i snitt 0,98 legetimer pr uke. Dette er over det antall timer Sør-Varanger, Kostragruppe 12 og Finnmark for øvrig. Endringen skyldes at det nå er ansatt 40% lege ved Rypefjord sykehjem, 60 % KAD- intermedieer lege, 100 % lege ved Kirkeparken og 10 % lege ved Utsikten.

Fysioterapitimer pr uke pr. beboer i sykehjem har tallet gått betraktelig ned fra 2015, og kommunen ligger nå lavere enn alle de vi sammenligner oss med. Dette er ikke tilfredsstillende.

Totalt så har Hammerfest kommune et merforbruk til diagnose, behandling og rehabilitering.

STATUS

Pleie og omsorg		Hammerfest			S-Var.	K.gr.12	Finnm.
		2014	2015	2016	2016	2016	2016
Prioritering							
1	Netto driftsutgifter pleie og omsorg per innbygger 67 år og over (hele tusen)	118	114	150	159	132	143
2	Brutto driftsutgifter til personer med rusproblemer per innbygger 18-66 år	705	1 158	1 681	1 453	589	677
Dekningsgrad							
3	Mottakere av hjemmetjeneste per 1000 innbyggere 0-66 år	25	26	28	28	16	28
4	Mottakere av hjemmetjeneste per 1000 innbygger 67-79 år	84	96	84	115	50	108
5	Mottakere av hjemmetjeneste per 1000 innbygger over 80 år	327	348	355	427	225	387
Produktivitet							
6	Brutto driftsutgifter per mottaker av Pleie og omsorgstj. (hele tusen)	438	439	474	391	632	415
Tjenesteindikatorer							
7	Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens	20,0	23,8	26,4	21,2	22,8	20,2
8	Andel plasser til tidsbegrenset opphold	15,7	23,8	22,0	20,0	19,1	21,5
9	Andel plasser avsatt til rehabilitering	2,9	2,4	3,3	10,0	6,5	5,8

Mindreforbruk Pleie og omsorg	24 254 208
Merforbruk rus	7 506 551

Kommentarer til analysen

Tabellen viser at Hammerfest har høyere netto driftsutgifter til pleie og omsorg pr innbygger 67 år og over enn i 2015. Det er fortsatt lavere enn Sør-Varanger, men over Kostragruppe 12 og Finnmark for øvrig.

Vi har større brutto driftsutgifter ifht tilbud til personer m/rusproblemer pr innbygger 18-66 år, enn alle de vi sammenligner oss med; Kostragruppe 12, Finnmark og Sør-Varanger. Dette skyldes at vi har flere brukere med særlig ressurskrevende tjenester som vi ikke har kompetanse og ressurser til å i Hammerfest. Disse kjøper vi tjenester til hos private aktører andre steder i landet.

Når det gjelder mottakere av hjemmetjenester pr 1000 innbyggere 0-66 år så ligger kommunen høyere enn Kostragruppe 12, men på samme nivå som Sør-Varanger og Finnmark for øvrig. Dette skyldes at vi har svært mange unge tjenestemottakere blant annet i Tjenesten for funksjonshemmede og i Rus og psykiatritjenesten enn sammenlignbare kommuner.

Kommunen ligger lavere enn Sør-Varanger og Finnmark for øvrig mottakere av hjemmetjenester per 1000 innbyggere 67-79 år, unntatt Kostragruppe 12. Det samme gjelder for innbyggere 80 + .

Brutto driftsutgifter pr mottaker av de kommunale pleie- og omsorgstjenestene er noe høyere i Hammerfest enn Sør-Varanger og Finnmark for øvrig. Kostragruppe 12 ligger derimot en del over. Dett skyldes at vi har mange særlig ressurskrevende tjenestemottakere i Hammerfest enn sammenlignbare kommuner. Vi har også mange kompliserte saker som vi må kjøper tjenester til fra private aktører. Stor vakanse gjør også at det er utstrakt bruk av vikarbyrå i Helse og omsorg.

Når det gjelder andel plasser i skjermet enhet så ligger Hammerfest høyere enn de vi sammenligner oss med. Vedrørende andel plasser avsatt til tidsbegrenset opphold har Hammerfest økt betydelig og ligger nå på samme nivå som Finnmark for øvrig og høyere enn Sør-Varanger og Kostragruppe 12.

Vedrørende plasser avsatt til rehabilitering så ligger vi betydelig lavere enn de vi sammenligner oss med.

Sentrale utfordringer og innsatsområder

Sentrale utfordringer og innsatsområder;

Morgendagens helse og omsorgstjenester omsorg slik den presenteres i regjeringens plan «omsorg 2020» er det fem fokus områder: **medvirkning, en faglig sterk tjeneste, moderne lokaler og boformer, økt innsats til hjemmetjenester, og fornyelse og innovasjon.** De sentrale fokus områdene legger føringer for hvilke satsningsområder Hammerfest kommune skal ha for Helse og omsorgssektoren. De store reformene som: ansvarsreformen for mennesker med utviklingshemming, opptrappingsplan for psykisk helse og samhandlingsreformen har alle bidratt til at ansvar og oppgaver har blitt overført fra spesialisthelsetjenesten til kommunene. Uten at den medisinske kompetansen har vært i tilstrekkelig grad har blitt bygget opp. Hammerfest kommunes erfaringer er at Helse – og omsorgssektoren dekker nå hele livsløpet, tallet tjenestemottakere under 67 år er økende. Pasienter og brukere med langvarige, sammensatte og omfattende behov øker og det krever høyere og tverrfaglig kompetanse. Dette er særlig innenfor områdene geriatri, nevrologi, kreft, psykisk helse, adferdsproblematikk, kognitiv svikt, habilitering/rehabilitering og sosialmedisin. Hammerfest kommune søker å løse disse problemene med bedre og mer systematisk samarbeid og koordinering, forebygging, og velferdsteknologi.

Medvirkning

Helse og omsorgstjenestene skal utvikles sammen med pasienter, brukere og pårørende. Målet er at hver enkelt tjenestemottaker får ivarettatt grunnleggende behov, føle trygghet og får mulighet til et aktivt og godt liv. Pårørende skal få tilbud om avlastning, støtte og faglig veiledning. Kommunen skal legge til rette slik at alle får mulighet for å medvirke i eget liv og til de tjenester som skal gis. Informasjon og veiledning skal tilpasses den enkeltes behov. Det er et mål at alle virksomheter skal velge pårørende- og brukerrepresentanter. Det systematiske bruker og pårørende arbeidet skal være med på å kvalitetssikre de tjenestene som gis både på individ og plan nivå. Det skal startes opp pårørendeskoler for å gi kunnskap og veiledning om demens.

Faglig sterk tjeneste

For å sikre en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste er det nødvendig med endret og høyere kompetanse. For å møte de store utfordringene som er nå og i framtiden, er det behov for å utvikle nye arbeidsmetoder og se på nye faglige tilnærminger. De faglige tiltakene må rette økt fokus på tidlig innsats og forbyggende tiltak som aktivisering, rehabilitering og mestring av egen sykdom.

Samhandlingsreformen berører alle tjenesteområder i Helse- og omsorg. Det stilles større krav til medisinskfaglig oppfølging, sykepleier tjenester og tverrfaglig samarbeid. Det er behov for at flere av de ansatte tar spesialisering innenfor enkelte fagfelt, slik som kreft, demens, diabetes, psykiatri, atferdsproblematikk og miljøterapeutisk arbeid til personer med utviklingshemming. Det er viktig for å rekruttere og stabilisere ansatte at de får en god nok opplæring og kompetanse for å mestre de oppgavene de skal utføre. Det er et mål å rekruttere fagarbeidere, miljøterapeuter, vernepleiere og sykepleiere til alle vakante stillinger. Det må fortsatt satses videre på å utdanne og rekruttere fagarbeidere, å være en attraktiv lærebedrift samt å stimulere ansatte til å ta fagbrev innenfor eget yrke.

Det stilles sterkere krav til at kommunen skal drive systematisk kvalitetsforbedring, internopplæring og veiledning av egne ansatte. Dette stiller krav til mer systematisk planlegging, organisering og ledelse. Hammerfest kommune skal satse på lederutvikling, og en strategisk fag og forvaltning. Det er et mål at Hammerfest kommune skal være med på å utvikle interne nettverk og delta i de faglige nettverkene som er i fylket. 5 ledere i kommunen har startet på videreutdanning innenfor Helseledelse. Hjemmetjenestens utfordring er å mestre stadig større krav og etterspørsel om behandlingsformer som kan utføres i hjemmet. Tjenesten har et høyt antall brukere som har behov for medikamentadministrasjon og medisindosering. Det er en økning i antall personer med demens som har behov for individuell tilrettelegging og tilpassede boliger. Det er en økning i forhold til personer med sammensatt problematikk som somatisk, rus og psykiatri. Hjemmetjenesten styrkes med 7,5 årsverk og det opprettes en egen avdeling på Rypefjord Alderspensionat med heldøgns omsorgsbolig med 14 årsverk. Sett i forhold til størrelse og kompleksitet er det for få ledere i Hjemmetjenesten og ledertettheten må prioriteres i en omorganisering. Det er et mål å samlokalisere rus og psykiatritjenesten. Det er resurskrevende at virksomheten ikke er samlokalisert. Bedre tverrfaglig samarbeid vil legge til rette for bedre styring av tjenesten. En vil også oppnå en bedre kvalitet på tjenestene på grunn av bedre fleksibilitet og ressursutnyttelse av personalet. Tjenesten er berørt av samhandlingsreformen, dette fører til at stadig flere oppgaver fra tredje linje nivå er forventet fulgt opp av kommunehelsetjenesten. Det er også nødvendig å satse på differensierte boliger til denne gruppen. Det meldes om stadig flere barn som har behov for omfattende oppfølging av sin psykiske helse. Dette er et nytt fagområde, som kommunen ikke har kompetanse på. Disse tjenestene kjøpes fra private institusjoner i dag for mer enn 12 millioner årlig. Kirkeparken Omsorgssenter er etablert med 50 plasser på sykehjemsnivå, 10 delvis bemannede boliger og 15 omsorgsboliger som trinnvis vil bli gjort om til heldøgns bemannede boliger i 2019-2020. Det legges fokus på

tilrettelagte miljøtiltak i stedet for medisiner. I tillegg er det 2 dagsentre; ett for demente og ett for hjemmeboende eldre. Kirkeparken er et fleksibelt bygg der tilbudene kan utvikles og en kan gi tjenester til dem som ikke kan lenger klare seg med tjenester i opprinnelig hjem.

Rypefjord sykehjem har 40 sykehjemsplasser, inklusive 4 plasser ekstra styrket enhet. Det er behov for styrking av fagkompetanse og stillinger knyttet til den nye forsterkede enheten. Særlig knyttet til personer med demens i kombinasjon med psykisk lidelser og adferds forandringer.

Pasienter som utskrives raskere fra spesialisthelsetjenesten har økt behov for hjelpemidler og tilpasning av disse. Ergo -og fysioterapitjenesten har en stor pågang, målet er å komme inn med tidlige tiltak som trening og fallforebygging slik at kompensierende tiltak som hjelpemidler utsettes. Oppfølging er også stadig mer omfattende, med ombygging av bolig, bilsaker og kognitive hjelpemidler. Tjenesten kommer for sent inn ved demens og mangler kompetanse og ressurser på området

Nasjonale satsningsområder viser at det vil bli økt krav til allmennlegene i kommunen. Samhandlingsreformen stiller større krav til systematisk oppfølging av den kronisk sykepasienten i primærhelsetjenesten. Antall pasienter med stor pleietyngde krever bedre organisering av omsorgs-, lege og rehabiliteringstjenester utenfor institusjon.

Tjenesten for funksjonshemmede har gjennomført et prosjekt med dagtilbud og aktivitetstilbud til personer med nedsatt funksjonsevne. Soria Moria har vært et vellykket prosjekt og gir i dag tilbud til 26 brukere. Det samarbeides med videregående skole i forhold til praksisplasser både for de elever som har tilrettelagt undervisning og med Arktisk universitet i forhold til hybler for de som studerer desentralisert. Prosjektfasen er over, og driften av Soria Moria går over i vanlig drift.

Fag og forvaltningsenheten skal være pådriverer for økt kunnskap og kvalitet i Helse og omsorg. Det er et mål å styrke fag og forvaltningsenheten slik at enheten skal være en pådriver i forhold til kvalitet, internkontroll, veiledning, koordinering, kompetanseheving ut til sektoren. De skal også ha en overordnet oppgave med å følge opp den forvaltningen som utøves i sektoren. Fag og forvaltning skal legge til rette for tverrfaglig samarbeid og samspill med andre aktører. Det skal legges til rette for medvirkning i alle prosesser.

Moderne lokaler og boformer

Fremtidige sykehjem og omsorgsboliger må utformes ut i fra brukerens behov, og ha en mer fleksibel utforming. Et grunnleggende prinsipp vil være «smått og godt». Boligløsninger med tilrettelagte løsninger for velferdsteknologi.

En rapport i 2017 fra konsulent Rune Devold viser at antallet sykehjemsplasser skal være nok, men at sektoren ikke har nok bemannede boliger. Dette har ført til at pasienter på et lavere nivå i omsorgstrappa har fått tilbud om langtidsplass på grunn av mangler på bemannede boliger.

Alderspensionatet i Rypefjord og der vil det legges til rette for 12 plasser med mulighet for heldøgnsomsorg. Det bygges nye omsorgsboliger som settes i drift i utgangen av 2017, starten av 2018. Montenegro skal være et bo og dagsenter for ROP pasienter. Der vil det være 5 leiligheter og et dagsenter. Vegaveien vil det åpnes en bolig med 6 leiligheter for personer med multihandikap. I Mellomvannet boligfelt skal det bygges 21 omsorgsboliger fordelt på 4 samlokaliserte enheter, der det legges til rette for mulighet for heldøgnsomsorg.

Fornyelse og innovasjon

Hammerfest kommune trenger også kunnskap om alternative løsninger, og innføring av velferdsteknologi vil gi brukere og pasienter en større mulighet for å mestre egen hverdag. Velferdsteknologiske løsninger kan bidra til trygghet og mestring av hverdagsaktiviteter og en avlastning for pårørende for personer med demens.

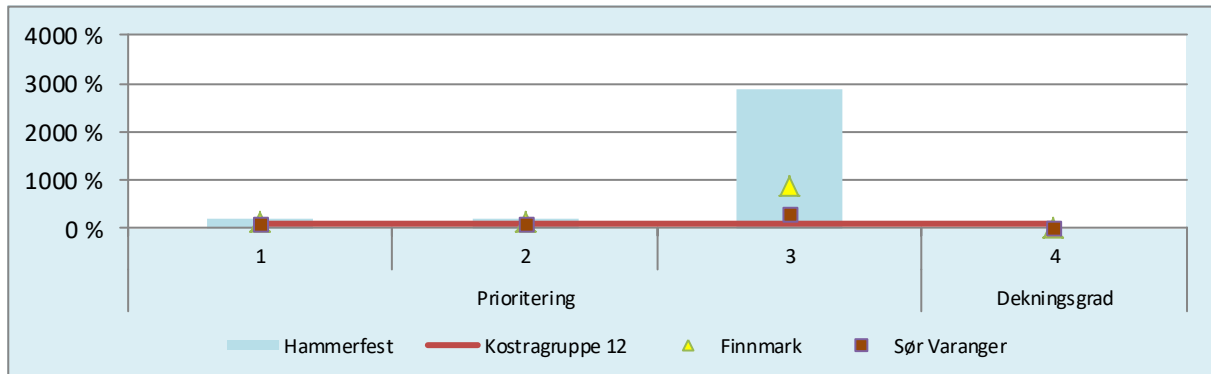
Hammerfest kommune har inngått samarbeid i et interkommunalt samarbeidsprosjekt med 6 andre kommuner om velferdsteknologi. Hammerfest skal i prosjektet testet ut løsninger for elektroniske medisindispensere. Det skal også arbeides fram andre løsninger innenfor flere områder slik som digitalisering i legetjenesten, trådløse signalanlegg, GPS for personer med demens.

Kultur og samfunn

Tjenesteområde brann og ulykkesvern

Området består av forebyggende avdeling, herunder branntilsyn, 110 – sentralen for Finnmark fylke og beredskap mot branner og ulykker for øvrig.

STATUS

Brann og ulykkesvern		Hammerfest			S-Var.	K.gr.12	Finnm.
		2014	2015	2016	2016	2016	2016
Prioritering							
1	Brann - Netto driftsutgifter per. innbygger i kroner	2 034	2 028	2 398	1 141	1 155	1 466
2	Herav tjeneste 339-Beredskap mot brann og andre ulykker	1 848	1 830	2 023	1 102	1 042	1 354
3	Herav tjeneste 338-Forebygging av brann og andre ulykker	186	198	374	39	13	112
Dekningsgrad							
4	Årsverk i brann og ulykkesvern per 1000 innbyggere	2,88	2,01	2,00	1,13		1,13

Merforbruk brann og ulykkesvern	13 085 061
---------------------------------	------------

Kommentarer til analysen

Hammerfest kommune har best dekning av alle kommuner i Finnmark når det gjelder forebygging og beredskap mot branner. Ved virksomheten er det til en hver tid 4 personer på vakt i kasernert vaktordning. Som det fremgår av tabellen utgjør netto driftsutgifter pr. innbygger ca. kr. 1.200 mer enn sammenlignbare kommuner i kostragruppe 12. Sammenlignet med øvrige kommuner i Finnmark er forskjellen noe mindre, ca. kr. 1.000 pr. innbygger.

Samme forhold gjenspeiler seg når det gjelder årsverk målt per 1000 innbyggere.

Sentrale utfordringer og innsatsområder

Brann og redning har fremdeles ikke oppnådd budsjettbalanse, selv om virksomheten har fått tilført ca. kr. 3 millioner for å rette opp denne ubalansen. Det har vært og er fortsatt krevende å oppnå forventede inntekter ved salg av eksterne tjenester. De siste par årene har virksomheten i samarbeid med Norges brannskole avviklet kurs for andre brannvesen i fylket, noe som har gitt en del inntekter. Denne aktiviteten har nærmest stoppet opp i 2017, da aktuelle kommuner ikke har prioritert å gi nødvendig utdanning til egne brannkonstabler.

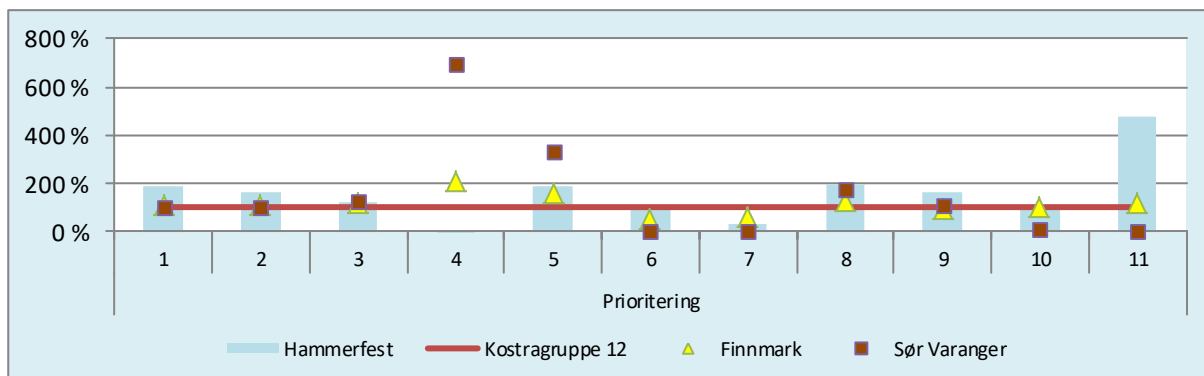
110 – sentralen er vedtatt flyttet til Kirkenes, der den skal være lokalisert vegg – i – vegg med politiets operasjonssentral. Tidsrammen som foreløpig er skissert fra Sør Varanger kommune viser at den fremdeles vil være lokalisert i Hammerfest de neste 3 – 4 årene. Dette skaper usikkert blant de ansatte, og det er derfor viktig å få nærmere avklaringer rundt de personmessige konsekvensene.

Det ble i løpet av 2016 etablert en prosjektgruppe som skal arbeide videre med planer om samlokalisering av «blålysetatene» i det planlagte nye bygget til Boreal transport AS på Rossmolla. Det forventes å få avklaringer tidlig i 2018 på om prosjektet skal realiseres eller ikke. For kommunens del er økonomien den viktigste faktoren i en slik vurdering, da de faglige vurderingene tilsier at dette vil være en hensiktsmessig måte å lokalisere brannvesenet på i overskuelig framtid.

Tjenesteområde kultur og idrett

Området består av bibliotekstjenester, kommunal kulturskole, ungdomstjenesten (Bootleg), kino, kulturforestillinger, konferanser (AKS) og park – og idrettstjenester.

STATUS

Kultur og idrett		Hammerfest			S-Var.	K.gr.12	Finnm.
		2014	2015	2016	2016	2016	2016
Prioritering							
1	Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner	4 954	4 939	5 245	2 968	2 812	3 116
2	* Herav aktivitetstilbud barn og unge	357	272	309	190	191	203
3	* Herav folkebibliotek	515	459	462	490	377	439
4	* Herav kino	-35	-10	-63	175	25	53
5	* Herav museer	163	158	178	306	93	146
6	* Herav kunstformidling	159	123	47	3	45	25
7	* Herav idrett	124	84	100	18	309	193
8	* Herav kommunale idrettsbygg og anlegg	1 090	1 457	1 469	1 321	759	985
9	* Herav kultur og musikk skoler	575	519	640	427	391	377
10	* Herav andre kulturaktiviteter	129	84	226	27	228	237
11	* Herav kommunale kulturbygg	1 878	1 788	1 872	12	391	458
Merforbruk Kultur og idrett						25 612 191	

Kommentarer til analysen

Som det fremgår av tabellen utgjør netto driftsutgifter pr. innbygger ca. kr. 2.400 mer i Hammerfest kommune enn sammenlignbare kommuner i kostragruppe 12. Totalt er merforbruket ca. kr. 25,6 mill. mer enn sammenligningskommunene i gruppe 12.

Årsakene til et så betydelig avvik skyldes at Hammerfest kommune bruker ca. kr. 700 mer pr. innbygger pr. år enn sammenlignbare kommuner når det gjelder «kommunale idrettsbygg og anlegg». Til forskjell fra for eksempel Alta kommune, eier og drifter vi selv de fleste av idrettsbyggene og anleggene.

I tillegg utgjør kostnader for kommunale kulturbygg enn negativ differanse på ca. kr. 1.500 pr. innbygger. Dette skyldes kostnader for investering og drift av Arktisk kultursenter, som kostet i overkant av kr. 300 mill. da det stod ferdig oppført.

Innenfor de andre områdene som er tatt med er det mindre forskjeller, men det er verdt å merke seg at det brukes betydelig mindre på idrettslige aktiviteter enn de kommunene som vi sammenligner oss med. Her kan det være registrert feil, da det er et betydelig merforbruk på idrettsbygg og anlegg, jf. tidligere forklaring ovenfor. Det er også større kostnader innen den kommunale kulturskolen i Hammerfest enn øvrige kommuner. Det skyldes en betydelig økning av ressursene i kulturskolen, da ca. 4 årsverk ble opprettet fast i 2015.

Sentrale utfordringer og innsatsområder

Som det fremgår satser Hammerfest kommune bevisst på en høy aktivitet innen dette området. Det er særlig idrettsbygg og anlegg og det nye kulturhuset som bidrar til det. I og med at virksomheten har såpass mye ressurser til rådighet forplikter det å gi et tilbud som varierer og inneholder høy kvalitet, samtidig som også det er krav om at de ulike tilbudene bør balansere økonomisk.

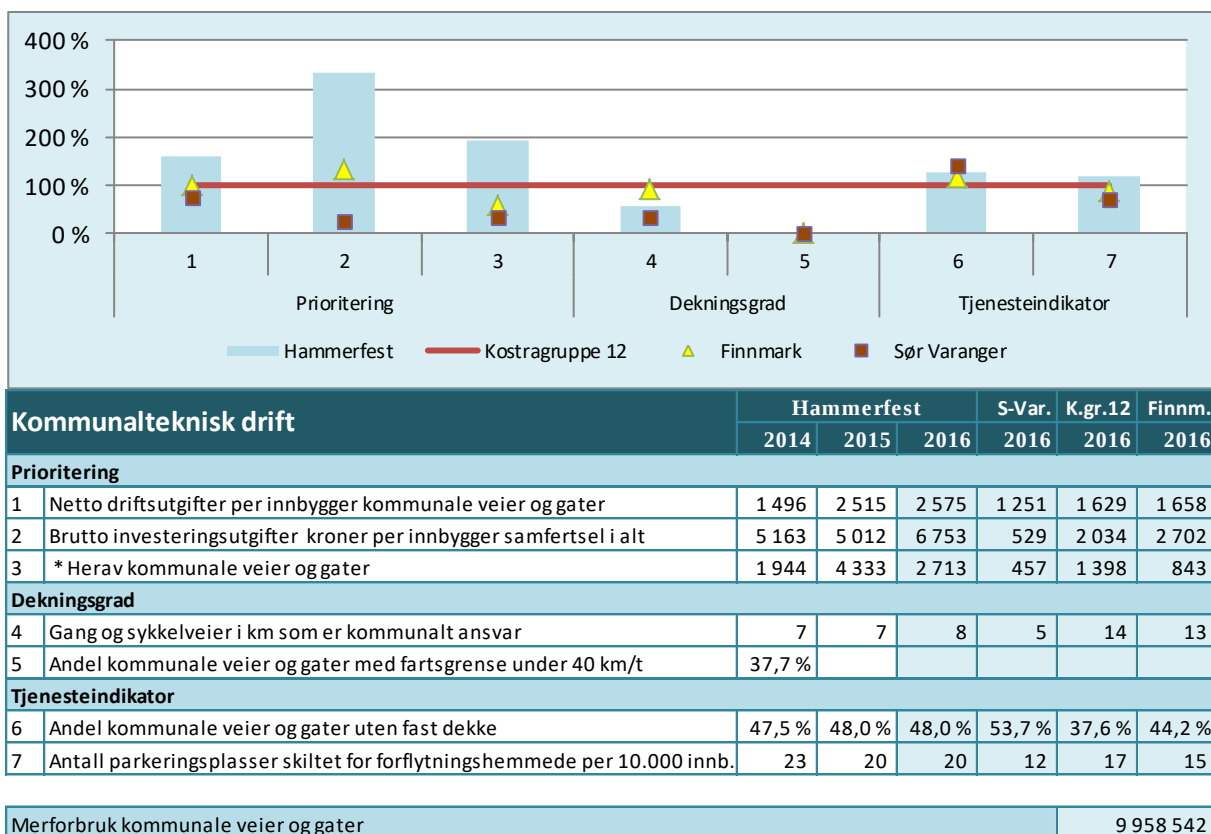
Kulturskolen har som et eksempel en betydelig utadrettet aktivitet som «kulturtrøkk», ulike oppdrag under Barentshavkonferansen og «Italiensk uke». Disse arrangementene er avhengig av at eksterne aktører som Statoil og ENI bidrar med midler for at tiltakene går i økonomisk balanse. Som følge av fallende oljepriser har støtten blitt betydelig redusert de siste par årene, noe som gjør det utfordrende fremover, dersom aktivitetsnivået skal opprettholdes slik det er i dag.

Arktisk kultursenter, AKS, tar mål av seg til å bli en permanent totalleverandør av tjenester til for eksempel Barentshavkonferansen innen de områdene som virksomheten kan levere. I tillegg ligger det en ambisjon om å få flere konferanser til kulturhuset.

Tjenesteområde kommunalteknisk drift

Området består av drifts – og vedlikeholdstjenester innenfor kommunalt vann – og avløpsnett, kommunale veier og forskjønning av uteområder.

STATUS

Kommentarer til analysen

Som det fremgår av tabellen utgjør netto driftsutgifter kr. 946 mer pr. innbygger i Hammerfest kommune sammenlignet med kommunene i kostragruppe 12 når det gjelder netto driftsutgifter for kommunale veier og gater. Videre viser tabellen at det investeres betydelig mer i samferdsel i Hammerfest kommune enn i de samme kommunene som vi sammenligner med.

Når det gjelder dekningsgrad av kommunale gang – og sykkelveier, har derimot sammenligningskommunene en betydelig bedre dekning. Når det gjelder fast dekke på de kommunale veiene, har vi også et stykke «å gå», dersom målet er å komme opp på nivået med sammenligningskommunene. Dette skyldes bl.a. at størstedelen av de kommunale veiene ute i distriktene er grusveier.

Sentrale utfordringer og innsatsområder

Gjennom de planer som foreligger om ny avlastningsvei gjennom Hammerfest sentrum og gang – og sykkelvei til Forsøl, vil antall kilometer med slike veier medføre en betydelig økning, noe som også er i tråd med kommunens miljøsatting og hensynet til de myke trafikantene.

En betydelig egenproduksjon av veitjenester og en lang vinter sammenlignet med de andre kommunene i kostragruppe 12, bidrar til at netto driftsutgifter pr. innbygger blir vesentlig høyere i Hammerfest kommune. De senere årene er det blitt investert i maskiner og utstyr som skal medføre en større effektivitet i utførelsen av disse tjenestene, særlig drift om vinteren.

I og med at antall kilometer vei øker kontinuerlig som en følge av den vekst og utvikling som finner sted i kommunen uten at driftskostnadene øker tilsvarende, viser det at slike investeringer har gitt ønsket effekt. I tillegg blir all snø ved og rundt Storvannet transportert bort som følge av det forbudet kommunestyret vedtok for ca. 3 år siden.

Som følge av dette bør det fortsatt satses på fornyelse og investering i utstyr og maskiner som fortsatt kan bidra til økt effektivisering av området. Det er et potensiale for å fase ut en del entreprenører som utfører gravearbeid og annet forefallende arbeid i barmarksesongen ved å investere i egne maskiner som kan utføre et slikt arbeid.

Tilsvarende gjelder det snørydding i skolegårder og barnehager, der det pr. d.d. kjøpes slike tjenester av eksterne leverandører. Det er i tillegg også aktuelt å vurdere egenproduksjon av brøytetjenester i den delen av Hammerfest kommune hvor det i dag utføres av eksterne leverandører.

.

Måleindikatorer

Korrigert handlefrihet

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål	0,5 %	4,4 %	5,0 %	6,0 %	7,0 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %
Resultat	0,7 % ✓	5,6 % ✓	8,6 % ✓	4,1 % ✗					

* Kilde: Regnskap.

Korrigert netto driftsresultat i % av inntekter.

Gjeldsgrad langsiktig gjeld

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål	298	275	270	256	256	250	240	240	240
Resultat	281 ✓	324 ✗	321 ✗	311 ✗					

* Kilde: KOSTRA.

Indikatoren viser langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter for kommune konsernet. Ordinære renter og avdrag på lån skal finansieres av driftsinntektene, og indikatoren viser langsiktig gjeldsbelastning i forhold til disse. Lån beregnet for videreformidling til andre instanser/innbyggere, såkalte formidlingsutlån, inngår også i indikatoren. Pensjonsforpliktelser inngår. Langsiktige lån har normalt lengre løpetid enn ett år.

Merforbruk adm. kostnader

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål	17 %	13 %	20 %	19 %	18 %	17 %	16 %	15 %	15 %
Resultat	35 % ✗	23 % ✗	22 % ✗	24 % ✗					

* Kilde: KOSTRA

Viser hvor mye mere vi bruker på administrasjon sammenlignet med kostragruppe 12.

Sykefravær Totalt

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål	9,5 %	9,0 %	8,5 %	8,0 %	7,5 %	7,5 %	7,5 %	7,5 %	7,5 %
Resultat	9,5 % ✓	10,2 % ✗	10,4 % ✗	8,6 % ✗					

* Kilde: Intern statistikk

Når det gjelder sykefravær ligger det an til en økning i sykefraværet i 2017 sammenlignet med året før.

Valgdeltagelse

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål					80 %		60 %		
Resultat	71 %		50 %		71 %				

* Kilde: Intern statistikk/SSB

Attraktivt næringsliv

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål				95	90	85	80	75	75
Resultat	250	107	82	89					

* Kilde: NHO

NHO's KommuneNM rangerer kommunene etter attraktivitet og lokal vekstkraft basert på forhold ved næringsliv, arbeidsmarked, demografi, kompetanse og kommunal økonomi. Tallene viser Hammerfest kommunes plassering blant alle landets kommuner.

Antall bussreisende

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål				160	170	180	190	200	200
Resultat	166	145	116	214 ✓					

* Kilde: Boreal (FFK) Tall i hele tusen

Tallene viser antall busspassasjerer på rutene Prærien-Sentrum-Rypefjord (rute 130), Sentrum-Storvannet (rute 131), Strømsnes – Forsøl (rute 132) og Hammerfest – Kvalsund (rute 133).

Sosialhjelp - Andel over 6 mnd

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål				25 %	24 %	23 %	22 %	21 %	21 %
Resultat	15 %	23 %	26 %	30 % ✗					

* Kilde: Kommunebarometer

Denne indikatoren viser alle grupper under ett og viser i hvilken grad, sammenlignet med andre kommuner, vi klarer å holde sosialhjelp som en korttidsytelse.

Grunnskolepoeng

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål	39,3	39,5	39,2	39,3	39,4	39,5	39,6	39,7	39,7
Resultat	37,1 ✗	38,1 ✗	38,5 ✗	39,7 ✓	36,8				

* Kilde: Kommunebarometer

Grunnskolepoeng beregnes for avgangselever i grunnskolen. Hver tallkarakter får tilsvarende poengverdi. Poengsummen får du ved å summere alle tallkarakterene og deretter dele på antall karakterer. Dette gjennomsnittet, med to desimaler, multipliseres med 10. Dersom en elev har færre enn 8 karakterer settes grunnskolepoeng=0. I statistikken er elever med grunnskolepoeng lik null ikke inkludert. Målet vårt er snitt for Finnmark

Trivsel i skolen

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål				86 %	87 %	88 %	89 %	90 %	90 %
Resultat 7. trinn	82 %	83 %	86 %	85 % ✗					
Resultat 10. trinn	79 %	79 %	81 %	81 % ✗					

* Kilde: Kommunebarometer

Andel elever som sier at de trives godt. Målene er arbeidsmål, og det langsiktige målet er at alle elever skal trives i Hammerfestskolen.

Spesialundervisning

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål	9,6 %	9,6 %	9,6 %	9,5 %	9,0 %	8,5 %	8,5 %	8,5 %	8,5 %
Resultat	9,3 % ✓	9,5 % ✓	10,3 % ✗	11,0 % ✗	13,4 %				

* Kilde: Kommunebarometer

Indikatoren viser andelen elever i grunnskolen som får spesialundervisning.

Gjennomføring videregående skole

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål				65,0 %	66,0 %	67,0 %	68,0 %	69,0 %	69,0 %
Resultat		49,0 %	53,0 %	60,0 % ✗					

* Kilde: Kommunebarometer

Andel elever som fullfører og består videregående skole innen normert tid på 5 år

Minoritetsspråklige barn i barnehage

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål	97 %	97 %	97 %	97 %	97 %	97 %	97 %	97 %	97 %
Resultat	74 % ✗	72 % ✗	71 % ✗	67 % ✗					

* Kilde: Imdi.no/tall-og-statistikk/steder/K2004

Indikatoren viser andelen fremmedspråklige barn mellom 1-5 år som går i barnehage i Hammerfest. For å styrke minoritetsspråklige barns begrepslæring er det et mål at flest mulig går i barnehage før skolepliktig alder.

Andel lærere med godkjent utdanning

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål				92,8 %	94,0 %	93,0 %	98,0 %	100 %	100 %
Resultat	95,5 %	93,3 %	94,5 %	92,8 % ✗	94,3 %				

* Kilde: GSI, skoleportalen

Det tallet vi bruker er *andel årstimer til undervisning gitt av undervisningspersonalet med godkjent utdanning*. Dette samsvarer i stor grad med prosentandel lærere totalt sett med godkjent utdanning

Hammerfest kommune jobber for at alle lærere i grunnskolen har godkjent utdanning etter gjeldene kompetanskrav.

Andel barn i barnevern med tiltaksplan

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål				65 %	85 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Resultat	64 %	75 %	56 %	83 % ✓					

* Kilde: KOSTRA

Det er et mål at alle barn under hjelpetiltak etter lov om barnevern, skal ha tiltaksplan.

Utskrivningsklare pasienter

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål				50	50	40	40	40	40
Resultat	50	61	51	44					

* Kilde: Kommunebarometer

Kommunen har registrert 44 utskrivningsklare pasienter for 2016 som blir liggende på sykehus i påvente av et kommunalt tilbud. Dette utgjorde 481 liggedøgn i 2016.

Gjennomsnittlig listelengde leger

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål									
Resultat	949	971	873	858					

* Kilde: Kommunebarometer

Gjennomsnittlig listelengde korrigert for kommunale timer legene arbeider. Kommunalt arbeid er knyttet til oppgaver som helsestasjon, skolehelsetjeneste og smittevern. Våre listelengder er lave i forhold til andre kommuner vi sammenligner oss med.

Antall med hjemmebaserte tjenester

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål				445	445	475	505	535	535
Resultat			340	450	✓				

* Kilde:

Hjemmebaserte tjenester er et tilbud til innbyggere med behov for hjemmesykepleie og praktisk bistand (hjemme-hjelp) i hjemmet. Hjemmetjenesten har hatt en betydelig økning av pasienter i 2016.

Antall omsorgsboliger

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål				60	65	71	92	92	92
Resultat		32	70	70	81				

* Kilde: Intern statistikk

Omsorgsbolig er en bolig som er tilrettelagt slik at beboeren skal kunne motta heldøgns omsorg etter behov. Det innebærer bl.a. at boligen er tilrettelagt for bevegelses- og orienteringshemmede, og at det er tatt høyde for at boligen skal være arena for omfattende tjenesteyting gjennom hele livsløpet. Arbeidsmiljøkrav for personale er også ivarettatt.

Institusjonsplasser på sykehjemsnivå

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål				105	105	105	105	105	105
Resultat	42	47	80	80	✗	90			

* Kilde: Intern statistikk

Det er 50 institusjonsplasser på Kirkeparken omsorgssenter. De er fordelt følgende: 20 plasser på avdeling for personer med demens, 20 plasser på korttids og intermediær avdeling og 10 plasser på somatisk avdeling. Det er 40 institusjonsplasser på Rypefjord sykehjem. Hvorav 4 plasser er på forsterket skjermet enhet.

Andel årsverk i brukerrettede tjenester med fagutdanning Helse og pleie

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål			61 %	63 %	65 %	67 %	69 %	71 %	71 %
Resultat	61 %	60 %	66 %	✓	67 %	✓			

* Kilde: KOSTRA

Andel avtalte årsverk av personell med fullført relevant fagutdanning av totalt antall avtalte årsverk i brukerrettede tjenester i pleie- og omsorgstjenesten.

Andel flyktninger over i arb/utdanning

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål		70,0 %	70,0 %	73,0 %	74,0 %	75,0 %	75,0 %	75,0 %	75,0 %
Resultat	70,0 %	73,0 %	✓	73,0 %	✓	76,0 %	✓		

* Kilde: IMDI

Som tabellen viser er måltallene på i overkant av 70 % for hele planperioden. Det er betydelig over de måltall som eksisterer på landsbasis, hvor det er et tilsvarende mål på 55 %. For 2016 oppnådde Hammerfest kommune et resultat på 76 %, dvs. at etter endt introduksjonsperiode på 2 år var 7 av 10 bosatte innvandrere enten over i arbeid eller videre utdanning.

Energibruk

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål				100	100	100	100	100	100
Resultat	95	155	103	89 ✓					

* Kilde: KOSTRA

Det er fastsatt et gjennomsnittlig mål om at energibruken i kommunale formålsbygg ikke skal overskride kr. 100 pr. m² pr. kalenderår. Som tabellen viser har energikostnadene vært omtrent på måltallet for 2 av de forutgående årene, bortsett fra 2014.

For 2016 utgjorde energikostnadene kr. 88 pr. m². Gjennomgående lave energipriser var den viktigste årsaken til resultatet, da regnskapet viste et samlet energiforbruk ca. kr. 2,5 millioner lavere enn det som var budsjettert.

Elever ved kommunal musikk og kulturskole

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mål				390	420	500	500	500	500
Resultat	350	380	420	350 ✗					

* Kilde:

Som tabellen viser er det en målsetning om at 500 elever skal delta på tilbudene til kulturskolen innen 2018. Resultatene viser en jevn økning fra 350 til 420 elever i perioden 2013 – 2015. I 2016 ble antall elever redusert til 350. Dette har sammenheng med at et par stillinger er holdt vakant for å redusere merforbruket.

Risiko og sårbarhetsanalyse

Risikostyring innebærer å analysere usikkerhet og iverksette forebyggende tiltak for å redusere fare for svikt og mangler. Slike styrings – og kontrolltiltak (internkontroll) skal sikre at Hammerfest kommune når mål og forbedrer og utvikler tjenestene i tråd med lover, regler, politiske vedtak og økonomiske rammer. Risikostyring vil ikke fjerne all risiko for svikt og mangler, men skal føre til en lavere sannsynlighet for at uønskede hendelser inntreffer. Hammerfest kommune gjennomfører kontinuerlig risiko – og sårbarhetsanalyser (ROS) innen virksomhetene og sektorovergripende områder. I tillegg gjennomføres det ROS – analyser ved alle organisatoriske og bygningsmessige endringer.

Internkontroll er en del av daglig ledelse og styring og er hjemlet som et krav i Kommuneloven. I tillegg er det innenfor flere områder av kommunens virksomhet særskilte lovpålagte krav til internkontroll.

Nr.	Hendelse	Hvor	Konsekvenser
1.	Sterkt fall i olje og gasspriser	Globalt	Reduserte investeringer, reduksjon i antall arbeidsplasser, nedgang i folketallet.
2.	Økning i rentene	Nasjonalt	Økte finanskostnader
3.	Skredfare/evakuering	Lokalt	
4.	Avskaffelse av kommunal eiendomsskatt	Nasjonalt	
5.	Flere resurskrevende brukere	Lokalt	

Risikodiagram				
Sannsynlighet	Konsekvens			
	Ufarlig	Mindre farlig	Farlig	Kritisk
Svært sannsynlig				
Meget sannsynlig	5		2	
Sannsynlig		3		1,4
Lite Sannsynlig				

Risikodiagrammet viser at de hendelsene som gir de mest negative konsekvensene for Hammerfest kommune er «Sterkt fall i olje og gasspriser» (1) og «Avskaffelse av kommunal eiendomsskatt» på verker og bruk (4). Det er sannsynlig at slike hendelser kan inntreffe. I øyeblikket omsettes et fat olje for ca. 50 dollar pr. fat mot i overkant av 110 dollar for litt over 1 år siden. I tillegg er det et arbeid på gang i regjeringen for å se på ulike modeller for å endre på reglene ved kommunal eiendomsskatt for verker og bruk. Det viser at slike hendelser kan inntreffe over tid, men hittil har de negative økonomiske konsekvensene vært mindre for vår del. Oljeselskapene har gjennomført kostnadskutt, noe som har bidratt til mindre leveranser av tjenester. På den måten har kommunen merket noe mindre aktivitet den senere tiden uten at det har redusert inntektene som kommer fra eiendomsskatt bl.a., da disse ligger fast over en periode på 10 år. Når det gjelder endringer i utlånsrenten, er kommunen følsom for slike endringer, da samlet lånegjeld utgjør ca. kr. 2,2 milliarder. For hver % som renta skulle øke innebærer det økte årlige renteutgifter med kr. 22 millioner.

Satsningsområder med mål, strategier og forslag til tiltak

Kommuneplanens samfunnsdel har 5 satsningsområder:

- **Livskvalitet og folkehelse**
- **Kunnskap og kompetanse**
- **Verdiskaping og næringsutvikling**
- **Klima, energi og miljø**
- **Tjenester og demokrati**

Begrepet satsningsområde skal forstås slik at det er noen områder som skal ha særskilt oppmerksomhet mot år 2027. Det er nødvendig å se mål og strategier innen de ulike satsningsområdene i sammenheng. For hvert satsningsområde er det oppført Mål - slik vil vi ha det, og Strategier - dette vil vi gjøre.

I samfunnsplanens handlingsdel / budsjett 2018 foreslås konkrete tiltak under en del av strategiene.

Det er allerede igangsatt mange ulike tiltak /pågår mye arbeid som er i tråd med vedtatte mål og strategier. En del av tiltakene / aktivitetene er vedtatt tidligere eller er igangsatt som følge av lovmessige forhold. En del tiltak og aktiviteter er ikke kostnadsberegnet eller vurdert som et nytt tiltak, og gjøres innenfor gitte rammer.

Hvordan lese tabellene?

Tabellene i dette kapitlet synliggjør alle mål og strategier som er vedtatt i kommuneplanens samfunnsdel, og er nummerert i hht denne. Under en del av strategiene er det foreslått tiltak som rådmannen ønsker å prioritere, og som vil kreve nye /ekstra kostnader, - alternativt økt inntekt. Tiltak som man viderefører eller vil igangsette, men som en ikke vurderer at det skal gjøres politisk vedtak rundt, er ikke tatt med i handlingsdelen. Et eksempel på dette er fortsatt satsning på Tidlig Innsats i barnehager og skoler.

Tabellene synliggjør en rekke tiltak som foreslås fra rådmannens side. En del av disse er gitt prioritet, og er derfor merket med De samme tiltakene er merket på samme måte i tiltaksoversikten bak i dokumentet.

Livskvalitet og folkehelse

«Sammen skaper vi det gode liv for alle i Hammerfest»

Hentet fra kommuneplanens samfunnsdel:

Hammerfest skal være et godt sted å bo og et godt sted å vokse opp i for alle. Lokalsamfunnet skal preges av innbyggere som er engasjert, aktive og ansvarlige, og en kommune der vi tar vare på hverandre. God folkehelse er et viktig satsningsområde, og vi skal ha strategier og tiltak for å oppnå dette. Barn og unge skal ha en trygg oppvekst og forebyggende arbeid skal stå sentralt i arbeidet både innenfor barnehage, skole, og andre tjenester.

En økt andel barn og unge har psykiske lidelser, og dette må møtes med kompetanse og ressurser. Kommunen vil bestå av en stadig voksende del eldre, og dette krever strategier og valg som gjør at denne gruppen får et verdig liv og flest mulig leveår hjemme.

Frivillighet har stor betydning for samfunnet og den enkelte, og Hammerfest kommune skal bidra til økt grad av frivillighet i ulike sammenhenger.

Hammerfest har et rikt kulturliv, et mangfold av tilbud til barn og unge, og stor aktivitet innen idrett og friluftsliv. Fortsatt skal det stimuleres til høy aktivitet som kan inkludere flest mulig.

Tilpasset bolig til alle er et annet sentralt mål som må realiseres i årene fremover. Alle skal ha et godt sted å bo, der en varig og egnet bolig i et bomiljø er viktige elementer.

DELPLANER OG TEMAPLANER

- Folkehelseplan
- Helse og omsorgsplan
- Plan for kultur

MÅL, STRATEGIER OG TILTAK**1. Alle innbyggere opplever trygghet, mestrer hverdagen, og har flere aktive leveår med god helse.**

Strategier og tiltak	Tidl.	2018	2019	2020	2021
1.A	Tilrettelegge tjenestene slik at innbyggerne kan ha ansvar for eget liv, være aktive i eget liv med sine iboende ressurser og bo lengst mulig i eget hjem.				
01.A.03 - Vegaveien		✓	✓	✓	✓
01.A.04 - Montenegro Bo- og lavterskelsenter		✓	✓	✓	✓
01.A.05 - Mellomvannet omsorgsboliger	✓	✓			
01.A.06 - Inntekter ressurskrevende brukere		✓	✓	✓	✓
01.A.07 - Hovedplan vann og avløp	✓	✓	✓	✓	✓
01.A.08 - Opprustning fortau/ gatelys		✓	✓	✓	✓
01.A.13 - Alderspensionatet		✓	✓	✓	✓
01.A.14 - Økning Kjøkkentjenesten		✓	✓	✓	✓
01.A.15 - Ergo- og fysioterapitjenesten; kjøp av tjenester f		✓	✓	✓	✓
01.A.16 - Hverdagsmestring; fast 50% stilling		✓	✓	✓	✓
01.A.17 - Refusjon fra IMDI fra Avlastningen		✓	✓	✓	✓
01.A.18 - Opprettelse av hjemler til Hverdagsmestring		✓	✓	✓	✓
01.A.19 - Leiekostnader Allmed		✓	✓	✓	✓
01.A.20 - Soria Moria; ordinær drift		✓	✓	✓	✓
01.A.21 - Kjøp av 10 stk. medisindispensere		✓			
01.A.22 - Nedtak 4,5 hjemler i henhold til KS's vedtak i jun		✓	✓	✓	✓
01.A.24 - Økte inntekter på brukerbetaling		✓	✓	✓	✓
01.A.25 - Isveien					
01.A.26 - Endring driftsbudsjettet Kirkeparken					
01.A.27 - Styrking av Fag- og forvaltningsenheten					
01.A.28 - Økning av budsjett Legetjenesten					
01.A.29 - Økning av driftsutgifter Hjemmetjenesten					
01.A.30 - Kjøp av tjenester i Tjenesten for funksjonshemmede					
01.A.31 - Økning av driftsbudsjett og styrking av kompetan					
01.A.32 - Demenskoordinator		✓	✓	✓	✓
01.A.33 - Hjemmetjenesten; avdelingsledere samt avlastnin					
01.A.34 - Legetjenesten; kjøp og utskiftning av arbeidstø					
01.A.35 - Demensteam		✓	✓	✓	✓
1.B	Legge til rette for hverdagsmestring og velferdsteknologi som ivaretar den enkeltes behov gjennom alle livsfaser.				
01.B.02 - Velferdsteknologi		✓	✓	✓	✓
1.C	Prioritere helsefremmende, forebyggende og rehabiliterende aktiviteter for alle aldersgrupper, med vekt på lavterskeltilbud.				
1.D	Styrke frisklivsarbeidet ved å stimulere til sunne levevaner, god ernæring og fysisk aktivitet til den enkelte og befolkningen.				
1.E	Fremme folkehelse som tema i kommunens planer på alle nivå.				
1.F	I ettervernarbeid skal gode overganger med hverdagsmestring, tilpasset jobb og bolig sikres.				

-

01.A.03 - Vegaveien

Det startes opp heldøgns bemannede omsorgsboliger for mennesker med multihandikap i Vegaveien. Det er klart for drift i januar 2018. Det settes inn kr 5 540 000 kroner til netto drift per år fra budsjettet i 2018.

01.A.04 - Montenegro Bo- og lavterskelsenter

Drift av Montenegro Bo- og lavterskelsenter startes opp i 2018. Tilbudet skal gi tilbud om heldøgnsomsorgsbolig for 5 ROP pasienter, og tilbud om et lavterskel dagtilbud. Jfr plan for psykisk helsevern. Det legges inn en økning av drift på 1 817 553 kroner.

01.A.05 - Mellomvannet omsorgsboliger

Det bygges 21 boliger til brukere i Tjenesten for funksjonshemmede. Bygningene ferdigstilles høsten 2018. Anlegget i Finnmarksveien avvikles og selges.

01.A.06 - Inntekter ressurskrevende brukere

Gjennom refusjonsordningen får kommunen refusjon for de ressurskrevende brukere, basert på vedtak, som kommunen gir tjenester til. Tjenesten har en vekst på nye brukere grunnet tilflytting av mennesker med nedsatt funksjonsevne. Det vil søkes om skjønnsmidler fra fylkesmannen i forhold til den store andelen bruker med særlig ressurskrevende tjenester.

01.A.07 - Hovedplan vann og avløp

Ny Hovedplan Vann og Avløp er vedtatt og følges.

01.A.08 - Opprustning fortau/ gatelys

I forbindelse med realisering av vedtatte Vei, Vann og Avløpsplaner (VVA) er det ønskelig å samkjøre disse aktivitetene med også rehabilitering av fortau og gatelys.

Regelverket for kostnader på VA tilsier at gatelys og fortau ikke belastes VA, men det vil være naturlig å foreta nødvendige oppgraderinger/utbyttinger mens arbeidene med VVA pågår.

Det er igangsatt arbeide med å utarbeide en fullstendig plan for rehabilitering og samordning av gatebelysning, områdebelysning og turveibelysning som samkjøres med øvrige planer og eksterne aktører.

01.A.13 - Alderspensjonatet

Rypefjord Alderspensjonat vil gjenåpnes mai 2018. Det settes av 5 300 000 kroner til netto drift fra budsjettåret 2018. Det er da beregnet driftsmidler for 8 mnd.

01.A.14 - Økning Kjøkkentjenesten

Kjøkkentjenesten har innført de nasjonale retningslinjene i forhold til ernæring og tidspunkt for servering av måltider. Kjøkkentjenesten har nå forskjøvet tidspunktene til måltidene, og innført 4 hovedmåltid, og to mellommåltid. Det er åpnet flere nye avdelinger som avdeling Tyven i Kirkeparken, Utsikten og skjermet enhet og det er behov for økte driftsmidler til kjøkkentjenesten. Det er lagt inn en økning av driftsmidler på 1 300 000 kroner fra budsjettåret 2018.

01.A.15 - Ergo- og fysioterapitjenesten; kjøp av tjenester fra Marinor

Det er en økning av hjelpemidler og krav og oppgaver knyttet til dette, med behov for å se på bedre ressursutnyttelse og riktig bruk av kompetanse ved Ergo- og fysioterapitjenesten. Det er vurdert som hensiktsmessig å leie lokaler og kjøpe tjenester fra MariNor for kommunens lager for hjelpemidler. Det settes av 300 000 kroner fra budsjettåret 2018.

01.A.16 - Hverdagsmestring; fast 50% stilling

Sees i sammenheng med tiltak 01.A.18 Opprettelse av hjemler til Hverdagsmestring

01.A.17 - Refusjon fra IMDI fra Avlastningen

Det søkes om refusjon på 1 200 000 kroner fra IMDI til Tjenesten for funksjonshemmede, avdeling Avlastningen. Dette da kommunen gir omfattende helse og omsorgstjenester til et barn som kom til kommunen som flyktning og har multihandikap.

01.A.18 - Opprettelse av hjemler til Hverdagsmestring

Gjennom prosjektet hverdagsmestring er det etablert et tverrfaglig team og hverdagsrehabilitering er blitt en naturlig arbeidsmåte innen helse- og omsorg. Metoden skal innføres i flere tjenesteområder. Det handler om rehabilitering i hjemmet, med fokus på hverdagsrehabilitering mestring for den enkelte. Målet er at bruker skal være til stede lengst mulig i eget liv og i eget hjem. Helsefremmende, forebyggende og rehabiliterende tjenester må få et større fokus dersom vi skal klare å imøtekomme krav og behov fra kommunens innbyggere. Det er lagt opp til en prioritering av stillinger for å kunne videreføre prosjektet ut i ordinærdrift på 1 325 000 kroner fra budsjettåret 2018.

01.A.19 - Leiekostnader Allmed

Som følge av omdisponering av Krøkebærveien 2 vil det fra april 2018 påløpe kostnader for leie av nytt lokale til Allmed legesenter. For 2018 vil dette beløpe seg til kr. 1 575 000 og kr. 2 100 000 de neste årene i økonomiplanperioden.

01.A.20 - Soria Moria; ordinær drift

2 årig prosjekt med dag og aktivitetssenter for brukere med psykisk utviklingshemming som ikke har et

dagtilbud med jobb eller annen aktivitet. Denne bruker gruppen har svært vanskelig med å få innpass på det ordinære arbeidsmarkedet. Prosjektet har som mål, å være i ordinær drift etter 2 år. Det settes av 1 000 000 kroner til netto drift fra budsjettåret 2018.

01.A.22 - Nedtak 4,5 hjemler i henhold til KS's vedtak i juni 2017

Nedtak i henhold til vedtak i Kommunestyret i juni 2017.

01.A.24 - Økte inntekter på brukerbetalinger

Justering av inntekter.

01.A.25 - Isveien

Det er behov for heldøgns bemannede omsorgsbolig til mennesker med store sammensatte lidelser i forhold til somatikk, rus og psykiatri. Isveien er vurdert som en egnet omsorgsbolig til dette formålet. Det er beregnet 4,9 årsverk for å kunne starte opp tilbudet, og kostnadene til netto drift er på 1 450 000. Det er ikke lagt inn midler til dette i forslag til budsjett for 2018.

01.A.26 - Endring driftsbudsjettet Kirkeparken

Det er foreslått en økning på driftsbudsjettet med 500 000 kroner til Kirkeparken i forhold til at det er åpnet en ny avdeling for langtidsplasser. Det er lagt inn midler til dette i budsjettet for 2018.

01.A.27 - Styrking av Fag- og forvaltningsenheten

Det er foreslått en styrking av fag og forvaltning. Det er et økt fokus på at kommune selv skal kunne systematisk gjennomføre veiledning, internundervisning, opplæring og kompetanseheving av egne ansatte i sektoren. Det er behov for å styrke fag og forvaltning slik at disse oppgavene kan ivaretas. Et av de nederste trinnene ei omsorgstrappen er omsorgslønn, avlastning og støttekontakt. Det er behov for å gi tjenester på et lavest mulig nivå. Det er foreslått en økning på 1 200 000 kroner til disse formålene. Det er ikke lagt inn midler til dette i budsjettet for 2018.

01.A.28 - Økning av budsjett Legetjenesten

Det er lagt inn et forslag på økning av driftsmidlet i legetjenesten knyttet til lønnsmidler til årsverk, dette er knyttet til lønnsmidler til legeårsverk og hjelpersonell. Det er behov for en nærmere gjennomgang av legetjenesten for å kunne gi en konkret og nøyaktig beregning behov. Det er lagt inn en et forslag om en økning av driftsmidler til legetjenesten til vaskeriutgifter på 70 000 kroner. Dette på grunn av innføring av arbeidsuniform. Økninger i budsjettet til legetjenesten er ikke tatt med i forslag til budsjett 2018.

01.A.29 - Økning av driftsutgifter Hjemmetjenesten

Det er behov for å styrke tilbudet om helse og omsorgstjenester på de nederste trinnene i omsorgstrappa. Det er en økning i vedtak på BPA (Brukerstyrt personlig assistent). Kommunene har fått overført ansvaret for kostnader til alt av medisinskforbruksmateriell til sårstell, til de pasienter som mottar helsehjelp på sårstell. Dette var tidligere på «Blå-resept». Dette til sammen utgjør en betydelig merkostnad i driftsutgifter til tjenesten. Dette er beregnet en økning i driftskostnader til hjemmetjenesten på 975 000 kroner.

01.A.30 - Kjøp av tjenester i Tjenesten for funksjonshemmede

Det er behov for å øke budsjettet for kjøp av tjenester til særlig ressurskrevende bruker hvor kommunen ikke har kompetanse og ressurser for å kunne gi tjenester i Hammerfest til tjenestemottaker. Det er også behov for å øke driftsbudsjettet til Utsikten og legge inn lønn til ferievikarer i budsjettet til Finnmarksveien. Dette utgjør en økning på 4 765 000. Dette tiltaket er ikke prioritert inn i budsjettet.

01.A.31 - Økning av driftsbudsjett og styrking av kompetanse Rypefjord sykehjem

Det er behov for en økning av drifts budsjett ved Rypefjord sykehjem grunnet åpning av en ny forsterket skjermet avdeling. Det er behov for å styrke den faglige kompetansen ved Rypefjord sykehjem med en fagsykepleier, som blant annet skal ha oppfølging og veiledning av de ansatte i forhold til tiltak ved den nye forsterkede skjermede enheten. Dette tiltaket er beregnet til 1038 000 kroner.

01.A.32 - Demenskoordinator

Det settes av kr 450 000,- hvert år i hele økonomiplanperioden fra og med 2018 slik at demenskoordinatorstillingen kan økes til hel fast stilling

01.A.33 - Hjemmetjenesten; avdelingsledere samt avlastning i påvente av Alderspensjonatet

01.A.34 - Legetjenesten; kjøp og utskiftning av arbeidstøy

Det er behov for en økning av driftsmidlene i legetjenesten. Dette knyttet til arbeidstøy, og vaskeriutgifter.

01.A.35 - Demensteam

Økte ressurser til demensteamet fases gradvis inn slik at det i 2018 avsettes kr 200 000,- til formålet og beløpet økes til kr 350 000,- fra 2019 og utover i resten av økonomiplanperioden.

01.B.02 - Velferdsteknologi

Det settes av et beløp på kr 200 000,- hvert år i hele økonomiplanperioden for å ha større fokus på digitalisering og velferdsteknologi spesielt rettet mot helse- og omsorgssektoren både i hjemmebaserte tjenester og institusjonshelsetjenesten

01.F.01 - Rus og psykiatri - 9 årsverk

jfr plan for og psykisk helsevern. En omsorgsbolig for ROP-pasienter med full døgnbemanning. Fratrukk for kjøp av tjenester ekstern da det utgår etter at bolig er etablert. Tiltaket må sees i sammenheng med tidligere vedtak HO.2016.45 og HO.2016.51. Tiltaket gir en netto økning fra 2018 på kr.670.000,00

2. Barn og unge har en god start på livet og en trygg oppvekst.

Strategier og tiltak	Tidl.	2018	2019	2020	2021
2.A Sikre likeverdig og høy kvalitet på arbeidet med barn og unge, ved å prioritere oppvekstvilkår og like muligheter.					
02.A.01 - Styrket forebyggende tjeneste					
02.A.03 - Søskenmoderasjon mellom SFO og barnehage		✓	✓	✓	✓
02.A.04 - NAV veiledere medfinansiering 50%		✓	✓		
02.A.05 - Grunnskoleutdanning i og fra andre kommuner					
2.B Tidlig innsats og tverrfaglighet skal være gjennomgående prinsipper i utdanning, forebyggende arbeid og behandling.					
02.B.02 - Miljøterapeut/ vernepleier i grunnskolen 2 stk. 10					
02.B.03 - Støttepedagoger i barnehage- 3,5 hjemmel					
02.B.04 - Støtteteam i grunnskolen- 4 lærerhjemler					
2.C Det skal særlig gjøres en innsats innen rus, psykisk og fysisk helse og barnevern.					
2.D Utvikle tilpassede kultur- og aktivitetstilbud for alle barn og unge.					
02.D.02 - Opprustning svømmehaller					
02.D.03 - Hammerfest arena	✓				
02.D.06 - Aktivitetskort for barn i lavinntektsfamilier		✓			
02.D.07 - Bortfall av inntekter kulturskolen					
2.E Sikre at ungdom får gode muligheter for arbeidsutprøving og nok lærlingeplasser.					

02.A.01 - Styrket forebyggende tjeneste

Både PPT, barnevernstjenesten og helsesøstertjenesten er styrket med stillinger i 2016 og 2017 for å møte økte krav til kommunale tjenester. En vil løpende vurdere ressurstilgangen og ressursbruken for å utnytte disse til beste for brukerne.

02.A.03 - Søskenmoderasjon mellom SFO og barnehage

Det settes av et beløp på kr 350 000 per år i årene 2018 – 2020 som en start på en søskenmoderasjonsordning mellom SFO og barnehage. Ved rullering av budsjettet og økonomiplanen 2018 – 2021 kommer kommunestyret nærmere tilbake med utformingen av ordningen.

02.A.04 - NAV veiledere medfinansiering 50%

Et års utvidelse av samarbeidsprosjektet mellom Hammerfest videregående skole og NAV med 50% tilskuddsmidler og 50% egenfinansiering.

02.A.05 - Grunnskoleutdanning i og fra andre kommuner

Hammerfest kommune er økonomisk ansvarlig for grunnskoleopplæringen til elever som er fosterhjemsplassert i

andre kommuner. Andelen elever fosterhjemplassert i andre kommuner er stor og utgiften er underbudsjettet. Hammerfest kommune mottar refusjon fra vertskommuner til elever som er fosterhjemplassert i Hammerfest. Inntektene er underbudsjettet.

02.B.02 - Miljøterapeut/ vernepleier i grunnskolen 2 stk. 100% hjemler

Gjennom et samarbeid mellom grunnskoleområdet og fagstab Helse og omsorg kan det fattes vedtak for helse og omsorgstiltak i skolen som dekkes gjennom refusjon for ressurskrevende brukere.

02.B.03 - Støttepedagoger i barnehage- 3,5 hjemmel

Gjennom Tidlig innsatsprogrammet i Hammerfest kommune avdekkes barns behov for spesialpedagogisk hjelp stadig oftere i barnehagen. Dette utløser behov for støttepedagoger i barnehage. Målet med å sette inn ekstra ressurser og hjelp tidlig er å redusere behov for spesialundervisning senere i grunnskoleløpet. De siste års erfaringer tilsier en økning på 3,5 hjemler som støttepedagog i barnehagene.

02.B.04 - Støtteteam i grunnskolen- 4 lærerhjemler

Opprette støtteteam på Breilia, Baksalen, Fuglenes og Reindalen skoler etter modell fra Fjordtun skole for å bedre koordinere skolens arbeid med særskilt tilrettelegging for enkeltelever. Sammen med skolens ressurser til leseveileder og sosialpedagogikk vil det danne et handlekraftig team som skal veilede og følge opp lærere og grupper av lærere i arbeidet med enkeltelever og grupper av elever.

02.D.02 - Opprustning svømmehaller

«Isbjørnhallen, Breidablikkhallen og Sanitetsbadet bør rehabiliteres. Rapport ble utarbeidet høsten 2016, og det ble benyttet ubrukte vedlikeholdsmidler til å påbegynne rehabiliteringen av kritiske forhold, som utføres i år.

02.D.06 - Aktivitetskort for barn i lavinntektsfamilier

Gjennom opplevelseskortet vil barn og familier gis mulighet til å delta på aktiviteter og opplevelser de vanligvis ikke ville hatt råd til eller prioritere på grunn av trang økonomi. Anslag på kostnad kr. 10 000 per kort og 20 kort per år, totalt kr. 200 000 på årsbasis.

02.D.07 - Bortfall av inntekter kulturskolen

Kulturskolen har i flere år fått tilskudd fra Statoil og ENI til ulike prosjekter. Hensikten har både vært egen profilering i lokalsamfunnet og et bidrag for å delfinansiere aktivitetene ved kulturskolen. Mesteparten av slik støtte er nå tatt bort som følge av nedgangstidene i sektoren. Virksomheten må derfor tilpasse eget driftsbudsjett til en slik endret situasjon ved å redusere noe på tjenesteproduksjonen og samtidig arbeide for å øke antall elever til kulturskolen.

3. Alle innbyggere er verdsatt i det mangfoldige fellesskapet.

Strategier og tiltak	Tidl.	2018	2019	2020	2021
3.A	Syrke kultur for samhold og fellesskap gjennom bruk av mangfold av frivillige organisasjoner, aktivitetstilbud, nærmiljøanlegg, friluftsliv m.m.				
3.B	Skape møteplasser i by og bygd, der alle kan delta og bidra ut ifra sin forutsetning.				
3.C	Sikre arbeids- og aktivitetstilbud som fremmer deltagelse og mestring for personer med ulike funksjonshemninger.				
3.D	Skape flere tilgjengelige friluftsområder med turstier som er universelt utformet.				
03.D.01 - Ny vei/Turveibelysning	✓	✓			
3.E	Inkludere innvandrere slik at de blir aktive og verdsatte samfunnsdeltakere, og raskest mulig integreres i arbeid og fritid.				
03.E.01 - Endring i integreringstilskudd		✓	✓	✓	✓

03.D.01 - Ny vei/Turveibelysning

Beløpet gjelder nye lyspunkter der det er behov for det. Hensikten er å lyssette langs traseene for at folk i enda større grad skal kunne ta disse i bruk. I tillegg vil det øke trafikksikkerheten på de aktuelle veiene.

4. Riktig bolig til alle, trygge bomiljø og nødvendig infrastruktur.

Strategier og tiltak	Tidl.	2018	2019	2020	2021
4.A Planlegge og tilrettelegge for en boligstruktur for alle, tilstrekkelig antall boliger og differensierte botilbud som er i samsvar med innbyggernes behov.					
04.A.02 - Rekrutteringsboliger til nye ansatte					
04.A.04 - Opparbeidelse av boligfelt i kommunal regi		✓			
04.A.05 - Reguleringsplan nye boligområder	✓	✓	✓	✓	
04.A.06 - Elvemo					
04.A.07 - Tilskuddsmidler for stimulering til boligbygging i		✓	✓	✓	✓
04.A.09 - Omsorgsboliger for eldre					
04.A.10 - Kommunens boligmasse					
04.A.11 - Økte husleieinntekter		✓	✓	✓	✓
4.B Bygge opp under gode nærmiljøer med møteplasser for barn og voksne, og frie ferdselsårer for myke trafikanter.					
04.B.01 - Gang og sykkelvei til Forsøl					
04.B.02 - Trafikksikkerhetstiltak	✓	✓	✓	✓	
04.B.03 - Skredsikring	✓	✓	✓	✓	
4.C Gjøre en innsats for forskjønnig både privat og på fellesområder i by og bygd.					
4.D Støtte opp under livskraftige bygder med tilgjengelige basistjenester, god infrastruktur som kommunikasjoner og digitale tjenester.					
04.D.01 - Utbygging av bredbånd i distriktene	✓	✓	✓	✓	
04.D.02 - Kombikai i distriktene og sentrum			✓	✓	
4.E Gjennom boligpolitisk handlingsplan avklare; kommunens ansvar og rolle, målgrupper, støtteordninger, samt behov for ungdomsboliger, rekrutteringsboliger og utleieboliger.					
04.E.01 - Startlån	✓	✓	✓	✓	✓

04.A.02 - Rekrutteringsboliger til nye ansatte

Leiligheter som kan tilbys nyansatte som skal flytte til Hammerfest på grunn av jobbtilbud i kommunen vurderes å være et godt rekrutteringstiltak. Disse øremerkes til grupper hvor vi har særskilte rekrutteringsutfordringer, spesielt i sektorene helse/omsorg og barn/unge.

04.A.04 - Opparbeidelse av boligfelt i kommunal regi

For å sikre at Hammerfest har tilstrekkelig byggeklare boligtomter, må behovet for opparbeidelse/klargjøring av nye boligområder i kommunal regi vurderes. Ut fra forventet befolkningsvekst er det sannsynlig at minimum ett boligfelt bør klargjøres i kommunal regi i perioden. Per i dag er ett boligfelt ferdigregulert, B21 i Indrefjorddalen. Opparbeidelse gjelder dette feltet.

04.A.05 - Reguleringsplan nye boligområder

For å sikre at Hammerfest har tilstrekkelig tilgang på nye boligtomter utarbeides det en reguleringsplan pr. år, med utgangspunkt i vedtatt delplan for Hammerfest/Rypefjord. De aktuelle områdene vil følge en prioritert liste

04.A.06 - Elvemo

Elvemo er bygget på 70 tallet og har behov for total renovering. Dette bør sees i sammenheng med en vurdering av byggets fremtidige bruk. Dette arbeidet er igangsatt.

04.A.07 - Tilskuddsmidler for stimulering til boligbygging i distriktet

I budsjettvedtaket for økonomiplan 2017-2021 ble det satt av kr.150.000,- i 2017 og kr.200.000,- pr. år i 2018-20. Ved en inkurie ble det i budsjettet for 2017 satt inn kr. 750.00,-. For å rette opp dette er tiltaket tatt ned med kr.550.000,- fra 2018 og framover, slik at det nå er i tråd med kommunestyrets vedtak.

04.A.09 - Omsorgsboliger for eldre

Framskrivninger av boligbehov viser at det er behov for ny omsorgsboliger i perioden 2020-2030, blant annet sett i sammenheng med nytt sykehus.

04.A.10 - Kommunens boligmasse

Mange av Hammerfest kommunes boliger er av eldre karakter, derav av eldre men akseptabel standard. Her bør det ses på leilighetenes tilstand og tilstandene på leilighetsbygg som er heleid av kommunen. Det bør gjøres vurderinger om utskiftning av disse boligene opp mot kostnadene av rehabilitering. For å starte

med å fornye boligmassen og øke standarden, bør det vurderes og lages en plan for gradvis utskifting av kommunens boligmasse over år, der hvor det finnes hensiktsmessig.

04.A.11 - Økte husleieinntekter

Det budsjetteres med leiekostnader fra nye boliger i Idrettsveien og Vegaveien.

04.B.01 - Gang og sykkelvei til Forsøl

Reguleringsplanen for en sammenhengende gang- og sykkelvei fra Prærien til Forsøl er vedtatt av kommunestyret. G/s-veien er forutsatt lagt oppå traseen til Goliat-kabelen fram til Kvalfjord. Videre fra Kvalfjord til Forsøl er det forutsatt at g/s-veien og en ny 22kW-kabel (Hammerfest Energi) skal gå i felles trase. Foreløpig kostnadsoverslag er på kr.18 millioner, inkludert belysning på hele strekningen.

04.B.02 - Trafikksikkerhetstiltak

Det er behov for å sette av økte midler til trafikksikring ettersom refusjoner fra andre er redusert og det nå er et etterslep i planen.

04.B.03 - Skredsikring

Det er behov for midler for å følge opp vedtatt prioritert plan.

04.D.01 - Utbygging av bredbånd i distriktene

Målet med tiltaket er bredbånds-løsning for alle kommunens innbyggere, med særlig fokus på distriktene. Det gjennomføres et utbyggingsprosjekt i Hølseby i som ferdigstilles i 2017. Det ble gjennomført en kartlegging av mobil- og bredbåndsdekningen i hele kommunen i 2016. Denne legges til grunn for det videre arbeidet.

04.D.02 - Kombikai i distriktene og sentrum

Beløpene forutsettes å dekke kommunens andel i forbindelse med fylkeskommunens bygging av kombibåtkai i Hellefjord, Lotre og Hammerfest sentrum.

04.E.01 - Startlån

Opptak av startlån i Husbanken til videre utlån

Kunnskap og kompetanse

«Sammen former vi morgendagens kompetanse»

Hentet fra kommuneplanens samfunnsdel:

Endringen i samfunnet og kunnskapsutviklingen skjer i et stadig høyere tempo og stiller økte krav til endring av kompetansen, både for enkeltindividet, for samfunns- og arbeidslivet, og for skolen. Investeringer i barns og unges oppvekst, læring og modning er kjerneverdier for hver nye generasjon. Hammerfest kommune ønsker å ha kontinuitet i innsatsen for å oppfylle barnehagens og skolens pedagogiske samfunnsmandat. Grunnleggende ferdigheter og tidlig innsats skal være en tydelig gjennomgående rød tråd i læringen fra barnehage fram til videregående opplæring. I våre skoler og barnehager skal fokus på «utvikling», «læring» og «danning» gjennomsyre vårt arbeid. Utfordringer med stort frafall i videregående skole må forbygges fra starten av utdanningsløpet.

Hammerfest som samfunn trenger kompetanse på alle nivåer, og det er derfor viktig å ha et høyt fokus på hvordan vi tilrettelegger for kompetanseutvikling. Vi har valgt ut mål og strategier som både skal fremme helheten i utdanningsløpet og som skal fremme vekst i høyere utdanning. Det er ønskelig å stimulere til rekruttering og strategier som kan bidra til å beholde kompetanse i kommunen.

DELPLANER OG TEMAPLANER

- Kvalitetsplan for barnehage
- Kvalitetsplaner for skole
- Måldokument og handlingsplan for Tidlig innsats
- Folkehelseplanen
- Kulturplanen
- Arbeidsgiverstrategi

MÅL, STRATEGIER OG TILTAK**5. Hammerfest har barnehager og skoler med høy kvalitet og som er rustet til å møte fremtidens krav og**

Strategier og tiltak	Tidl.	2018	2019	2020	2021
5.A Det skal etableres et helhetlig læringsmål med kvalitet fra barnehage til og med universitet gjennom forpliktende samarbeid og felles planverk.					
05.A.01 - IKT i skolen	✓	✓	✓		
05.A.02 - Ny barnehage i Baksalen			✓	✓	
5.B Skape økt oppslutning om betydningen av skole og utdanning hos foreldre, elever, næringsliv og samfunnet for øvrig.					
05.B.03 - Oppgradering Reindalen skole			✓	✓	
5.C Bidra til at Hammerfest videregående skole fortsatt skal være et skolesenter i regionen med et bredt utvalg av studieretninger.					
5.D Sikre god overgang mellom barnehager, skoler og arbeidsliv gjennom forpliktende samarbeid og gode rutiner,					
5.E Grunnleggende ferdigheter, sosial kompetanse og tidlig innsats skal være en tydelig og gjennomgående tråd i hele læringsløpet.					
5.F Utvikle en skole som oppleves relevant, motiverende, variert og praktisk for den enkelte elev.					
5.G Styrke det tverrfaglige samarbeidet rundt barn og unge med sammensatte behov og ha systemer som setter oss i stand til å iverksette tiltak tidligst mulig.					
05.G.01 - Tverrfaglig tiltaksteam					

*

05.A.01 - IKT i skolen

Innføring av en til en enhet i skolen er inne i første fase med opplæring av lærere og utdeling av læringsbrett til alle elever i 1.-4. klasse. Innføringsprosjektet går som planlagt med investering i utstyr og infrastruktur på skolene. Erfaringene og kostnadsbildet vil legge grunnlag for budsjetttiltak på driftsbudsjettet fra og med 2020.

05.A.02 - Ny barnehage i Baksalen

Realisering av ny barnehage i Baksalen (Elvetun Barnehage) foreslås forskyves.

Behovet for nye barnehageplasser er ikke prekært og tidspunkt for oppstart av tunellarbeidene med innslag ved Elvetun er usikker.

05.B.03 - Oppgradering Reindalen skole

Reindalen skole har behov for rehabilitering/utbygning.

Tilstandsrapporter som er utarbeidet viser behov for kritisk manglende vedlikehold på ca 4,5 mill og estetisk vedlikehold på ca 6,5 mill.

I tillegg er plassbehovet påtrengende. Det anbefales å foreta arbeidene samlet.

05.G.01 - Tverrfaglig tiltaksteam

Prosjektet Tiltak på tvers handler om økt tverrfaglig samarbeid på tvers av tjenester og sektorer. Det er ønskelig å bygge opp et tverrfaglig ressursteam/tiltaksteam overfor barn og unge med hjelpebehov. Teamet planlegges bygd opp med inntil 2 nye stillinger og omgjøring av eksisterende stillinger.

6. UfT med Campus Hammerfest er et senter for høyere utdanning innen flere områder.

Strategier og tiltak	Tidl.	2018	2019	2020	2021
6.A Samarbeid med næringsliv, universitet og fagmiljø skal vi aktivt arbeide for å etablere flere grunnutdanninger på høyskole, universitet- og fagskolenivå, kurs, konferanser og videre-/etterutdanning på Campus Hammerfest.					
6.B I samarbeid med andre aktører etablere tilpassede studentboliger, og tilrettelegge for et godt miljø for studenter.					

*

7. Hammerfestsamfunnet har kompetente arbeidstakere både innenfor næringsliv, offentlig og private tjenester

	Strategier og tiltak	Tidl.	2018	2019	2020	2021
7.A	Tilrettelegge for at det skal være mulighet for kompetanseheving gjennom etter- og videreutdanning for å opprettholde og styrke kvaliteten i arbeidslivet.					
7.B	Lage rammer for å sikre norsk språk- og kulturoplæring som bidrar til at innvandrere raskt kan gå inn i arbeidslivet med bruk av sin realkompetanse.					
7.C	Arbeide for at private og offentlige virksomheter skal forbedre og utvikle lærligeordningen.					
7.D	Utvikle en felles strategi for å få ungdom tilbake til kommunen etter utdanning, og begynne med tiltak allerede i grunnskolen.					
7.E	Legge til rette for innovasjon, forskning ut utvikling.					
7.F	Etablere og delta aktivt i gode kunnskapsnettverk i regionen og utenfor landsdelen.					

*

Verdiskapning og næringsutvikling

«Sammen skaper vi vekst og verdier i Hammerfestsamfunnet»

Hentet fra kommuneplanens samfunnsdel:

Prognosene viser en forventet befolkningsvekst på rundt 1900 mennesker de neste 12 årene. Veksten henger sammen med en del sentrale faktorer i samfunnsutviklingen, deriblant hvordan næringslivet utvikler seg. Hammerfest kommune vil gjennom mål og strategier fortsatt bidra til at det satses på både petroleumsindustri, sjømat og lokal handelsnæring. Planer for tilrettelegging av næringsarealer for ønsket vekst, er en nødvendighet. Hammerfest sykehus er en bærebjelke i lokalsamfunnet og et helsemessig knutepunkt i regionen. Et fremtidig godt helsetilbud for alle betinger et lokalt sykehus med spesialisthelsetjenester, og strategier for en god samordning av tjenestene i regionen.

Bolyst og attraktivitet skapes blant annet gjennom mulighet for ulike fritidsaktiviteter, og Hammerfest skal være et senter for kultur, kunnskap og opplevelse. Gode systemer for person- og godstransport er avgjørende for en ønsket utvikling av kommunen som helhet. Det er et overordnet mål at vi arbeider for en best mulig kommunestruktur i regionen og at vi bidrar til å bevare og sikre en robust region i et robust fylke.

DELPLANER OG TEMAPLANER

- Plan for kultur
- Næringsstrategi
- Folkehelseplan

MÅL, STRATEGIER OG TILTAK

8. Hammerfest er senter for petroleumsaktivitet i Barentshavet og industrielt senter for gassbasert produksjon.

	Strategier og tiltak	Tidligere	2018	2019	2020	2021
8.A	Arbeide for å etablere: Sub-Sea senter, drift og vedlikeholdssenter og gasskraftverk med CO2 håndtering.					
8.B	Vurdere etablering av prosessanlegg med gass som innsatsfaktor for industri.					
8.C	Avsette egnede næringsarealer til formålet. Stimulere til de beste miljøteknologiske løsningene.					
8.D	Arbeide for at Hammerfest videreutvikles som knutepunkt for elektrifisering for petroleumsindustrien.					

*

9. Hammerfest er senter for arktisk sjømat som bærekraftig næring.

	Strategier og tiltak	Tidl.	2018	2019	2020	2021
9.A	Bygge ut næringsarealer for sjømatpark-formål, og samlokalisere verdikjeden i produksjon av sjømat.					
09.A.01 - Inntekter fra havbruksfond						
9.B	Stimulere til å øke FOU-aktiviteten innen næringsmidler og medisin fra havet.					
9.C	Arbeide for å sikre råstofftilgang gjennom fiskekvoter og havbrukskonsesjoner og nye arter.					
9.D	Avklare disponering av sjøarealene.					
9.E	Bidra til etablering av grønne arbeidsplasser.					

*

09.A.01 - Inntekter fra havbruksfond

Stortingets vedtak i Sjømatmeldingen om opprettelse av et havbruksfond, var forventet å gi Hammerfest kommune store inntekter. Senest i økonomiplan 2017-2021 var denne inntekten stipulert til å være kr.40 mill i perioden. På grunn av usikkerheten om hvorvidt det vil komme inntekter fra dette fondet framover, er det valgt å fjerne disse inntektene i denne handlingsplanperioden.

10. Hammerfest har et effektivt system og tilbud for person- og godstransport - både til lands og til vanns og i luften

	Strategier og tiltak	Tidl.	2018	2019	2020	2021
10.A	Arbeide for et attraktivt kollektivtransporttilbud, innad i kommunen og til nabokommunene.					
10.A.03	Kollektivplan- gjennomføring		✓	✓	✓	✓
10.B	Arbeide videre for en snarlig bygging av ny lufthavn for Hammerfest og Kvalsund.					
10.C	Arbeide videre for bygging av nye og effektive veisystemer i Hammerfestregionen.					
10.C.01	Hovedplan vei	✓	✓	✓	✓	
10.C.02	Maskiner til veivedlikehold	✓		✓	✓	
10.D	Etablere godsterminaler med effektiv godsdistribusjon som knutepunkt for sjø og land.					
10.E	Bidra til mer fokus på sjøtransport og havneutvikling					
10.F	Utrede alternative løsninger for effektiv og miljøvenlig indistrell godstransport.					
10.G	Bidra til utvikling av næringsarealer.					

*

10.A.03 - Kollektivplan- gjennomføring

Kollektivplanen for Hammerfest ble vedtatt i desember 2013. I forbindelse med utredning av Bypakke Hammerfest har det vært planlagt å ta tiltakene i kollektivplanen med i bypakken. Det vil imidlertid ta noen år før denne blir gjennomført, og det foreslås derfor en årlig bevilgning for å kunne videreføre arbeidet med oppgradering av bussholdeplasser (universell utforming mm). Det settes av kr. 900.000,- hvert år i perioden.

10.C.01 - Hovedplan vei

Beløpet gjelder nødvendige utbedringstiltak og reasfaltering av de kommunale veiene i samsvar med «Hovedplan vei», som er vedtatt. Nivået på de årlige bevilgningene er vesentlig redusert sammenlignet med forrige planperiode. Standarden på de kommunale veiene er imidlertid fremdeles innenfor et akseptabelt nivå.

10.C.02 - Maskiner til veivedlikehold

Beløpet gjelder investering og fornyelse av maskinparken i samsvar med utskiftningsplan.

11. Et attraktivt bysentrum som et naturlig samlingssted for alle, med lett tilgjengelige offentlige og private tjenester.

Strategier og tiltak	Tidl.	2018	2019	2020	2021
11.A	Utforme en fremtidsrettet sentrumsplan med fokus på variert næringsutøvelse, handel og aktivitet i sentrum for innbyggere i alle aldersgrupper.				
11.B	Byggeskikk, estetikk, kunstutsmykking og lyssetting skal vektlegges i byutviklingen.				
11.C	Arbeide for å få et mer differensiert tilfang av arbeidsplasset, eksempelvis gjennom nye statlige arbeidsplasser og grundervirksomhet.				
11.D	Sentrum og nærliggende områder må ha grøntarealer og parker som inviterer til opphold og aktivitet.				
11.D.01 - Rehabilitering av Sjøgata		✓			

*

11.D.01 - Rehabilitering av Sjøgata

Rehabilitering av Sjøgata gjennomføres som planlagt i 2018.

12. Hammerfest - et senter for næring, kultur, kunnskap og opplevelser.

Strategier og tiltak	Tidl.	2018	2019	2020	2021
12.A	Arbeide for å etablere et tematisk vitensenter for kunnskap og opplevelser, med Barentshavet og Barentsregionen som tema, herunder polarhistorie, maritimt miljø, energi og fauna.				
12.B	Gjennom målrettet samarbeid med involverte institusjoner og aktører sikre økt verdiskapning knyttet til verdensarven Struves meridianbue.				
12.C	Gjennom målrettet destinasjonsutviklingsarbeid skape et fundament for turistnæringer, deriblant øke utnyttelsen av cruisetrafikken.				
12.D	Styrke og gjøre nasjonalparken og verneområdene mer synlig og tilgjengelig.				
12.E	Samarbeide med landbruk og reindriftsnæringen om økt lokal verdiskapning.				
12.F	Bidra til økt verdiskapning, sysselsettning og innovasjon i kulturnæringene.				
12.G	Sikre at Hammerfest fortsatt skal være et regionalt og nasjonalt senter for dans.				
12.H	Stimulere til at Hammerfest fortsatt skal utvikle seg som en god arrangør for et mangfold av kulturarrangementer gjennom hele året.				
12.H.02 - AKS; fuktanlegg		✓			
12.H.03 - AKS; lydbord		✓			
12.H.04 - AKS; utstyr for streaming og miksebord					
12.H.05 - AKS; lamper					
12.H.06 - AKS; fasadebelysning					
12.I	Utarbeide en kulturminneplan med mål om å bevare materielle og immaterielle lokalhistoriske verdier for kommende generasjoner.				
12.J	Stimulere til økt aktivitet i bygdene gjennom et bygdeutviklingsprosjekt.				

*

12.H.03 - AKS; lydbord

Det settes av kr 600 000,- til anskaffelse av nytt lydbord på Arktisk kultursenter. Dagens lydbord er ustabil og skaper problemer for driften.

12.H.04 - AKS; utstyr for streaming og miksebord

AKS har i januar 2017 vært 8 år i drift, og med de seneste års rivende utvikling innenfor teknologi gjør at en del av det tekniske utstyret i Ole Olsen salen er utgått på dato og ikke lenger oppfyller dagens krav for bruk.

Det er behov for å oppgradere teknikken i salene, slik at det blir bedre kvalitet på presentasjoner som vises, samt at vi får toveis kommunikasjon mellom scene og front of house. Det er behov for monitor på scenen, slik at man kan se sin egen presentasjon uten å snu seg.

12.H.05 - AKS; lamper

AKS har gamle wash bevegelige lamper som bruker store glødepærer. P.g.a. EU regler kan det framover bli vanskelig å få tak i slike pærer.

12.H.06 - AKS; fasadebelysning

Fasadebelysningen begynner å bli til dels ustabil. Feiler som oppstår er vanskelig å finne. P.g.a. vær og salt fra havet sliter kabler og armaturer fortere enn vanlig.

13. Hammerfest sykehus har et helsetjenestetilbud av god kvalitet, som yter spesialisthelsetjenester for befolkningen

	Strategier og tiltak	Tidl.	2018	2019	2020	2021
13.A	Arbeide for å bevare, styrke og videreutvikle helsetjenestetilbudet ved Hammerfest sykehus.					
13.B	Bidra i arbeidet for å sikre god fagutvikling, kompetansebygging og videreutvikling av gode fagmiljø ved Hammerfest sykehus.					
13.C	Arbeide videre for en snarlig renovering og utbygging av Nye Hammerfest sykehus.					
13.C.01	Omsorgsenheter i forbindelse med nytt sykehus					

*

14. Hammerfest kommune har en aktiv rolle i utviklingsprosjekter og samarbeid som omfatter regionen og fylket.

	Strategier og tiltak	Tidl.	2018	2019	2020	2021
14.A	Prioritere deltagelse i interkommunale, regionale og fylkesomspennende prosjekter og samarbeid.					
14.B	Ta initiativ til samarbeid med andre kommuner og være positiv og åpen i forhold til nabokommuner som ønsker et samarbeid.					
14.C	Arbeide for en best mulig kommunestruktur i regionen.					

*

Klima, energi og miljø

«Sammen tar vi ansvar for en bærekraftig samfunnsutvikling»

Hentet fra kommuneplanens samfunnsdel:

Miljøet vårt er en integrert og uatskillelig del av vår livskvalitet og trivsel, helse, arbeid og økonomi - alt avhenger av miljøet, nå og i framtiden. Hammerfest må rustes for framtiden, og da krever det omstilling ved at det tas grep på veien mot et tryggere og grønnere samfunn.

Det forventes et varmere, villere og våtere klima fremover. Mye tyder på at måten og hastigheten vi bruker våre naturressurser på, ikke er bærekraftig. Vi forbruker naturressurser i et for høyt tempo og vi slipper ut forurensende stoffer som påvirker vårt miljø, både lokalt, nasjonalt og globalt. De samlede virkningene av dette påvirker vår natur og våre levevilkår i en negativ retning. I det store bildet er naturens tilstand og evne til å forsørge oss allerede svekket. Disse utfordringene kan bare håndteres gjennom en kursendring som krever målrettet planlegging og helhetlige tiltak.

DELPLANER OG TEMAPLANER

MÅL, STRATEGIER OG TILTAK

15. Hammerfestsamfunnet har kuttet klimagassutslippene i henhold til nasjonale mål frem til 2027. Kommunen

	Strategier og tiltak	Tidl.	2018	2019	2020	2021
15.A	All byutvikling og infrastruktur skal tilpasses fremtidige klimafordringer ved at det settes krav til klimatilpassing.					
15.B	Gjennom planlegging og myndighetsutdøvelse bidra til reduksjon av klimagasser samt til økt miljøvennlig energiplanlegging.					
15.C	Bidra til å bygge et fullskala anlegg for CO2 håndtering på Melkøya.					
15.D	Redusere transport-, energi, og arealbruk i samfunnsplanleggingen.					
15.E	Kartlegge og gjennomføre energiøkonomiserende tiltak på kommunal bygningsmasse, og benytte støtteordninger for enøk tiltak.					
15.E.01 - EPC (Energi Sparing Bygg) (1-2 mill.)						
15.F	Kartlegge og utnytte lokale energikilder på en bedre måte.					
15.G	Ta i bruk miljøvennlige og egnede teknologiske løsninger.					
15.H	Tilrettelegge optimalt for å gå og sykle ved at alle muligheter til snarveier og løyper knyttes mellom boligområder og sentrum.					
15.I	Kommuneorganisasjonen skal være miljøbevist ved kjøp av varer og tjenester.					

*

15.E.01 - EPC (Energi Sparing Bygg) (1-2 mill.)

Alle landets kommuner har, med få unntak, en vedtatt klima- og energiplan der kommunene blant annet forplikter seg til å redusere energiforbruket i egen bygningsmasse. Ca 60 kommuner har til nå gjennomført energisparetiltak med bruk av energisparekontraktene (EPC). Dette er kontrakter der entreprenøren garanterer for resultatet og bærer risikoen. Typiske tiltak er bedre vinduer, bedre isolasjon, installasjon av varmepumper og energistyring. Resultatene er og i følge Enova-statistikk ca 33% reduksjon av energiforbruket.

16. Hammerfest kommune er en ren, ryddig og trygg kommune hvor alle tar ansvar

	Strategier og tiltak	Tidl.	2018	2019	2020	2021
16.A	Stimulere til økt felles innsats hvor alle innbyggere, næringsliv og kommunen bidrar til en ren, ryddig og trygg kommune.					
16.A.02	Rehabilitering og oppgradering av sneskjerner	✓	✓			
16.A.04	Byggheldrift; økning vedlikeholdsmidler		✓	✓	✓	✓
16.B	Rydde opp i gamle miljøsynder					
16.B.02	Ren Havn			✓	✓	✓
16.C	Ha sterkere fokus på sortering, gjenvinning og gjenbruk av avfall.					
16.D	Redusere kommunens produksjon av avfall, med fokus på innkjøp, forbruk og gjenbruk.					

*

16.A.02 - Rehabilitering og oppgradering av sneskjerner

Beløpet gjelder en generell og kontinuerlig oppgradering/renovering av sneskjerner i kommunen.

16.A.04 - Byggheldrift; økning vedlikeholdsmidler

I rådmannens budsjettforslag for 2018 er det lagt inn en økning med kr. 2 millioner til vedlikehold av kommunale formålsbygg og utleieboliger. Samlet utgjør budsjettet for vedlikehold kr. 13,6 millioner og gjennomføres i samsvar med vedlikeholdsplanen.

16.B.02 - Ren Havn

Ren Havn-prosjektet er nå et tredelt prosjekt, miljø, havnelogistikk og sentrumsutvikling. Kommunes andel av miljødelen av Ren Havn-prosjektet er beregnet til 40 millioner, fordelt like mellom kommunen og Havna. Det settes av 10 millioner i årene 2019 og 2020 til dette. Det forutsettes at Havna setter av tilsvarende på sine budsjetter. Sentrumsutviklingsdelen av Ren havn er anslått å koste 11 millioner, og forutsettes bekostet av kommunen, med 5 millioner i 2020 og 6 millioner i 2021. Totalt betyr dette en investeringskostnad på 10 millioner i 2019, 15 millioner i 2020 og 6 millioner i 2021 for kommunen. For realisering av hele prosjektet er det en forutsetning at Statens dekker 75% av kostnadene ved miljødelen.

17. Vi prioriterer bevaring av naturgrunnlaget og hindrer tap og forringelse av biologisk mangfold og viktige naturområder.

	Strategier og tiltak	Tidl.	2018	2019	2020	2021
17.A	Sikre og bevare tilgang til naturressursene våre - som rent vann, ren luft, høstbare ressurser, utsikt og stillhet.					
17.B	Sikre kontakt med grøntstrukturer og friluftsområder i alle boligområder, også i sentrum.					
17.C	Synliggjøre og skape økt interesse for kommunens store naturverdier og naturmangfold.					
17.D	Oppdatere kunnskapsgrunnlaget for naturtyper og prioriterte arter gjennom kartlegging og kvalitetssikring.					
17.E	Være en viktig aktør i verneprosesser og forvaltning av egne verområder.					

*

Tjenester og demokrati

«Sammen skaper vi gode tjenester og et levende demokrati»

Hentet fra kommuneplanens samfunnsdel:

Gode tjenester til befolkningen er en forutsetning for trivsel og livskvalitet i ethvert lokalsamfunn. Den kommunale tjenesteproduksjonen omfatter de fleste samfunnsfunksjoner og griper inn i alle livsfaser og miljø. Hammerfest kommune skal fortsatt ha god kvalitet på tjenestene både i forhold til tilgjengelighet og forutsigbarhet.

I kommende år forventes vekst i folketallet, økt mangfold, næringsutvikling og forventet endring i kommunestrukturen. Disse sentrale forholdene skaper et særlig behov for strategier slik at vi kan møte endringene med gode og tilpassede tjenester både i byen og i tettstedene.

Hammerfest kommune skal være en attraktiv, kompetent og trygg arbeidsplass. Personell, kompetanse, utstyr og økonomi er viktige bærebjelker i organisasjonen.

Det må sikres at Hammerfest kommune har en sterk og langsiktig økonomistyring, med lavere gjeldsgrad.

Et levende lokaldemokrati er en forutsetning for verdiskapningen og det er viktig at deltakelse skal være mulig for alle. Hammerfest kommune skal fortsatt være opptatt av innbyggernes trivsel, være lydhør og opptre ansvarlig.

DELPLANER OG TEMAPLANER

MÅL, STRATEGIER OG TILTAK

18. Tjenestene vi leverer har en kvalitet og et resultat som gir Hammerfest kommune et godt omdømme

	Strategier og tiltak	Tidl.	2018	2019	2020	2021
18.A	Vi skal ta i bruk nye metoder, teknologi og hjelpemidler som bidrar til effektivisert tjenesteproduksjon og bedre tjenester for brukeren.					
18.A.03	Nytt kommunalt lager					
18.A.04	Effektivisering av renholdstjenesten		✓	✓	✓	✓
18.A.08	Samlokalisering og kontorbehov					
18.A.09	Leiekostnader VO senteret					
18.A.11	Digitaliseringsstrategi					
18.A.20	Bolig og eiendom- driftsmidler nye bygg		✓	✓	✓	✓
18.A.21	Økte lisensutgifter IT		✓	✓	✓	✓
18.A.22	Nedtak 1 hjemmel på Teknisk drift		✓	✓	✓	✓
18.B	Kommunale tjenester skal tilpasses endrede behov og mangfold i befolkningen.					
18.B.01	Frivillighetspool - samordning					
18.B.02	Bortfall leiekostnader Parkgata			✓	✓	✓
18.B.03	Utvildelse av Fjordadalen gravlund	✓	✓	✓		
18.B.04	Ny brannstasjon					
18.B.06	Renholdsmatriell Renholdstjenesten		✓	✓	✓	✓
18.B.07	Renholdstjenesten; økte lønnsmidler som følge av		✓	✓	✓	✓
18.B.08	Redusere sosiale uliker og øke tilknytningen til ar		✓	✓	✓	✓
18.B.09	Innredning/ driftsutstyr Allmed		✓			
18.C	Videreutvikle kanaler og metoder som fremmer kommunikasjonen med innbyggerne.					
18.C.01	Nytt magasin museet	✓	✓			
18.C.02	Kommunikasjonsrådgiver 50 % stilling		✓	✓	✓	✓
18.D	Omfanget av frivillig innsats økes gjennom å utvikle flere samarbeidsformer for å få best mulig tjenester og aktiviteter i kommunesamfunnet.					

*

18.A.03 - Nytt kommunalt lager

Driftsavdelingen har behov for å samle PIF (Park, Idrett og Friluft), Bygghrift, VA avdeling og Teknisk driftsavdeling. Nye krav for skille av ren og skitten sone må oppfylles. Finansieringen av tiltaket forutsetter at

deler av dagens bygg selges og lager på Rossmolla selges.

18.A.04 - Effektivisering av renholdstjenesten

Renholdstjenesten i Hammerfest kommune har høyere kostnader enn sammenlignbare kommuner. Noe av dette skyldes at vi disponerer et betydelig større areal pr. innbygger, men også at det generelt er mer kostbart. Det er derfor et mål om å redusere disse kostnadene i løpet av inneværende planperiode ved å se på vaskehypighet, organisering m.v. innenfor en ramme av at renholdet skal utføres i kommunal regi.

18.A.08 - Samlokalisering og kontorbehov

Hammerfest kommune har en stor organisasjon som er i kontinuerlig forandring og utvikling. Det jobbes med å finne løsninger på de ulike behovene til kommunens tjenester og organisasjon. Det bør vurderes og utrede å samlokalisere en større del av kommunenes administrasjon og eventuelt kommunens administrative tjenester i et nytt kontorbygg.

18.A.09 - Leiekostnader VO senteret

Må sees i sammenheng med tiltak 18.A.08 Samlokalisering og kontorbehov.

18.A.11 - Digitaliseringsstrategi

Det skal jobbes fram en digitaliseringsstrategi som legger overordnede føringer for hvordan Hammerfest kommune skal jobbe med digitalisering i årene framover. Digitalisering handler ikke om å ta i bruk nye teknologi men om endring i forhold til hvordan vi jobber og tilbyr tjenester. Strategien vil følges av en årlig handlingsplan som inneholder konkrete tiltak og utviklingsprosjekter for å understøtte digitaliseringsstrategiens mål og organisasjonens overordnede planer og tjenestemålene.

18.A.20 - Bolig og eiendom- driftsmidler nye bygg

Det budsjetteres med kommunale avgifter og forsikring for nyoppførte bygg.

18.A.21 - Økte lisensutgifter IT

Det har de siste årene blitt foretatt en del innkjøp og utvidelse av eksisterende lisensavtaler. Disse kostnadene er ikke fanget opp og har ført til et merforbruk på lisenser.

18.A.22 - Nedtak 1 hjemmel på Teknisk drift

Nedtak i henhold til vedtak i Kommunestyret juni 2017

18.B.01 - Frivillighetspool - samordning

For å nå målene i kommuneplanen er stimulering av samfunnsnyttig frivillig innsats viktig. Mobilisering av frivillighetsressurser for å møte nye behov som framtidens omsorg krever. Frivillighetsprosjekt med engasjement av frivillighetskoordinator

18.B.02 - Bortfall leiekostnader Parkgata

Leiekostnadene bortfaller fra 2019

18.B.03 - Utvidelse av Fjordadalen gravlund

Hammerfest kommune har plikt på seg i.flg. gravferdsloven til å ha ledige gravplasser som tilsvarer min 3% av befolkningen. Dette kravet vil ikke kommunen innfri etter 2017 uten utbygning.

18.B.04 - Ny brannstasjon

Dagens brannstasjon er lokalisert i et midlertidig bygg. Ny brannstasjon kan fremskaffes med investeringsmidler, men det gjøres oppmerksom på at det også vil være en mulighet å budsjettere med en leiekostnad i et privat bygg, eventuelt omdisponere investeringsbeløpet for ny brannstasjon til driftskostnad for leie.

18.B.06 - Renholdsmateriell Renholdstjenesten

Budsjettet for renholdsmateriell er for lavt i forhold til faktisk bruk, og økes med kr. 560.000 fra og med 2018.

18.B.07 - Renholdstjenesten; økte lønnsmidler som følge av etablering av nye lokaler

Virksomheten renhold tilføres kr. 1.740.000 i økte lønnsmidler fra og med 2018 som følge av at Hammerfest kommune tar i bruk flere nye formålsbygg.

18.B.08 - Redusere sosiale uliker og øke tilknytningen til arbeidslivet

Kommunen har høyere andel husholdninger med vedvarende lav inntekt sammenlignet med andre kommuner. Det er mange barn i kommunen som vokser opp i familier med trangboddhet og det påvirker barnas muligheter

på flere områder. Elever på videregående skole har økonomiske og sosiale problemer som fører til drop-out. NAV øker innsatsen overfor barnefamilier, ungdom og mennesker som har vært lenge utenfor arbeidslivet.

18.C.01 - Nytt magasin museet

Prosjektet er nå fullfinansiert innenfor en kostnadsramme på kr. 14,5 millioner, hvor Finnmark fylkeskommune har gitt et tilskudd på kr. 2 millioner, Staten har gitt tilskudd over 2 år med til sammen kr. 4,5 millioner. Hammerfest kommune har bevilget resten av finansieringsbehovet på kr. 8 millioner med h.h.v. kr. 4 millioner i hvert av årene 2017 og 2018.

18.C.02 - Kommunikasjonsrådgiver 50 % stilling

Kommunen har behov for en kommunikasjonsrådgiver som kan sikre en helhetlig kommunikasjonsstrategi både eksternt og internt. Ikke minst i forbindelse med kommunesammenslåingsprosessen. Pr i dag er ansvaret spredt på flere funksjoner med særlig vekt på servicekontoret og det er ønskelig å ha en funksjon som kan sikre en helhetlig profileringsstrategi og ha ansvaret for alle informasjonsfaglig spørsmål i kommunen. Tiltaket er lagt inn med dekning av halvparten av kostnadene og rådmannen håper at resten av inndekningen kan gjøres over fellesnemda Kvalsund/Hammerfest sitt budsjett.

19. Hammerfest kommune har en sunn økonomi som gir rom for vekst og utvikling.

Strategier og tiltak	Tidl.	2018	2019	2020	2021
19.A	Vi skal videreutvikle kompetanse og rutiner som sikrer høy kvalitet i beslutningsgrunnlaget for investeringer og drift.				
19.B	Vi skal være aktiv på arenaer der rammebetingelser for kommuneøkonomien utformes og påvirkes.				
19.C	Budsjett og økonomiplanen skal preges av langsiktige strategier for ressursinnsats og finansiering. Vedtatte handlingsregler for økonomien skal følges.				
19.C.01 - Økning i skatt og rammetilskudd	✓	✓	✓	✓	✓
19.C.03 - Diverse mindre investeringer	✓	✓	✓	✓	✓
19.C.04 - Egenkapitalinnskudd KLP	✓	✓	✓	✓	✓
19.C.06 - Justering renter og avdrag eksisterende lån	✓	✓	✓	✓	✓
19.C.07 - Justering kostnader fra eksterne parter		✓	✓	✓	✓
19.C.09 - Justeringer av inntekter fra eksterne parter		✓	✓	✓	✓
19.C.10 - Økt tilskudd kirken og museet		✓	✓	✓	✓
19.C.12 - Eiendomsskatt- økning 2018- reduksjon 2019-20		✓	✓	✓	✓
19.C.14 - Overføring til/ fra fond		✓	✓	✓	✓
19.C.15 - Overføring fra drift til investering		✓	✓	✓	✓
19.D	Handlingsprogram- og økonomiplanleggingen skal styres av kommuneplanens samfunnsdel og gjeldende del- og temaplaner.				

*

19.C.01 - Økning i skatt og rammetilskudd

Økningen er basert på KS prognosemodell Oktober 2017.

19.C.03 - Diverse mindre investeringer

Brukes til diverse mindre investeringer på mellom 100.000,00 og 500.000,00.

19.C.04 - Egenkapitalinnskudd KLP

Kommunen betaler inn egenkapital til KLP basert på størrelsen på våre pensjonsinnbetalinger.

19.C.05 - Endring egenkapitalinnskudd KLP

Økningen i differansen mellom vårt budsjettforslag og KLP's tall på egenkapitalinnskudd.

19.C.06 - Justering renter og avdrag eksisterende lån

Ny beregning av rente og avdragskostnader 2018-2021. Rente som er benyttet i beregningen er 2 % på flytende lån og dagens rente på fastrentelån.

19.C.07 - Justering kostnader fra eksterne parter

Denne posten inneholder betaling for tjenester og annet til ekstrene samarbeidspartnere som revisjon, kontrollutvalg, KS, IKA Finnmark IKS, kirken, musset, 110-sentralen, jordmortjenesten og lignende.

19.C.09 - Justeringer av inntekter fra eksterne parter

Salg IT tjenester, regnskapstjenester, skatteoppkreverfunksjonen og lignende til andre kommune og samarbeidspartnere.

19.C.10 - Økt tilskudd kirken og museet

Generell prisøkning

19.C.12 - Eiendomsskatt- økning 2018- reduksjon 2019-2021

For 2018 øker eiendomsavgiften og dersom regjeringens forslag til statsbudsjett går gjennom vil de komme reduksjoner i perioden 2019-2021

19.C.14 - Overføring til/ fra fond

0

19.C.15 - Overføring fra drift til investering

0

20. Et levende lokaldemokrati, klare forventninger til medvirkning og tydelig rollefordeling mellom politisk og

	Strategier og tiltak	Tidl.	2018	2019	2020	2021
20.A	Aktivt benytte arenaer og metoder for medvirkning fra brukere og innbyggere gjennom undersøkelser, folkemøter, offentlige samtaler og debatter.					
20.B	Kommunal ledelse skal ha høy fokus på sammenhengen mellom ambisjon, plan, prioritering, økonomi og tilgjengelige ressurser gjennom, organisering, struktur og arbeidsmetoder.					
20.B.01	Helse- og omsorgsplan- samlet					
20.C	Vurdere politisk organisering av råd, utvalg og foretak i forhold til hensiktsmessighet og kommunestruktur.					
20.C.01	Folkevalgt organ- kostnadsøkning		✓	✓	✓	✓
20.D	Ungdom skal sikres reell innflytelse i saker som angår deres hverdag gjennom gode demokratiske ordninger og brukermedvirkning.					
20.E	Legge praktisk til rette for økt valgdeltagelse ved å benytte løsninger som gjør valg mer tilgjengelig.					
20.E.01	Valg		✓		✓	

*

20.B.01 - Helse- og omsorgsplan- samlet

Det utarbeides en Helse- og omsorgsplan som skal favne alle temaplaner innen området, deriblant Kompetanseplan, Habilitering- og rehabiliteringsplan, Plan for Rus- og psykisk helsearbeid etc . Prosessen vil starte i gang i midten av 2017.

20.C.01 - Folkevalgt organ- kostnadsøkning

Det er behov for økte midler på sentrale folkevalgte organer pga økt politisk aktivitet, større uttak av frikjøp, reiser og møter.

20.E.01 - Valg

Avvikling av hhv. kommunestyre- og fylkestingsvalg i 2019 og stortings- og sametingsvalg i 2021.

21. Hammerfest kommune er en attraktiv arbeidsplass med høyt fokus på trivsel og friske medarbeidere.

Strategier og tiltak	Tidl.	2018	2019	2020	2021
21.A	Hammerfest kommune skal være konkurransedyktig i arbeidsmarkedet gjennom en fremtidsrettet arbeidsgiverpolitikk.				
21.A.02 - Heltidskultur					
21.A.03 - Økte utgifter AFP og seniortiltak		✓	✓	✓	✓
21.B	Gode arbeidsplasser skapes gjennom aktiv omdømmebygging, tydelig ledelse og fokus på HMS.				
21.B.01 - 19 kontorplasser Bibliotek		✓			
21.B.02 - Seilmakerveien 1		✓			
21.C	Virksomhetenes personalgrupper skal gjenspeile mangfoldet i samfunnet, med fokus på likestilling, integrering og tilpassede arbeidsplasser.				
21.D	Økt nærvær fremmes gjennom aktiv satsning på virkemidler som er helsefremmende for medarbeidere og arbeidsplass.				
21.E	Satse på ungdommer ved å tilby sommerjobber og lærlingeplasser.				
21.E.02 - Utvidelse av antall lærlingehjemler fra 14 til 20		✓	✓	✓	✓
21.E.04 - Utvidelse av lærlingehjemler fra 20 til 25		✓	✓	✓	✓
21.F	Opplæring og utvikling av medarbeidere og ledere skjer gjennom systematisk planlegging og tilpassede virkemidler. Kompetanseplaner utarbeides for alle tjenesteområder.				
21.F.01 - Kompetanseplan		✓	✓	✓	✓

*

21.A.02 - Heltidskultur

Hammerfest kommune satser på heltidskultur for lettere å kunne trekke til seg kompetent arbeidskraft og beholde den. Heltid bidrar til å utvikle gode fagmiljøer og å tilby tjenester av god kvalitet.

21.A.03 - Økte utgifter AFP og seniortiltak

Økning av utgifter knyttet til våre seniortiltak og avtalefestet pensjon.

21.B.02 - Seilmakerveien 1

Kommunen har behov for samlokalisering og samdrift av Park, Idrett og Friluft, Byggdrift og vedlikehold, Kommunalteknisk drift og vei og verksted. Leietaker Harila er i en flytteprosess, og dette vil frigjøre kapasitet i Seilmakerveien. Investeringsmidlene som er skissert til tiltaket, skal besørge en flytting av byggdrift fra Parkgata, men det vil være behov for ytterligere midler for å få til en samlet løsning for alle nødvendige funksjoner.

Dette prosjekteres videre. Tiltaket sees i sammenheng med planen om nytt sentrallager.

21.E.02 - Utvidelse av antall lærlingehjemler fra 14 til 20

Utvidelse av antall lærlingehjemler fra 14 til 20; Økte kostnader pr. år i perioden kr. 1 000 000

21.E.04 - Utvidelse av lærlingehjemler fra 20 til 25

Det foreslås å utvide antall lærlingehjemler fra 20 til 25. Dette er et viktig satsningsområde for å bidra til at elever får fullført sin utdanning, og ikke minst bidrar det til viktig kompetanse i framtidige rekrutteringer.

21.F.01 - Kompetanseplan

Hammerfest kommune skal til enhver tid ha arbeidstakere med rett kompetanse. En kompetanseplan bidrar til langsiktig planlegging mot fastsatte mål. Planen er forankret i Hammerfest kommunes arbeidsgiverpolitikk og skal bidra til å sikre nødvendig kompetanse i hele organisasjonen. Dette for å nå våre mål om kvalitet i tjenestene, innovasjon og utvikling og et godt omdømme som en attraktiv arbeidsplass.

22. Hammerfest kommune har en beredskap og sikkerhet som minimaliserer risikoen for tap av liv og helse, miljø og

	Strategier og tiltak	Tidl.	2018	2019	2020	2021
22.A	I nært samarbeid med ulike berørte aktører videreutvikle Hammerfest som knutepunkt for helsemessig beredskap for Finnmarkskysten og Barentshavet.					
22.B	Arbeide helhetlig og systematisk med beredskap og samfunnssikkerhet på tvers av sektorene, deriblant med beredskapsøvelser.					
22.B.01	Høyderedskap brann/Alt.2 Investering i nytt		✓			
22.B.02	Endring brann - revisjon					
22.B.03	Brann; salg av tjenester til Kvalsund/ Måsøy		✓	✓	✓	✓
22.C	Videreutvikle kommunalt beredskapsråd.					

*

22.B.01 - Høyderedskap brann/Alt.2 Investering i nytt

I rådmannens budsjettforslag for 2018 er det lagt inn kr. 6 millioner for å anskaffe nytt høyderedskap til Hammerfest brann og redning.

22.B.02 - Endring brann - revisjon

Beløpet gjelder styrking av driftsbudsjettet til Hammerfest brann og redning.

22.B.03 - Brann; salg av tjenester til Kvalsund/ Måsøy

Brann og redning selger tjenester til Kvalsund og Måsøy kommune.

Samlet oversikt over tiltak investering

Tabellene synliggjør en rekke tiltak som foreslås fra rådmannens side. En del av disse er gitt prioritet, og er derfor merket med **grønn hake**. Alle beløp som fremkommer i oversikten er nettobeløp etter at tilskudd og andre inntekter er tatt hensyn til.

Investerings tiltak	Tidl.	2018	2019	2020	2021
✓ 01.A.05 - Mellomvannet omsorgsboliger	42 198 255	10 000 000	-	-	-
✓ 01.A.07 - Hovedplan vann og avløp	35 720 000	40 000 000	40 000 000	40 000 000	40 000 000
✓ 01.A.08 - Opprustning fortau/ gatelys	-	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
✓ 01.A.21 - Kjøp av 10 stk. medisindispensere	-	300 000	-	-	-
✓ 02.D.03 - Hammerfest arena	13 600 000	-	-	-	-
✓ 03.D.01 - Ny vei/Turveibelysning	800 000	400 000	-	-	-
✓ 04.A.04 - Opparbeidelse av boligfelt i kommunal regi	-	4 500 000	-	-	-
✓ 04.A.05 - Reguleringsplan nye boligområder	600 000	600 000	600 000	600 000	-
✓ 04.B.02 - Trafikksikkerhetstiltak	1 450 000	1 450 000	1 450 000	1 450 000	-
✓ 04.B.03 - Skredsikring	11 231 547	2 400 000	2 400 000	2 400 000	-
✓ 04.D.01 - Utbygging av bredbånd i distriktene	1 750 000	500 000	500 000	500 000	-
✓ 04.E.01 - Startlån	50 000 000	50 000 000	50 000 000	50 000 000	50 000 000
✓ 05.A.01 - IKT i skolen	1 500 000	1 500 000	1 500 000	-	-
✓ 05.A.02 - Ny barnehage i Baksalen	-	-	22 600 000	20 000 000	-
✓ 10.A.03 - Kollektivplan- gjennomføring	-	900 000	900 000	900 000	900 000
✓ 10.C.01 - Hovedplan vei	6 725 000	3 400 000	2 100 000	3 400 000	-
✓ 10.C.02 - Maskiner til veivedlikehold	2 800 000	-	2 000 000	2 000 000	-
✓ 11.D.01 - Rehabilitering av Sjøgata	-	15 000 000	-	-	-
✓ 12.H.02 - AKS; fuktanlegg	-	490 000	-	-	-
✓ 16.A.02 - Rehabilitering og oppgradering av sneskermer	1 000 000	1 000 000	-	-	-
✓ 16.B.02 - Ren Havn	-	-	10 000 000	15 000 000	6 000 000
✓ 18.B.03 - Utvidelse av Fjordadalen gravlund	1 000 000	8 000 000	11 000 000	-	-
✓ 18.B.09 - Innredning/ driftsutstyr Allmed	-	400 000	-	-	-
✓ 18.C.01 - Nytt magasin museet	4 000 000	4 000 000	-	-	-
✓ 19.C.03 - Diverse mindre investeringer	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
✓ 19.C.04 - Egenkapitalinnskudd KLP	2 525 000	3 412 000	3 512 000	3 612 000	3 712 000
✓ 21.B.01 - 19 kontorplasser Bibliotek	-	2 000 000	-	-	-
✓ 21.B.02 - Seilmakerveien 1	-	2 000 000	-	-	-
✓ 04.D.02 - Kombikai i distriktene og sentrum	-	-	600 000	600 000	-
✓ 05.B.03 - Oppgradering Reindalen skole	-	-	10 000 000	30 000 000	-
✓ 22.B.01 - Høyderedskap brann/Alt.2 Investering i nytt	-	6 000 000	-	-	-
✓ 12.H.03 - AKS; lydbord	-	600 000	-	-	-
✓ 11.B.03 - Paviljong	-	500 000	-	-	-
✓ 04.D.03 - Asfaltering kommunale veier i distriktet	-	1 000 000	-	-	-
✓ 19.C.18 - AP: Bruk av fond til finansiering av investering	-	-2 100 000	-	-	-
11.B.01 - Glasstak AKS	-	3 800 000	-	-	-
12.H.04 - AKS; utstyr for streaming og miksebord	-	760 000	-	-	-
12.H.05 - AKS; lamper	-	1 300 000	-	-	-
12.H.06 - AKS; fasadebelysning	-	1 500 000	-	-	-
13.C.01 - Omsorgsenheter i forbindelse med nytt sykehus	-	-	-	-	150 000 000
02.D.02 - Opprustning svømmehaller	-	-	-	37 000 000	156 000 000
04.A.06 - Elvemo	-	-	-	24 000 000	-
04.A.09 - Omsorgsboliger for eldre	-	-	-	-	-
04.A.10 - Kommunens boligmasse	-	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
04.B.01 - Gang og sykkelvei til Forsøl	500 000	-	18 000 000	-	-
18.A.03 - Nytt kommunalt lager	-	-	28 000 000	-4 200 000	-
18.B.04 - Ny brannstasjon	-	-	-	-	40 000 000
Totalt		182 112 000	221 662 000	243 762 000	463 112 000
Prioriterte tiltak		164 752 000	165 662 000	176 962 000	107 112 000
Overførsel fra drift til investering		-60 000 000	-60 000 000	-60 000 000	-60 000 000
Lånebehov		104 752 000	105 662 000	116 962 000	47 112 000

Samlet oversikt over tiltak drift

Driftstiltak	Tidl.	2018	2019	2020	2021
✓ 01.A.03 - Vegaveien	-	5 540 000	5 540 000	5 540 000	5 540 000
✓ 01.A.04 - Montenegro Bo- og lavterskelsenter	-	1 817 553	1 817 553	1 817 553	1 817 553
✓ 01.A.06 - Inntekter ressurskrevende brukere	-	-10 172 460	-10 172 460	-10 172 460	-10 172 460
✓ 01.A.13 - Alderspensjonatet	-	5 300 000	8 300 000	8 300 000	8 300 000
✓ 01.A.14 - Økning Kjøkkentjenesten	-	1 300 000	1 300 000	1 300 000	1 300 000
✓ 01.A.15 - Ergo- og fysioterapitjenesten; kjøp av tjenester fra	-	300 000	300 000	300 000	300 000
✓ 01.A.16 - Hverdagsmestring; fast 50% stilling	-	300 000	300 000	300 000	300 000
✓ 01.A.17 - Refusjon fra IMDI fra Avlastningen	-	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000
✓ 01.A.18 - Opprettelse av hjemler til Hverdagsmestring	-	1 025 000	1 025 000	1 025 000	1 025 000
✓ 01.A.19 - Leiekostnader Allmed	-	1 575 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000
✓ 01.A.20 - Soria Moria; ordinær drift	-	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
✓ 01.A.22 - Nedtak 4,5 hjemler i henhold til KS's vedtak i juni 2018	-	-1 800 000	-1 800 000	-1 800 000	-1 800 000
✓ 01.A.24 - Økte inntekter på brukerbetaling	-	-2 490 000	-2 490 000	-2 490 000	-2 490 000
✓ 02.A.04 - NAV veiledere medfinansiering 50%	-	75 000	225 000	-	-
✓ 02.B.02 - Miljøterapeut/ vernepleier i grunnskolen 2 stk. 100%	-	-	-	-	-
✓ 02.D.06 - Aktivitetskort for barn i lavinntektsfamilier	-	160 000	-	-	-
✓ 03.E.01 - Endring i integreringstilskudd	-	-377 800	-377 800	-377 800	-377 800
✓ 04.A.11 - Økte husleieinntekter	-	-1 116 000	-1 116 000	-1 116 000	-1 116 000
✓ 15.E.01 - EPC (Energi Sparing Bygg) (1-2 mill.)	-	-	-	-	-
✓ 16.A.04 - Byggedrift; økning vedlikeholdsmidler	-	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
✓ 18.A.20 - Bolig og eiendom- driftsmidler nye bygg	-	171 000	171 000	171 000	171 000
✓ 18.A.21 - Økte lisensutgifter IT	-	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
✓ 18.A.22 - Nedtak 1 hjemmel på Teknisk drift	-	-516 291	-516 291	-516 291	-516 291
✓ 18.B.06 - Renholdsmatrimonell Renholdstjenesten	-	560 000	560 000	560 000	560 000
✓ 18.B.07 - Renholdstjenesten; økte lønnsmidler som følge av e	-	1 740 000	1 740 000	1 740 000	1 740 000
✓ 18.B.08 - Redusere sosiale uliker og øke tilknytningen til arbeid	-	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
✓ 18.C.02 - Kommunikasjonsrådgiver 50 % stilling	-	350 000	350 000	350 000	350 000
✓ 19.C.01 - Økning i skatt og rammetilskudd	-626 755 000	-24 574 000	-24 574 000	-24 574 000	-24 574 000
✓ 19.C.06 - Justering renter og avdrag eksisterende lån	121 007 035	-13 111 477	-13 111 477	-13 111 477	-13 111 477
✓ 19.C.07 - Justering kostnader fra eksterne parter	-	110 831	110 831	110 831	110 831
✓ 19.C.09 - Justeringer av inntekter fra eksterne parter	-	62 138	62 138	62 138	62 138
✓ 19.C.10 - Økt tilskudd kirken og museet	-	225 000	225 000	225 000	225 000
✓ 19.C.12 - Eiendomsskatt- økning 2018- reduksjon 2019-2021	-	-600 000	800 000	1 600 000	2 400 000
✓ 19.C.14 - Overføring til/ fra fond	-	-4 140 199	-4 140 199	-4 140 199	-4 140 199
✓ 19.C.15 - Overføring fra drift til investering	-	60 000 000	60 000 000	60 000 000	60 000 000
✓ 20.C.01 - Folkevalgt organ- kostnadsøkning	-	430 000	430 000	430 000	430 000
✓ 21.A.03 - Økte utgifter AFP og seniortiltak	-	600 000	600 000	600 000	600 000
✓ 21.E.04 - Utvidelse av lærlingehjemler fra 20 til 25	-	850 000	850 000	850 000	850 000
✓ 22.B.03 - Brann; salg av tjenester til Kvalsund/ Måsøy	-	-642 000	-1 092 000	-1 092 000	-1 092 000
✓ 12.H.07 - Hammerfestdagene	-	300 000	300 000	300 000	300 000
✓ 12.G.01 - Dansefestival Barents	-	100 000	100 000	100 000	100 000
✓ 19.C.17 - AP: Reduksjon lønnsutgifter/pensjonsutgifter og ren	-	-1 250 000	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000
✓ 01.A.32 - Demenskoordinator	-	450 000	450 000	450 000	450 000
✓ 01.A.35 - Demensteam	-	200 000	350 000	350 000	350 000
✓ 01.B.02 - Velferdsteknologi	-	200 000	200 000	200 000	200 000
01.A.25 - Isveien	-	1 450 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000
01.A.26 - Endring driftsbudsjettet Kirkeparken	-	500 000	500 000	500 000	500 000
01.A.27 - Styrking av Fag- og forvaltningsenheten	-	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000
01.A.28 - Økning av budsjett Legetjenesten	-	2 461 000	2 461 000	2 461 000	2 461 000
01.A.29 - Økning av driftsutgifter Hjemmetjenesten	-	974 663	974 663	974 663	974 663
01.A.30 - Kjøp av tjenester i Tjenesten for funksjonshemmede	-	4 765 000	4 765 000	4 765 000	4 765 000
01.A.31 - Økning av driftsbudsjett og styrking av kompetanse	-	1 038 000	1 038 000	1 038 000	1 038 000
01.A.33 - Hjemmetjenesten; avdelingsledere samt avlastning i	-	1 200 000	600 000	600 000	600 000
01.A.34 - Legetjenesten; kjøp og utskiftning av arbeidstøy	-	215 000	40 000	40 000	40 000
02.A.01 - Styrket forebyggende tjeneste	-	350 000	350 000	350 000	350 000
02.A.05 - Grunnskoleutdanning i og fra andre kommuner	-	2 400 000	2 400 000	2 400 000	2 400 000
02.B.03 - Støttepedagoger i barnehage- 3,5 hjemmel	-	1 750 000	1 750 000	1 750 000	1 750 000
02.B.04 - Støtte team i grunnskolen- 4 lærerhjemler	-	917 000	2 200 000	2 200 000	2 200 000
18.A.08 - Samlokalisering og kontorbehov	-	1 540 000	1 540 000	1 540 000	1 540 000
02.D.07 - Bortfall av inntekter kulturskolen	-	994 000	994 000	994 000	994 000
04.A.02 - Rekrutteringsboliger til nye ansatte	-	-	-	-	-
05.G.01 - Tverrfaglig tiltaksteam	-	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
18.A.08 - Samlokalisering og kontorbehov	-	1 540 000	1 540 000	1 540 000	1 540 000
18.A.09 - Leiekostnader VO senteret	-	-720 000	-420 000	-	-
18.A.11 - Digitaliseringsstrategi	-	-	-	-	-
18.B.01 - Frivillighetspool - samordning	-	300 000	300 000	300 000	300 000
20.B.01 - Helse- og omsorgsplan- samlet	-	-	-	-	-
21.A.02 - Heltidskultur	-	-	-	-	-
22.B.02 - Endring brann - revisjon	-	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Totalt		53 125 958	59 448 958	60 443 958	61 243 958
Prioriterte tiltak		28 251 295	32 716 295	33 291 295	34 091 295

Tidligere politiske vedtak drift

Dette er tiltak som er vedtatt tidligere, og som får konsekvenser for økonomiplan 2018-2021.

Tabellen under viser endringer fra budsjett 2017 på de tiltak som tidligere er vedtatt.

Tidligere vedtatte driftstiltak	Tidl.	2018	2019	2020	2021
01.A.01 - Utvikle og ta i bruk velferdsteknologi	-	-	-	-	-
✓ 01.A.02 - Utvikle praktisk bistand og hjemmetjenesten	-	-	-250 000	-250 000	-250 000
✓ 01.E.01 - Hjemmel kommunepsykolog	-	-	-	300 000	300 000
✓ 01.F.01 - Rus og psykiatri - 9 årsverk	-	1 880 000	1 880 000	1 880 000	1 880 000
✓ 02.A.03 - Søskenmoderasjon mellom SFO og barnehage	-	350 000	350 000	350 000	350 000
✓ 02.B.02 - Miljøterapeut/ vernepleier i grunnskolen 2 stk. 100%	-	-	-	-	-
✓ 04.A.07 - Tilskuddsmidler for stimulering til boligbygging i dis	-	-550 000	-550 000	-550 000	-550 000
✓ 09.A.01 - Inntekter fra havbruksfond	-	-	-	-	-
✓ 12.H.01 - Tilskudd Skaidi Xtreme for bygging lager/garasje	-	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
✓ 18.A.04 - Effektivisering av renholdstjenesten	-	-1 000 000	-2 000 000	-3 000 000	-3 000 000
✓ 18.B.02 - Bortfall leiekostnader Parkgata	-	-	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
✓ 19.C.07 - Justering kostnader fra eksterne parter	-	112 356	112 356	112 356	112 356
✓ 20.E.01 - Valg	-	-350 000	-	-350 000	-
✓ 21.E.02 - Utvidelse av antall lærlingehjemler fra 14 til 20	-	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
✓ 21.F.01 - Kompetanseplan	-	250 000	250 000	250 000	250 000
Totalt		1 542 356	-857 644	-1 907 644	-1 557 644

Økonomi

ØKONOMIPLAN 2018 - 2021

Økonomiplan (Tall i hele tusen)	R:2016	B:2017	B:2018	B:2019	B:2020	B:2021
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	36 468	37 349	40 679	41 279	41 279	41 279
Andre salgs- og leieinntekter	109 601	105 921	106 753	106 753	106 753	106 753
Overføringer med krav til motytelse	208 563	108 359	118 079	119 189	117 789	117 789
Rammetilskudd	325 560	321 596	348 395	349 991	345 294	345 253
Andre statlige overføringer	44 418	54 782	53 571	53 571	53 571	53 571
Andre overføringer						
Skatt på inntekt og formue	280 199	300 059	302 934	302 934	302 934	302 934
Eiendomsskatt	216 730	216 094	217 894	216 494	215 694	214 894
Andre direkte og indirekte skatter						
Sum driftsinntekter	1 221 538	1 144 160	1 188 304	1 190 210	1 183 313	1 182 472
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	623 845	602 877	648 266	651 394	649 320	649 540
Sosiale utgifter	70 664	80 435	91 876	91 967	91 646	91 646
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	211 214	153 817	155 141	155 057	154 927	155 057
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	108 456	101 294	97 371	97 371	97 371	97 371
Overføringer	67 738	47 520	48 855	48 695	48 695	48 695
Avskrivninger	78 324					
Fordelte utgifter	-13 166	-10 835	-10 835	-10 835	-10 835	-10 835
Sum driftsutgifter	1 147 076	975 107	1 030 674	1 033 649	1 031 124	1 031 474
Brutto driftsresultat	74 462	169 053	157 630	156 561	152 189	150 998
Finansinntekter						
Renteinntekter og utbytte	11 905	11 061	8 661	8 661	8 661	8 661
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)						
Mottatte avdrag på utlån		40	40	40	40	40
Sum eksterne finansinntekter	11 905	11 101	8 701	8 701	8 701	8 701
Finansutgifter						
Renteutgifter og låneomkostninger	48 554	56 638	46 229	46 133	46 059	46 100
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)						
Avdrag på lån	65 719	64 369	64 153	63 180	58 881	57 650
Utlån	350	90	90	90	90	90
Sum eksterne finansutgifter	114 623	121 097	110 472	109 403	105 031	103 840
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-102 719	-109 996	-101 771	-100 702	-96 330	-95 139
Motpost avskrivninger	78 324					
Netto driftsresultat	50 067	59 057	55 860	55 860	55 860	55 860
Interne finanstransaksjoner						
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk						
Bruk av disposisjonsfond	24 342	6 605	4 813	4 813	4 813	4 813
Bruk av bundne fond	16 061	5 595				
Sum bruk av avsetninger	40 403	12 200	4 813	4 813	4 813	4 813
Overført til investeringsregnskapet	66 109	65 230	60 000	60 000	60 000	60 000
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk						
Avsatt til disposisjonsfond	13 410	4 700	673	673	673	673
Avsatt til bundne fond	10 952	1 327				
Sum avsetninger	90 470	71 258	60 673	60 673	60 673	60 673
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk						

Investering (Tall i hele tusen)	R:2016	B:2017	B:2018	B:2019	B:2020	B:2021
Inntekter						
Salg av driftsmidler og fast eiendom	6 477					
Andre salgsinntekter						
Overføringer med krav til motytelse	10 693	10 800	49 650	9 650	9 650	
Kompensasjon for merverdiavgift	46 446					
Statlige overføringer						
Andre overføringer	55					
Renteinntekter og utbytte						
Sum inntekter	63 671	10 800	49 650	9 650	9 650	
Utgifter						
Lønnsutgifter						
Sosiale utgifter						
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	272 896	181 288	163 090	121 800	133 000	53 400
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	43					
Overføringer	46 616					
Renteutgifter og omkostninger	77					
Fordelte utgifter						
Sum utgifter	319 632	181 288	163 090	121 800	133 000	53 400
Finanstransaksjoner						
Avdrag på lån	15 920	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Utlån	74 070	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Kjøp av aksjer og andeler	7 846	2 525	3 412	3 512	3 612	3 712
Dekning av tidligere års udekket						
Avsatt til ubundne investeringsfond						
Avsatt til bundne investeringsfond	26 908					
Sum finanstransaksjoner	124 744	72 525	73 412	73 512	73 612	73 712
Finansieringsbehov	380 705	243 013	186 852	185 662	196 962	127 112
Dekkes slik						
Bruk av lån	241 666	157 783	104 752	105 662	116 962	47 112
Salg av aksjer og andeler						
Mottatte avdrag på utlån	65 650	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Overført fra driftsregnskapet	66 109	65 230	60 000	60 000	60 000	60 000
Bruk av tidligere års udisponert						
Bruk av disposisjonsfond						
Bruk av bundne driftsfond						
Bruk av ubundne investeringsfond	7 280		2 100			
Bruk av bundne investeringsfond						
Sum finansiering	380 705	243 013	186 852	185 662	196 962	127 112
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk						

Finansanalyse

Långiver	Restlån	Rente	Forfall fastr.	Rente	Avdrag	Totalt
Kommunalbanken	211 277 790	2,00 %		4 225 556	14 085 200	18 310 756
Kommunalbanken	42 750 000	2,00 %		855 000	1 800 000	2 655 000
Kommunalbanken	28 872 250	2,00 %		577 445	1 228 600	1 806 045
Kommunalbanken	26 785 966	2,00 %		535 719	1 984 152	2 519 871
Kommunalbanken	9 682 740	2,00 %		193 655	412 040	605 695
Kommunalbanken	575 000 000	2,00 %		11 500 000	25 000 000	36 500 000
Kommunalbanken	19 671 600	2,00 %		393 432	1 063 340	1 456 772
Kommunalbanken	20 116 610	2,00 %		402 332	1 183 320	1 585 652
Kommunalbanken	7 113 280	2,00 %		142 266	323 340	465 606
Kommunalbanken	4 913 280	2,00 %		98 266	223 340	321 606
Kommunalbanken	115 123 270	2,00 %		2 302 465	4 898 860	7 201 325
Kommunalbanken	19 015 730	2,00 %		380 315	760 620	1 140 935
Kommunalbanken	12 249 940	2,00 %		244 999	583 340	828 339
Sertifikatlån DNB	199 541 000	2,00 %		3 990 820		3 990 820
Sertifikatlån DNB	229 799 100	2,00 %		4 595 982		4 595 982
Sertifikatlån DNB	95 000 000	2,00 %		1 900 000		1 900 000
Sertifikatlån DNB	224 921 000	2,00 %		4 498 420		4 498 420
Sertifikatlån DNB	107 783 346	2,00 %		2 155 667		2 155 667
KLP Kreditt AS	11 231 768	2,00 %		224 635	948 332	1 172 967
KLP Kreditt AS	14 699 165	2,00 %		293 983	948 332	1 242 315
KLP Kreditt AS	30 160 000	2,00 %		500 620	1 210 000	1 710 620
KLP Kreditt AS	67 500 000	2,00 %		1 245 374	7 500 000	8 745 374
Totalt eks startlån	2 073 207 835			41 256 951	64 152 816	105 409 767
Startlån						
Husbanken	13 181 810	2,00 %		263 636	909 092	1 172 728
Husbanken	6 666 095	2,00 %		133 322	446 098	579 420
Husbanken	15 387 235	2,00 %		307 745	1 040 000	1 347 745
Husbanken	45 949 918	2,00 %		918 998	3 409 388	4 328 386
Husbanken	52 696 262	2,00 %		1 053 925	3 000 000	4 053 925
Husbanken	40 180 570	2,00 %		803 611	1 111 112	1 914 723
Husbanken	36 548 419	2,00 %		730 968	1 666 666	2 397 634
Husbanken	45 000 000	2,00 %		900 000	555 556	1 455 556
Husbanken	45 000 000	2,00 %		900 000		900 000
Husbanken	50 000 000	2,00 %		1 000 000		1 000 000
Totale startlån	350 610 309			7 012 206	12 137 912	19 150 118
Totale lån	2 423 818 144			48 269 157	76 290 728	124 559 885
Rentebytteavtaler						
Nordea	91 726 600	4,71 %	15.05.2018	1 139 321		1 139 321
Totale rentebytteavtaler	91 726 600			1 139 321	-	1 139 321
Totale lån	2 423 818 144		Lån invest	42 396 272	64 152 816	106 549 088
Fastrentelån	91 726 600		Startlån	7 012 206		7 012 206
			Totalt	49 408 478	64 152 816	113 561 294
Renteinntekter				9 012 206		9 012 206
Netto finanskostnader drift				40 396 272	64 152 816	104 549 088
Investering						
Betalte avdrag startlån					12 137 912	
Mottatte avdrag startlån					-12 137 912	
Andel fastrentelån	3,78 %		Siste fastrentelån forfaller i mai 2018			

Lån som planlegges tatt opp i 2018 er ikke med i oversikten.

Hammerfest kommune

Rådhusplassen 1
Postboks 1224
9616 Hammerfest

www.hammerfest.kommune.no